

หน่วยที่ 1

วิชาการลูกเสือ

วิชาการลูกเสือ

ลักษณะเครื่องหมาย

ลักษณะเป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมายรูปดาวหกแฉกสีเงิน ทำด้วยผ้าสีขาบ ขลิบริมสีเหลือง มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับเครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

สาระสำคัญของการลูกเสือ

ขบวนการลูกเสือ คือ ขบวนการเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา

กิจกรรมของลูกเสือเกิดขึ้นมาในโลกกว่าร้อยปี ซึ่งเริ่มที่ประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ พ.ศ. 2450 โดยนำเอาแนวคิดของ ลอร์ด เบเดน โพเวลล์ จากหนังสือการลูกเสือสำหรับเด็กชาย เป็นแนวทางซึ่งต่อมาได้รับความนิยม และการลูกเสือก็ได้แพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก จึงยอมรับกันทั่วไปว่า ลอร์ด เบเดน โพเวลล์ เป็นผู้ให้กำเนิดลูกเสือของโลก การที่ได้ก่อตั้งลูกเสือสำหรับเด็กชายขึ้นมาในช่วงนั้น ก็เพื่อต้องการฝึกอบรมเด็กชายให้เป็นพลเมืองดีของสังคม โดยได้นำเด็กกลุ่มหนึ่งมาทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

หลักการที่ถือปฏิบัติร่วมกัน

องค์ประกอบของกิจการลูกเสือที่สนับสนุนการทำงานให้สำเร็จ

1. ลูกเสือ

2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

3. มีจุดหมาย หรืออุดมการณ์

4. กิจกรรม (โดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้ง)

5. การบริหารงาน

การเป็นพลเมืองดีในทัศนะของลูกเสือ

1. มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. มีเกียรติเชื่อถือได้

3. มีระเบียบวินัย สามารถบังคับใจตนเองได้

4. สามารถพึ่งตนเองได้

5. เต็มใจและสามารถช่วยเหลือชุมชนและ
บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นได้ทุกเมื่อ

การลูกเสือ

เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อการสร้างความเป็นผู้มีวินัยและเป็นพลเมืองดี
และเยาวชนก็จะได้รับประโยชน์จากการเป็นลูกเสือโดยตรง คือ

1. การผจญภัย (Adventure)

2. มิตรภาพ (Friendship)

3. ชีวิตกลางแจ้ง (Out door life)

4. ความสนุกสนาน (Enjoyment)

5. ความสุขอันเกิดจากความสัมฤทธิ์ผล (Achievement)
(ผจญภัย - ได้เพื่อน - เก่งนักร - การสนุก - สุขสม)

กิจการลูกเสือของไทย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงก่อตั้งกิจการลูกเสือในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2454 ซึ่งนับแต่นั้นกิจการลูกเสือก็พัฒนามาตลอด โดยแบ่งช่วงของการพัฒนาเป็น 5 ระยะ คือ

ระยะก่อตั้ง (พ.ศ. 2454-2468)

1

ระยะส่งเสริม (พ.ศ. 2468-2482) แบ่งเป็น 2 ช่วง

2

ระยะปรับแก้

3

2.1 ช่วงก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

2.2 ช่วงหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

4

ระยะก้าวหน้า (พ.ศ. 2489-2514)

ระยะถึงประชาชน

5

(พ.ศ. 2514 - ปัจจุบัน)

กิจการลูกเสือของไทย

กิจการลูกเสือไทยพัฒนามาตามลำดับ โดยมีองค์กรที่มีหน้าที่ดูแลและดำเนินการ คือ คณะลูกเสือแห่งชาติ สภาลูกเสือไทย แลคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ แบ่งเป็น 4 ประเภท

1. ลูกเสือสำรอง

3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. ลูกเสือสามัญ

4. ลูกเสือวิสามัญ

กิจการลูกเสือของไทย

คณะลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลและดำเนินการลูกเสือของชาตินี้ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 มาตรา 8 ได้มีวัตถุประสงค์หรืออุดมการณ์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง

2. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

4. ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม

5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ

กิจการลูกเสือวิสามัญ

1.กองลูกเสือวิสามัญ มีลูกเสืออย่างน้อย 10 คน และไม่เกิน 40 คน โดยแต่ละกองแบ่งออกเป็นหมู่ หมู่ละ 4-6 คน และลูกเสือวิสามัญ จะสังกัดกองลูกเสือวิสามัญมากกว่า 1 กองไม่ได้

2.ชั้นของลูกเสือวิสามัญ แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

2.1 เตรียมลูกเสือวิสามัญ (ระยะทดสอบ)

2.2 ลูกเสือวิสามัญ (ต้องได้เข้าพิธีประจำกองแล้ว)

ลูกเสือวิสามัญ

3.ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ กองลูกเสือวิสามัญมีผู้กำกับ 1 คน เป็นหัวหน้า และมีรองผู้กำกับ 1 คน หรือหลายคนเป็นผู้ช่วย มีคุณสมบัติ ดังนี้

กิจการลูกเสือวิสามัญ

3.1 มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตั้งแต่ผู้กำกับกลุ่มขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานศึกษารับรองว่า

- เป็นผู้ที่มีลักษณะนิสัยดี และมีความประพฤติเรียบร้อย สมควรเป็นตัวอย่างที่ดีได้
- เป็นผู้ที่มีศาสนา และปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- เป็นผู้ที่มีอาชีพเป็นหลักฐาน ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ
- เป็นผู้ที่มีความเข้าใจในด้านวัตถุประสงค์ และวิธีการของลูกเสือ

ฝึกฝนใจต่อการลูกเสือและสมัครใจจะดำรงตำแหน่งทางลูกเสือ

3.2 มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี สำหรับผู้กำกับ และไม่ต่ำกว่า 23 ปี สำหรับ
รองผู้กำกับ

3.3 เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย ถ้าไม่ได้มีสัญชาติไทยต้องได้รับอนุมัติ
จากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติก่อน

3.4 ต้องผ่านการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้ชั้นสูงมาก่อน และรองผู้กำกับต้องผ่าน
การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้นมาแล้วเป็นอย่างดี

ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

กิจการลูกเสือวิสามัญ

4.หน้าที่ของผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ โดยมีรองผู้กำกับเป็นผู้ช่วย

4.1 ควบคุมดูแลการดำเนินงานของกองและให้คำแนะนำคณะกรรมการประจำกอง ในการวางแผนประกอบกิจกรรมต่างๆ

4.2 แต่งตั้งนายหมู่โดยหารือกับลูกเสือในหมู่นั้น และแต่งตั้งรองนายหมู่โดยหารือกับนายหมู่ของหมู่นั้น

ผู้กำกับลูกเสือต้องดูแลลูกเสือในกองของตน

4.3 เป็นผู้บังคับบัญชา ดำเนินการอบรมและรับผิดชอบในเรื่องระเบียบวินัย และการปฏิบัติงานของลูกเสือของตน

4.4 เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการประจำกอง และเป็นที่ปรึกษาในการประชุมของคณะกรรมการประจำกอง

4.5 เสนอให้หัวหน้าสถานศึกษา หรือสโมสรลูกเสือ เป็นผู้ดำเนินการสอบวิชาลูกเสือวิสามัญ

กิจการลูกเสือวิสามัญ

5.คูหาของลูกเสือวิสามัญ เป็นสิ่งจำเป็นที่กองลูกเสือวิสามัญจะต้องจัดให้มีขึ้น หมายถึง สถานที่ของลูกเสือวิสามัญ ซึ่งเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ มีจุดประสงค์เพื่อให้ลูกเสือวิสามัญมีสถานที่รวมจิตใจ ยึดมั่นในอุดมการณ์ของลูกเสือ

5.1 บริเวณสถานที่ ควรเป็นสถานที่สงบเงียบ มีบริเวณกว้างขวาง มีความสะอาดโดยรอบบริเวณ

5.2 ลักษณะการปลูกสร้าง จะเป็นแบบใดก็ได้ให้ดูแล้วเป็นที่สะอาดตา

5.3 วัสดุที่ใช้ก่อสร้าง จะใช้วัสดุอย่างไรก็ได้แล้วแต่ฐานะการเงินของกองเป็นสำคัญ แต่ที่สำคัญคือให้มีความคงทน

5.4 การสร้างภายในคูหา

- มีห้องประชุม - มีห้องสมุดเกี่ยวกับลูกเสือ
- มีห้องเก็บเครื่องหมาย - มีห้องเก็บพัสดุ
- มีห้องน้ำ - มีที่สำหรับพัก

กิจการลูกเสือวิสามัญ

5.5 สิ่งประกอบภายใน เป็นสถานที่ซึ่งใช้สำหรับพิธีการต่าง ๆ จึงต้องมีสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะ

ดังนี้ - พระพุทธรูปและโต๊ะหมู่บูชา หรือศาสนาอื่นก็ได้แล้วแต่ความเคารพนับถือ

- ธงชาติ ธงประจำกอง
- พระบรมรูปรัชกาลที่ 10 พระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ
- พระบรมรูปรัชกาลที่ 6 พระผู้ทรงกำเนิดลูกเสือไทย
- รูป บี.-พี. ผู้ก่อตั้งลูกเสือโลก
- คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

5.6 ลักษณะการใช้คูลูกเสือวิสามัญ

- ใช้เป็นที่สอนและอบรมลูกเสือ
- ใช้เป็นที่ประชุมคณะกรรมการประจำกอง หรือประชุมสมาชิกของกอง
- ใช้ค้นคว้าหาความรู้เป็นห้องสมุด
- ใช้ทำพิธีทางศาสนา
- ใช้ทำพิธีทางลูกเสือ
- ใช้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่ระลึกที่ได้มาจากที่อื่น หรือต่างประเทศ
- ใช้เป็นสำนักงานของลูกเสือ

หลักในการฝึกอบรมและแนวทางการพัฒนาลูกเสือ

1.หลักในการฝึกอบรมลูกเสือ คือ การจัดให้มีการฝึกอบรมที่ก้าวหน้า สนุกสนาน ดึงดูดใจ โดยอาศัย คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน มีผู้ใหญ่เป็นผู้คอยให้คำแนะนำ

นโยบายในการฝึกอบรมลูกเสือ ใช้หลักสำคัญดังต่อไปนี้

- 1.1 เครื่องแบบลูกเสือ ถือว่าเป็นเครื่องแบบที่มีเกียรติ เป็นเครื่องหมายแห่งความดี
- 1.2 คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ผู้กำกับพึงหมั่นฝึกอบรมให้เด็กเข้าใจและปฏิบัติตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสืออยู่เสมอ โดยเฉพาะในเรื่องความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 1.3 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น รากฐานของคติพจน์ของลูกเสือทั้ง 4 ประเภท

“**ทำดีที่สุด**” คือ การทำเพื่อคนอื่นหรือเพื่อส่วนรวม เป็นการกระทำที่ดีที่สุด

“**จงเตรียมพร้อม**” คือ พร้อมที่จะทำความดี พร้อมเพื่อสร้าง พร้อมเพื่อส่วนรวม

“**มองไกล**” คือ มองให้เห็นเหตุผล มองให้เห็นคนอื่น มองให้เห็นส่วนรวม มิใช่มองแต่ตัวเองหรือผลประโยชน์ของตัวเอง

“**บริการ**” คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น แก่ส่วนรวม

หลักในการฝึกอบรมและแนวทางการพัฒนาลูกเสือ

1.4 การฝึกอบรมที่ต่อเนื่องกันและก้าวหน้าสูงขึ้น

1.5 ระบบหมู่ ฝึกความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การปกครองระบอบประชาธิปไตย

1.6 ระบบเครื่องหมายวิชาพิเศษมีมากมายหลายอย่าง
ซึ่งลูกเสืออาจเลือกเรียนเรื่องที่ตนสนใจและเมื่อผ่านการ
ทดสอบแล้ว ก็จะได้รับเครื่องหมายซึ่งนำมาประดับกับ
เครื่องแบบ

1.7 กิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้ง

1.8 การเล่น (เกมต่าง ๆ)

1.9 การร้องเพลงและการชุมนุมรอบกองไฟ

หลักในการฝึกอบรมและแนวทางการพัฒนาลูกเสือ

2.การพัฒนาลูกเสือ แนวทางการพัฒนาลูกเสือมี 8 ประการ ดังนี้

- 2.1 พัฒนาทางกาย
- 2.2 พัฒนาทางสติปัญญา
- 2.3 พัฒนาทางจิตใจและศีลธรรม
- 2.4 พัฒนาในเรื่องการสร้างค่านิยมและเจตคติ
- 2.5 พัฒนาทางสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
- 2.6 พัฒนาทางสัมพันธภาพทางสังคม
- 2.7 พัฒนาทางสัมพันธภาพต่อชุมชน
- 2.8 พัฒนาทางด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

การฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ

1.การฝึกอบรมร่วมกันทั้งกอง เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาลูกเสือวิสามัญ ในเรื่องสติปัญญา จิตใจ ศีลธรรม การสังคม และอื่นๆ ควรมีการฝึกอบรมร่วมกันทั้งกอง เช่น

1. การฝึกอบรมด้วยกัน (Training Together) ลูกเสือวิสามัญอาจสมัครเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้ทั่วไปและขั้นความรู้เบื้องต้นของการลูกเสือทั้ง 4 ประเภท คือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

2. การทำสิ่งของต่าง ๆ ด้วยกัน (Making Thing Together) ได้แก่ การจัดทำ และทดลองใช้อุปกรณ์สำหรับการอยู่ค่ายพักแรมและการบุกเบิก

3. การเรียนรู้ด้วยกัน (Learning Together) ได้แก่ การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายหรือเล่าเรื่องต่างๆ ที่ลูกเสือวิสามัญสนใจ

4. การไปเยือนสถานที่ต่าง ๆ ด้วยกัน (Going Places Together) เช่น การไปเยือนพิพิธภัณฑ์ สถานที่สำคัญ การไปต่างจังหวัดเพื่อเป็นการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้

5. การช่วยเหลือประชาชนด้วยกัน (Helping People Together) ได้แก่ การช่วยเหลือองค์กรการกุศล การรับเงินบริจาค การช่วยเหลือในการจราจร

การฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ

2.การฝึกอบรมเพื่อรับเครื่องหมายลูกเสือโลก สำหรับเตรียมลูกเสือวิสามัญซึ่งควรจะสอบได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันสมัคร

ลักษณะเครื่องหมาย เป็นรูปวงกลม มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาวบนพื้นสีม่วงล้อมรอบด้วยเชือกสีขาวเป็นรูปวงกลม ผูกเป็นเงื่อนพิริอดอยู่เบื้องล่างและติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีอย่างซ้าย

หลักสูตร

1. แสดงว่าเข้าใจเรื่องราวต่อไปนี้พอสมควร
 - กิจการของคณะลูกเสือแห่งชาติ
 - กิจการของคณะลูกเสือโลกและความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือนานาชาติ
 - บทบาทของตนเองในฐานะที่เป็นลูกเสือวิสามัญ
2. เข้าใจ ยอมรับ และปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสืออย่างผู้ใหญ่
3. เข้าใจเรื่องระเบียบแถวและปฏิบัติตามหนังสือคู่มือการฝึกระเบียบแถวลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
4. กางและรื้อเต็นท์ที่พับแรมในเวลากลางคืนกับลูกเสือวิสามัญอีกคนหนึ่ง

เครื่องหมายวชิราวุธ

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมายรูปวชิราวุธในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมีสีเหลือง ทำด้วยผ้าสีขาบ ขลิบริมสีเหลือง มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับเครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

วิชาเครื่องหมายวิชาวชิราวุธ

หลักสูตร

1. ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามมัญญ์อย่างน้อย 5 วิชา
2. ผู้กำกับลูกเสือหรือผู้กำกับลูกเสือวิสามมัญญ์รับรองว่าเป็นผู้ดำเนินชีวิตตามแบบลูกเสือ และปฏิบัติตามคติพจน์ว่า “บริการ” โดยเคร่งครัด
3. เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด ผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ แล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทำการสัมภาษณ์ เมื่อเห็นว่าเป็นผู้มีความเหมาะสมก็ให้รายงานตามลำดับจนถึงคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อขออนุมัติ

วิชาเครื่องหมายวชิราวุธ

แนวการจัดการฝึกอบรม

ผู้ที่ได้รับเครื่องหมายวชิราวุธจะต้องสอบได้วิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญอย่างน้อย 5 วิชา ซึ่งควรมีวิชาเหล่านี้ คือ

1. วิชาการลูกเสือ
2. วิชาเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม
3. วิชาบริการ
4. วิชาผู้ฝึกสอน
5. วิชาปฐมพยาบาล

วิชาเหล่านี้ถือเป็นวิชาหลักในการที่จะบริการผู้อื่นได้ตามวัตถุประสงค์ของเครื่องหมายวชิราวุธผู้กำกับลูกเสือวิสามัญจะต้องจัดการสอนและฝึกอบรมเพื่อสอบวิชาเหล่านี้

กิจการลูกเสือวิสามัญกับโครงการลูกเสือวิสามัญช่อสะอาด

กิจการลูกเสือวิสามัญ

กิจการลูกเสือวิสามัญช่อสะอาด มุ่งเน้นในการตอบสนองความต้องการของเยาวชน เพื่อให้ทำหน้าที่ในการบริการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมที่ตนอยู่อาศัย เป็นการสร้างนิสัยให้เยาวชนไม่เป็นคนเห็นแก่ตัวและพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อให้บริการแก่บุคคลและสังคม ทั้งนี้ เพื่อเยาวชนได้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่และสามารถดำเนินอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

การลูกเสือวิสามัญช่อสะอาด พยายามจะช่วยให้คนวัยหนุ่มสาวทั้งหลายเป็นตัวของตัวเอง จะช่วยให้สามารถดำเนินชีวิตของตนเอง เป็นผู้มีความรับผิดชอบตามหน้าที่ของตน

กิจการลูกเสือวิสามัญกับโครงการลูกเสือวิสามัญช่อสะอาด

จุดมุ่งหมายของกิจการลูกเสือวิสามัญช่อสะอาด

1. ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของเยาวชน
2. การให้บริการแก่ชุมชนแก่คณะลูกเสือแห่งชาติ
3. จัดประสบการณ์ต่างๆ ที่มีประโยชน์และท้าทายความสามารถ เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนพัฒนาศักยภาพของตนเอง
4. ช่วยให้เยาวชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในสังคมและมีประสิทธิภาพ
5. ช่วยให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศชาติ ตามอุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

โครงการลูกเสือช่อสะอาด จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ลูกเสือวิสามัญได้รับการฝึกอบรม โดยการเรียนรู้ตามหลักสูตรวิสามัญช่อสะอาดทั้งในและนอกสถานศึกษา ในการสร้างทัศนคติที่ดี ปลูกจิตสำนึกของการป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ สร้างความซื่อสัตย์ โปร่งใสให้กับสังคม ชุมชน และประเทศชาติ

หน่วยที่ 2

เดินทางไกล

เครื่องหมายวิชาพิเศษ

วิชาเดินทางไกล
และอยู่ค่ายพักแรม

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมาย
รูปลูกเสือถือไม้ สีเหลืองทองทำ ด้วยผ้าสีขาบขลิบริม
สีเหลืองทองมีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้
ประดับเครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

ความสำคัญและวัตถุประสงค์

คือ การเดินทางของลูกเสือจากสถานที่ตั้งไปยังที่ใดที่หนึ่งตามที่ผู้บังคับบัญชากำหนด เพื่อพักค้างคืน ทำกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน ซึ่งการเดินทางไกลและการอยู่ค่ายพักแรมเป็นกิจกรรมที่สำคัญของลูกเสือวิสามัญ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1 เพื่อฝึกการใช้ชีวิตกลางแจ้ง ได้ใช้กำลังกาย กำลังความคิดร่วมแก้ปัญหา และทำกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกัน

2 เพื่อฝึกความเข้มแข็ง อดทน ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

3 เพื่อฝึกระเบียบวินัย และการเคารพกฎเกณฑ์ เพื่อเกิดสันติสุข

4 เพื่อฝึกการช่วยเหลือตนเอง และการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น

5 เพื่อให้ลูกเสือได้มีโอกาสเรียนรู้ และฝึกวิชาลูกเสือเพิ่มเติม

หลักของการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม

1. ไม่ควรเลือกเส้นทางที่มีการจราจรคับคั่ง หรือเป็นชุมชนเมืองที่มีความแออัด จะต้องไม่ให้ลูกเสือเดินทางไปตามเส้นทางรถไฟ เพราะอาจเกิดอันตรายได้

2. ต้องมีการวางแผนทุกอย่างไว้ล่วงหน้าอย่างรอบคอบและรัดกุม

3. ต้องแจ้งให้ผู้ปกครองลูกเสือทุกคนได้ทราบแผนการต่าง ๆ อย่างชัดเจน และจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองก่อน

4. ในระหว่างการเดินทางไกลหรืออยู่ค่ายพักแรม ลูกเสือจะต้องไม่ทำความเดือดร้อนใด ๆ แก่ตนเองและผู้อื่น ไม่ทำความเสียหายให้แก่ทรัพย์สินของประชาชน ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับจะต้องดูแลลูกเสืออย่างใกล้ชิด

5. เมื่อเสร็จสิ้นการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมแล้ว จะต้องทำรายงานเสนอต่อผู้ที่อนุญาตให้ไปเดินทางไกล

ขั้นตอนของการเดินทางไกล

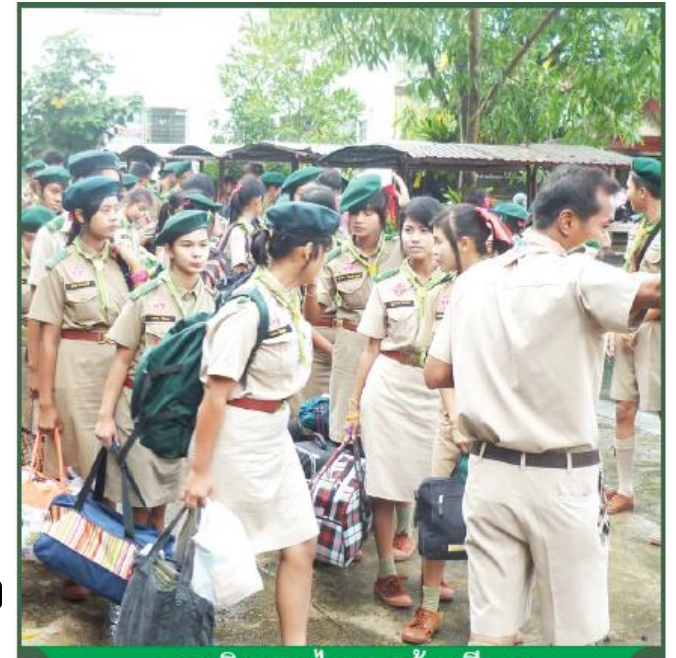
การเตรียมตัวก่อนเดินทางไกล

การเตรียมตัวลูกเสือ

- 1.ต้องได้รับการอบรมหรือผ่านการอบรมวิชาที่จำเป็นในการเดินทางไกลมาก่อน
- 2.ลูกเสือต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองก่อน
- 3.เตรียมอุปกรณ์และเครื่องใช้ ส่วนตัวไปให้พร้อมโดยจะต้องคำนึงถึงจำนวนวันที่ไปสถานที่ไปว่ามีสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศเป็นอย่างไรเพื่อจะได้เตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม

การเตรียมตัวของผู้กำกับลูกเสือ

- 1.ขออนุญาตต้นสังกัด
- 2.สำรวจเส้นทางและสถานที่ที่จะเดินทางให้เรียบร้อย ซึ่งส่วนใหญ่ผู้กำกับลูกเสือจะต้องไปสำรวจมาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง
- 3.เตรียมตารางการอบรม
- 4.เตรียมอุปกรณ์การฝึกอบรม

การเดินทางไกลจะต้องมีการวางแผนทุกอย่างไว้ให้เรียบร้อย

ขั้นตอนของการเดินทางไกล

การเดินทางไกล

เมื่อจัดเตรียมทุกอย่างพร้อมแล้ว ก็ออกเดินทางไกลตามเส้นทางและกำหนดการที่วางไว้

สิ่งที่ต้องทำหลังจากการเดินทางไกล

- 1.สรุปผลการเดินทางไกล
- 2.บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น
- 3.ทำรายงานเสนอต่อต้นสังกัด
- 4.ขอบคุณเจ้าของสถานที่หรือผู้ที่ให้การสนับสนุนการเดินทางไกล

การจัดตั้งและการอยู่ค่ายพักแรม

การจัดตั้งค่ายพักแรม จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายประการ เพื่อให้เกิดความสะดวก ปลอดภัย และเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม ได้แก่

การเลือกสถานที่ตั้งค่าย ควรอยู่ในทำเลที่เหมาะสม เป็นที่โล่งและมีเนื้อที่พอที่จะฝึกวิชาลูกเสือได้ ดังนี้

- ควรอยู่บนที่ดอน มีทางระบายน้ำได้ดี โดยพื้นดินควรเป็นดินปนทราย เพื่อดูดซึมน้ำได้ดี
- ควรเป็นบริเวณที่มีน้ำดื่ม และน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ
- ควรตั้งค่ายในบริเวณที่มีป่าไม้ เพราะจะได้มีเชื้อเพลิงในการทำกิจกรรม
- ควรอยู่ในที่กำบังลม แต่ก็ไม่ควรตั้งเต็นท์อยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ เพราะอาจจะได้รับอันตรายจากกิ่งไม้ที่หักตกลงมา
- ไม่ควรตั้งค่ายอยู่ในที่ที่มีคนพลุกพล่าน และการจราจรหนาแน่น เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรม

การจัดตั้งค่ายบริเวณที่มีป่าไม้

การจัดตั้งและการอยู่ค่ายพักแรม

วิธีการจัดค่ายพักแรมและอยู่ค่ายพักแรม

ในการอยู่ค่ายพักแรม ทุกคนต้องมีหน้าที่รับผิดชอบงานประจำ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมีการแบ่งหน้าที่ของลูกเสือแต่ละหมู่ดังนี้

1. **นายหมู่** รับผิดชอบภายในหมู่
2. **พลธิการ** จัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้
3. **คนครัว** ประกอบอาหาร
4. **ผู้ช่วยคนครัว** ช่วยประกอบอาหาร
5. **คนหาน้ำ** หาน้ำมาใช้ภายในหมู่
6. **คนหาฟืน** หาฟืนมาใช้ภายในหมู่
7. **คนงานเบ็ดเตล็ด** ทำงานทั่วไป
8. **รองนายหมู่** ช่วยดูแลทั่วไปแทนนายหมู่

ความปลอดภัยในการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม

การเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ เป็นการทำกิจกรรมร่วมกันของคนจำนวนมาก ดังนั้น การรักษาความปลอดภัยในการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ควรปฏิบัติดังนี้

1. หลีกเลี่ยงการเดินทางในถนนที่มีการจราจรคับคั่ง
2. หากต้องเดินทางด้วยยานพาหนะใด ๆ ก็ตาม จะต้องระมัดระวัง
3. ขณะเดินทางต้องระมัดระวังอันตรายจากสัตว์ต่าง ๆ
4. ต้องหัดเป็นผู้สังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวเป็นพิเศษ

ความปลอดภัยในการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม

5.ต้องระมัดระวังการใช้อุปกรณ์ในการอยู่ค่าย

6.ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด

7.ต้องรู้จักอุปกรณ์และใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ

8.หากต้องมีการกางเต็นท์จะต้องทำให้มั่นคงแข็งแรงและมิดชิด

9.ต้องมีอุปกรณ์ในการเดินทางไกลครบถ้วนและเหมาะสม

10.ในการอยู่ค่ายจะมีกิจกรรมนุกเบิกและการผจญภัย

หน่วยที่ 3

โครงการ

วิชาการโครงการ

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมายรูปใบไม้สีเหลืองทองทำด้วยผ้าสีขาบขลิบริมสีเหลืองทอง มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ยี่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับเครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าเป้ด้านขวา

ความหมายและความสำคัญของโครงการ

โครงการ (Project) หมายถึง แผนงานหรือแนวทางการดำเนินงานของกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องอย่างมีเหตุและผล โดยใช้ทรัพยากรเพื่อให้กิจกรรมนั้นบรรลุเป้าหมาย โครงการที่ดีจึงต้องมีการวางแผนการใช้ทรัพยากร มีช่วงระยะเวลาดำเนินงาน งบประมาณ การจัดการและการบริหารโครงการอย่างชัดเจน

ความหมายและความสำคัญของโครงการ

การดำเนินงานของลูกเสือกับการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่จำเป็นต้องจัดทำโครงการเพื่อวางแผนการดำเนินงานของลูกเสืออย่างเป็นระบบ การจัดทำโครงการของลูกเสือต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้กำกับลูกเสือและได้รับความร่วมมือจากลูกเสือทุกคน โดยโครงการนั้นต้องก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการของลูกเสือ นำไปสู่การพัฒนา
ลูกเสือทุกๆ คน

การเลือกโครงการ

ในการจัดทำโครงการของลูกเสือเพื่อให้ได้โครงการที่เป็นประโยชน์คุ้มค่าเหมาะสมกับเวลาและทรัพยากร โดยสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาลูกเสือมีข้อควรพิจารณาดังนี้

ความสำคัญของโครงการ

1

ความเป็นไปได้ของโครงการ

2

ความประหยัด

3

ประโยชน์ของโครงการ

4

เวลา

5

บุคคล

6

ความทันสมัยของโครงการ

7

การเขียนโครงการ

การเขียนโครงการมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1.ชื่อโครงการ

2.ผู้รับผิดชอบโครงการ

3.หลักการและเหตุผล

4.วัตถุประสงค์

5.เป้าหมาย

6.สถานที่ที่จะดำเนินโครงการ

7.งบประมาณ

8.วิธีดำเนินการ

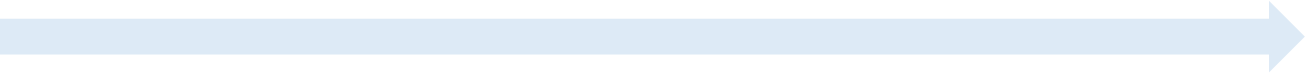
9.ระยะเวลาดำเนินการ

10.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

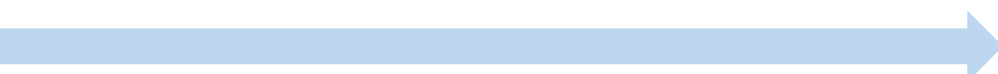
11.การประเมินผล

การเขียนโครงการ

การเขียนโครงการเป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การเขียนโครงการจะเกิดขึ้น เมื่อลูกเสือได้ตัดสินใจจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง แต่ก่อนจะเขียนโครงการควรจะได้มีการศึกษาองค์ประกอบต่างๆ คือ

1.ข้อมูลด้านต่าง ๆ

2.สำรวจบุคลากรที่จะใช้ในการดำเนินงานโครงการ

3.งบประมาณ

4.วัสดุอุปกรณ์

5.การจัดทำ

การดำเนินงานตามโครงการ

หลังจากเขียนโครงการเรียบร้อยแล้ว ก็จะเป็นระยะที่จะต้องดำเนินงานตามโครงการที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการดำเนินโครงการจะต้องคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

1.การวางแผน

- วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้นชัดเจนแล้วหรือไม่

- มีงานใดที่ยังไม่ชัดเจนและยังหาเส้นทางดำเนินการไม่ได้บ้าง หากมีต้องทำความเข้าใจให้ดี

- โครงการที่จะดำเนินการนี้จะมีอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร หากผู้ดำเนินโครงการพิจารณาสิ่งดังกล่าวก็จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดี

2.การกำหนดทรัพยากร

3.การจัดทำกำหนดเวลา

4.ตรวจสอบแผนสม่ำเสมอ

การประเมินผลโครงการ

หลักเกณฑ์ที่ควรนำมาใช้ประเมิน ได้แก่

1. บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด

2. ผลสำเร็จของโครงการเหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มหรือไม่

3. คุณภาพของโครงการเป็นอย่างไร

4. คุ่มค่ากับทรัพยากรต่างๆ ที่สูญเสียไปหรือไม่

5. มีประโยชน์ต่อส่วนรวมมากน้อยเพียงใด

การประเมินผลโครงการ

เกณฑ์ที่นำมาใช้ประเมินผลโครงการแต่ละโครงการนั้นจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หลักของโครงการนั้นๆ ดังนั้น การจะวางกฎเกณฑ์ใดๆ เพื่อประเมินผลโครงการจำเป็นจะต้องศึกษาวัตถุประสงค์ สถานการณ์แวดล้อม และข้อจำกัดต่างๆ ให้ละเอียดเสียก่อน เพราะการประเมินผลโครงการนั้นจะมีส่วนช่วยในการตัดสินใจเพื่อจะหาแนวทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินโครงการ และยังสามารถสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ได้ว่า ใช้เวลา งบประมาณ และบุคลากรจริงๆ ไปเท่าใด

หน่วยที่ 4

การบริการ

วิชาบริการ

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมาย
รูปดาวหกแฉก สีเหลืองทองทำด้วยผ้าสีขาบขลิบริมสีเหลือง
มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับ
เครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

ความหมายและความสำคัญ

คำว่า **บริการ** หมายถึง การช่วยเหลือหรือการบำเพ็ญประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อชุมชน ลูกเสือวิสามัญจะต้องมีความเลื่อมใสศรัทธาในคำว่า “**บริการ**” และลงมือปฏิบัติ เรื่องนี้อย่างจริงจังด้วยความจริงใจ โดยมีทักษะหรือความสามารถในการให้บริการนั้นด้วยความซื่อของ ว่องไว คือ ไว้วางใจได้หรือเชื่อได้

ความเห็นของ บี.-พี. เกี่ยวกับ “บริการ”

บี.-พี. เห็นว่าการศึกษาที่เด็กได้รับจากทางบ้าน ทางโรงเรียน ทางวัด และอื่นๆ ยังมีช่องโหว่อยู่ 4 ประการ ซึ่งการลูกเสือมุ่งหมายที่จะอุดช่องโหว่เหล่านั้นโดยเน้นการฝึกอบรมลูกเสือในเรื่องต่อไปนี้

ความหมายและความสำคัญ

2. สุขภาพและพลัง

1. ลักษณะนิสัย และสติปัญญา

3. การฝีมือและทักษะ

4. หน้าที่พลเมืองและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

ตามคติของลูกเสือ **พลเมืองดี** คือ บุคคลที่มีเกียรติเชื่อถือได้ มีระเบียบวินัย สามารถบังคับใจตนเอง สามารถพึ่งตนเอง ทั้งเต็มใจและสามารถที่จะช่วยเหลือชุมชน และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

ความหมายและความสำคัญ

การที่ลูกเสือวิสามัญได้รับเกียรติให้เป็นผู้บริการ เพราะ

1. ลูกเสือวิสามัญเป็นผู้มีความพร้อมในด้านความรู้ ความสามารถ

2. ลูกเสือวิสามัญเป็นผู้อยู่ในวัยฉกรรจ์ มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง

3. ลูกเสือวิสามัญเป็นผู้มีวุฒิภาวะสูง สามารถแยกแยะถูก-ผิด ดี-ชั่วได้

4. ลูกเสือวิสามัญเป็นผู้ที่สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชนได้

5. ลูกเสือวิสามัญเป็นผู้มีความตั้งใจดี เสียสละ อดทน และภูมิใจในการให้บริการตามคติพจน์ของลูกเสือ

หลักในการให้บริการ

การบริการเป็นเครื่องมือช่วยควบคุมให้ลูกค้าต้องปฏิบัติงานอย่างสุภาพเรียบร้อย ด้วยความตั้งใจ จริงใจ และรักษาระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด โดยยึดหลักดังนี้

1. การให้บริการเป็นกิจกรรมที่จำเป็น-เห็นความจำเป็นที่ต้องให้บริการ
2. ให้บริการด้วยความสมัครใจ เต็มใจที่จะให้บริการ
3. ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการรับบริการ ให้บริการแก่ผู้ที่ถูกทอดทิ้ง
5. ให้บริการด้วยความองอาจ ตั้งใจทำงานให้เสร็จด้วยความมั่นใจ ด้วยความรับผิดชอบ โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

ประเภทของการให้บริการ

1.

บริการแก่
ตนเองก่อน

2.

บริการแก่หมู่คณะ
และ
ขบวนการลูกเสือ

3.

บริการแก่
ชุมชน

ประเภทของการให้บริการ

การพัฒนาชุมชน

งานบริการ ที่ลูกเสือวิสามัญแต่ละคนหรือกองลูกเสือวิสามัญจะทำได้นั้นมีหลายประการ เช่น

โครงการใช้ผักตบชวาทำปุ๋ยหมัก

โครงการให้บริการแก่ชุมชน

โครงการพัฒนาชุมชน

โครงการให้บริการแก่กิจกรรมลูกเสือ

ลักษณะของการบริการชุมชน

งานบริการมีกิจกรรมที่สามารถปฏิบัติได้หลากหลาย โดยผู้นำชุมชนอาจร่วมมือกับ
คณะลูกเสือ คัดเลือกกิจกรรมสำคัญ โดยแบ่งออกได้ดังนี้

- 1.การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
- 2.การต่อต้านสิ่งเสพติด
- 3.การต่อต้านอาชญากรรม
- 4.การจัดนันทนาการในชุมชน
- 5.การช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของชุมชน
- 6.การช่วยแก้ไขปัญหาโรคระบาด
- 7.การจัดกิจกรรมทางศาสนา
- 8.การจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับเยาวชน

การปฏิบัติตนตามคติพจน์ของลูกเสือวิสามัญ

คติพจน์ “บริการ” นั้นเป็นเสมือน “หัวใจ” ของการลูกเสือวิสามัญที่จะต้องยึดมั่น การเสียสละด้วยการบริการ ในความหมายของการลูกเสือวิสามัญนี้ เรามุ่งที่จะอบรมบ่ม นิสัย และจิตใจให้ได้รู้จักเสียสละ ได้รู้จักวิธีหาความรู้และประสบการณ์อันจะเป็น ประโยชน์ต่อไปในอนาคต และในที่สุดก็จะทำให้สามารถประกอบอาชีพโดยปกติสุข ในสังคม การบริการหมายถึงให้ประกอบคุณประโยชน์แก่มนุษยชาติ ด้วยการถือว่า เป็นเกียรติประวัติสูงสุดแห่งชีวิตของเราในการที่รู้จักเสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อบำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่น

ลักษณะของการบริการชุมชน

เพื่อจุดมุ่งหมายให้สังคมสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยสงบสุข ทุกคนจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกันไม่ว่าด้านอาหารการกิน ด้านเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค หรืออื่นๆ ก็ตาม เราต่างคนต่างมีความถนัดในการทำงานอาชีพของแต่ละคน แล้วจึงนำผลงานของตนไปแลกเปลี่ยนกัน ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดของตนเองและสังคม ฉะนั้นการบริการหรือการเสียสละนั้นเสมือนเป็นการชำระหนี้ที่เราได้เกิดมาและอาศัยอยู่ในสังคมนั้นๆ เพราะเราต้องพึ่งพิงผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา นับแต่แรกเกิด

ประโยชน์ที่ได้จากการบริการ

1. ช่วยให้ผู้สูญเสียรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. ช่วยให้ผู้สูญเสียได้พัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย จิตใจ พร้อมจะเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพของสังคม
3. ช่วยให้ผู้สูญเสียปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม การแบ่งหน้าที่ การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการฝึกฝนตนเองตามหลักประชาธิปไตย
4. ช่วยให้ผู้สูญเสียรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรับผิดชอบในงาน และเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

ประโยชน์ที่ได้จากการบริการ

5. ช่วยให้ผู้ล้าเป็นผู้นมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่มผู้ล้าในชุมชน

6. ช่วยให้ผู้ล้าได้รับความรู้ และประสบการณ์ชีวิตโดยตรง ซึ่งหาได้ยากและไม่มีให้ศึกษาในบทเรียน แต่จะต้องเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในชีวิต

7. ช่วยเสริมสร้างและเผยแพร่เกียรติของผู้ล้าสู่สาธารณชนมากขึ้น เป็นที่ภาคภูมิใจของครอบครัว สถาบันการศึกษา และสังคม

8. ช่วยประเมินตนเองว่าผู้ล้าเป็นผู้ที่มีความเสียสละ อดทนอดกลั้นในการทำงานได้มากน้อยเพียงใด

หน่วยที่ 5

ผู้ฝึกสอน

วิชาผู้ฝึกสอน

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมายรูป
สัญลักษณ์หน้าเสือด้านล่างมีอักษร “ผู้ฝึกสอน” สีเหลืองทอง
ทำด้วยผ้าสีขาบขลิบสีเหลืองทอง มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริม
ด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับเครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือ
กระเป๋าด้านขวา

ความสำคัญของผู้ฝึกสอน

การจะเป็นผู้ฝึกสอนลูกเสือนั้น ผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้กำกับลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญและลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จะต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้ทั่วไปมาแล้ว และควรมีประสบการณ์ในการทำงานในกองลูกเสือมาบ้าง ซึ่งจะทำให้การฝึกอบรมเบื้องต้นง่าย ชัดเจน และรวดเร็วในการฝึกอบรมเป็นผู้กำกับหรือผู้ฝึกสอนลูกเสือนี้ จะต้องร่วมทำงานกันเป็นกลุ่ม โดยจะมีกิจกรรมต่างๆ ให้ทำร่วมกัน เพื่อช่วยให้ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมไปแล้วสามารถเป็นผู้กำกับหรือผู้ฝึกสอนลูกเสือทุกระดับได้ดี

การจัดฝึกอบรมผู้ฝึกสอน

การจัดฝึกอบรมวิชาผู้ฝึกสอน หรือผู้กำกับลูกเสือในระดับต่างๆ นั้น จะต้องมีการวางแผน เตรียมการจัดทำเป็นโครงการ และขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ โดยการจัดทำตามขั้นตอน ได้แก่

1.การขออนุญาต

1.1 ในส่วนกลาง การขออนุญาตในการจัดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้เบื้องต้น ให้ขออนุญาตผ่านสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

1.2 ในส่วนภูมิภาค เมื่อโรงเรียนใด สโมสรใด อำเภอ จังหวัด จะจัดการฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้เบื้องต้น ให้ขออนุญาตผ่านผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด ไปยังผู้อำนวยการสำนักผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ 1-13 กรุงเทพมหานคร

การจัดฝึกอบรมผู้ฝึกสอน

1.3 การขออนุญาตเปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้น ให้ทำล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วัน

1.4 ในใบขออนุญาตเปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้น ให้มีข้อความต่อไปนี้ด้วย

- ชื่อผู้อำนวยการฝึก พร้อมทั้งวุฒิทางลูกเสือ
- คณะผู้ให้การฝึกอบรม พร้อมทั้งวุฒิทางลูกเสือ
- จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ไม่ควรเกิน 40 คน) ชายกี่คน หญิงกี่คน
- สถานที่ฝึกอบรม
- ระยะเวลาการฝึกอบรม
- ตารางฝึกอบรมประจำวัน
- ที่พักผ่อน การรับประทานอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม
- ค่าธรรมเนียมแต่ละคน

2.ผู้มีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรม จะต้องมีความสมบัติดังต่อไปนี้

2.1 การเข้าฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและลูกเสือสามัญขั้นความรู้เบื้องต้น ต้องมีอายุอย่างน้อย 18 ปีบริบูรณ์ มีความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และได้รับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ทั่วไปมาแล้ว

2.2 การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้น ต้องมีอายุอย่างน้อย 21 ปีบริบูรณ์ มีความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และได้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ทั่วไปมาแล้ว

2.3 ลูกเสือวิสามัญที่มีอายุ 17 ปี 6 เดือน ถ้าเคยมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำในกองลูกเสือวิสามัญมาแล้วอาจสมควรเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือได้

การจัดฝึกอบรมผู้ฝึกสอน

3.การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม ประเมินจาก

3.1 เวลาเข้ารับการฝึกอบรม

3.2 ระบบการทำงานในหมู่

3.3 ความตั้งใจและความมีส่วนร่วมในกิจกรรม

3.4 การสร้างกิจกรรมยามว่าง

3.5 สมุดจดวิชา

โดยผู้อำนวยการฝึกเป็นผู้ประเมินผลจากการสังเกตและพิจารณาของวิทยากรประจำหมู่

4.การรายงานผลการฝึกอบรม เมื่อการฝึกอบรมสิ้นสุดลงแล้ว ผู้อำนวยการฝึกอบรมจะต้องทำรายงานฝึกอบรมเสนอต่อรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด หรือศึกษาธิการเขต หรือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ แล้วแต่กรณี ภายใน 15 วัน โดยในรายงานนั้นจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

4.1 รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมด 1 ชุด

4.2 ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือนั้นมีหลายระดับ แต่ละระดับมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญเบื้องต้น

1. เพื่อให้สามารถบรรยายลักษณะและความต้องการของเด็กในวัยลูกเสือสำรอง และวิธีการที่จะสนองความต้องการนั้นได้
2. เพื่อให้สามารถบรรยายลักษณะงานในประเภทลูกเสือสำรองในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ ขบวนการลูกเสือ และวิธีการที่ใช้กับลูกเสือประเภทนี้ เพื่อให้บรรลุผลการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลได้
3. เพื่อให้รู้จักเลือกและใช้วิธีการเล่นเกมที่ใช้ในการฝึกลูกเสือได้
4. เพื่อให้สามารถบอกวิธีการฝึกอบรมต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ฝึกลูกเสือสำรองได้

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

5. บอกจุดมุ่งหมายของสัญญาณพิธีการของลูกเสือสำรอง และวิธีใช้พิธีการในกองลูกเสือสำรองได้
6. บอกความจำเป็นในการวางแผนกำหนดการ และสามารถวางแผนกำหนดการในการฝึกอบรมได้
7. อธิบายความหมาย กฎ และคำปฏิญาณของลูกเสือได้ และสามารถทำให้ลูกเสือสำรองเข้าใจกฎ และคำปฏิญาณของลูกเสือได้
8. อธิบายบทบาทและความรับผิดชอบของผู้กำกับลูกเสือสำรองได้
9. รู้จักแหล่งวิทยากรในการฝึกอบรมลูกเสือสำรอง

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญเบื้องต้น

1. เพื่อให้สามารถบรรยายลักษณะนิสัยและความต้องการของเด็กในวัย 11-16 ปี และรู้จักวิธีที่จะสนองความต้องการของเด็กด้วยวิธีการของลูกเสือ
2. สามารถอธิบายลักษณะงานของลูกเสือสามัญ ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการลูกเสือทั้งหมด และรู้จักวิธีการที่ใช้สำหรับลูกเสือสามัญ
3. สามารถอธิบายความสำคัญของระบบหมู่ในการปฏิบัติงานตามวิธีการของลูกเสือได้

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

4. สามารถหาวิธีการอบรมนายหมู่ และร่วมทำงานกับนายหมู่ในการประชุมหมู่อย่างได้ผล
5. สามารถใช้เทคนิควิธีที่จำเป็นและเหมาะสมในการฝึกอบรมลูกเสือสามัญได้
6. สามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และวิทยากรจากหน่วยงานอื่นๆ ได้
7. สามารถอธิบายหลักการและความหมายของคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือได้
8. รู้จักบทบาทและหน้าที่ของผู้กำกับลูกเสือสามัญ
9. สามารถวางแผนการฝึกอบรม และบอกแหล่งสนับสนุนการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เบื้องต้น

1. เพื่อให้สามารถบอกลักษณะและความต้องการของเยาวชนในวัย 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี สามารถบอกถึงวิธีที่กิจการของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จะสนองความต้องการของเยาวชนได้
2. อธิบายวิธีการจัดทำแผนการฝึกอบรม เพื่อสนองความต้องการของสมาชิกในกองได้
3. อธิบายหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้กำกับ รองผู้กำกับ เกี่ยวกับกิจกรรมที่เสี่ยงอันตรายในกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้
4. อธิบายบทบาทของตนในฐานะที่เป็นผู้กำกับ หรือรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้
5. ระบุความต้องการเกี่ยวกับการฝึกอบรมของรองผู้กำกับและผู้กำกับ สามารถหาวิธีการสนองความต้องการนั้นได้

หลักสูตรผู้กำกับวิชาลูกเสือ

การเป็นผู้กำกับลูกเสือหรือผู้ฝึกสอนในแต่ละระดับนั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถและฝึกสอนได้ตามหลักสูตรของระดับนั้นๆ ซึ่งจะมีหลักสูตรที่แตกต่างกันไป ดังนี้

ลูกเสือสำรอง	ลูกเสือสามัญ	ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	ลูกเสือวิสามัญ
1. การกล่าวต้อนรับและจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม	1. การกล่าวต้อนรับและจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม	1. ปฐมนิเทศ	1. ปฐมนิเทศ
2. ภูมิหลังของการลูกเสือและกิจการองค์การลูกเสือโลก	2. ภูมิหลังของการลูกเสือและกิจการองค์การลูกเสือโลก	2. การลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จุดหมาย และวิธีการ	2. จุดหมาย และวิธีการของกิจการลูกเสือวิสามัญและค่านิยม
3. กิจการลูกเสือสำรอง	3. รู้จักลูกเสือสามัญ	3. รู้จักลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	3. คำปฏิญาณ กฎของลูกเสือวิสามัญ และค่านิยม
4. รู้จักลูกเสือสำรอง	4. การร้องเพลง	4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่กับคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ	4. วิชาชาวค่าย
5. วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในกองลูกเสือสำรอง	5. วิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ	5. วินัยความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสัญญาณ	5. การบันเทิงในกองลูกเสือวิสามัญ

หลักสูตรผู้กำกับวิชาลูกเสือ

ลูกเสือสำรอง	ลูกเสือสามัญ	ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	ลูกเสือวิสามัญ
๖. ความรู้เกี่ยวกับการเล่นเกม	๖. วินัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย	๖. ระบบหมู่ ที่ประชุม นายหมู่การประชุมภายในหมู่และกอง	๖. การพัฒนาทักษะความสัมพันธ์กับผู้อื่น
๗. แนวทางการฝึกอบรมลูกเสือสำรอง	๗. แนวการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ	๗. การสวนสนาม	๗. การทำงานร่วมกับกลุ่ม
๘. การร้องเพลง	๘. ความรู้เกี่ยวกับการเล่นเกม	๘. ข้อเสนอแนะในการชุมนุมรอบกองไฟ	๘. คำแนะนำในการให้คำปรึกษา
๙. ประวัติและโครงสร้างของลูกเสือไทย	๙. บทบาทของนายหมู่ในระบบหมู่	๙. เกมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	๙. การให้การสนับสนุนของลูกเสือวิสามัญ
๑๐. พิธีการลูกเสือสำรอง	๑๐. ประวัติ และโครงสร้างของลูกเสือไทย	๑๐. หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขอบเขตกิจกรรมและกิจกรรมสำคัญ	๑๐. กิจกรรมในกิจการลูกเสือวิสามัญ
๑๑. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการชุมนุมรอบกองไฟ	๑๑. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการชุมนุมรอบกองไฟ	๑๑. บทบาทของผู้กำกับลูกเสือสามัญ	๑๑. แบบของการเป็นผู้นำ
๑๒. การวางแผนกำหนดการฝึกอบรม	๑๒. การอยู่ค่ายพักแรม	๑๒. เงื่อนไขสำหรับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	๑๒. แบบของการเป็นผู้นำ

หลักสูตรผู้กำกับวิชาลูกเสือ

ลูกเสือสำรอง	ลูกเสือสามัญ	ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	ลูกเสือวิสามัญ
13. การฝึกอบรมลูกเสือสำรองให้เข้าใจเรื่องกฎและคำปฏิญาณของลูกเสือ	13. การบริหารในกองลูกเสือสามัญ	13. ภูมิหลังของการลูกเสือโลก	13. อุปกรณ์ของกองลูกเสือ และแหล่งทรัพยากร
14. บทบาทของผู้กำกับลูกเสือสำรอง	14. ทักษะการลูกเสือ-การสอน	14. แผนที่ และเข็มทิศ	14. การชุมนุมรอบกองไฟ
15. การเล่าเรื่องที่เป็นปกติ	15. การวางแผนกำหนดการประชุมหมู่การประชุมกอง	15. สิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์	15. การลูกเสือนานาชาติและการวางแผนการเดินทางสำรวจ
16. การแสดงเจียบ	16. คำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ	16. การบริหารงานในกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	16. การจัดทำแผนฝึกอบรมลูกเสือ
17. วิธีการบริหารในกองลูกเสือสำรอง	17. หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้กำกับลูกเสือ	17. การวางแผนจัดทำกำหนดการฝึกอบรม	17. แผนที่ และเข็มทิศ
18. ความสัมพันธ์กับลูกเสือสามัญ	18. พิธีการลูกเสือสามัญ	18. การประชุมกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	18. การสำรวจตัวเอง-พิธีเข้าประจำกอง

หลักสูตรผู้กำกับวิชาลูกเสือ

ลูกเสือสำรอง	ลูกเสือสามัญ	ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	ลูกเสือวิสามัญ
๑๙. โครงการฝึกอบรมกับ ผู้กำกับลูกเสือ	๑๙. การส่งเสริมการ ลูกเสือ	๑๙. การปฐมพยาบาล	๑๙. การเดินทางไกล และพักแรม
	๒๐. โครงการฝึกอบรม ผู้กำกับลูกเสือ	๒๐. พิธีการลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่	๒๐. การหาสมาชิกใหม่ และการสัมพันธ์กับกอง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
		๒๑. การประชุมกอง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ครั้งที่ ๒ (การทดสอบ สมรรถภาพร่างกาย)	๒๑. เหตุการณ์ปัจจุบัน
			๒๒. วัฒนธรรม และ ประเพณีไทย

การประเมินผลผู้กำกับลูกเสือ

การประเมินผลการสอนนั้น วิธีที่ใช้กันมากที่สุดคือ วิธีการสังเกต โดยต้องสังเกตในด้านต่างๆ ดังนี้

การเตรียมตัวของผู้สอน	1	
	2	การนำเข้าสู่บทเรียน
วิธีการสอน	3	
	4	กิจกรรมการสอน
สื่อการสอน	5	
	6	การสอนตามจุดประสงค์
บุคลิกลักษณะท่าทาง	7	
	8	การตรงต่อเวลา
น้ำเสียง	9	
	10	การวัดและการประเมินผล

หน่วยที่ 6

การปฐมพยาบาล

วิชาปฐมพยาบาล

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมาย
รูปกากบาท สีเหลืองทอง ทำด้วยผ้าสีขาบขลิบริมสีเหลือง
ทอง มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับ
เครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

ความหมายและความสำคัญของการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาล (First Aid) หมายถึง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ หรือการเจ็บป่วยเพื่อบรรเทาความเจ็บปวด หรือลดอันตรายร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยก่อนนำส่งแพทย์ เพื่อทำการรักษาที่ถูกต้องต่อไป

ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลูกเสือวิสามัญที่ยึดคติพจน์ในการให้บริการแก่ผู้อื่น ควรมีความรู้ความเข้าใจและทักษะเบื้องต้นในการปฐมพยาบาลเพื่อสามารถนำความรู้ไปช่วยเหลือผู้อื่นตลอดจนช่วยเหลือตนเองได้ในยามฉุกเฉินหรือเกิดอันตราย

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

เป็นลม เป็นอาการที่เกิดเนื่องจากเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ทำให้ผู้ที่ เป็นไม่รู้สึกรู้สไปชั่วระยะหนึ่ง มีสาเหตุและอาการคล้ายช็อก แต่รุนแรงน้อยกว่า

การปฐมพยาบาล

1. ให้อนราบอยู่ในที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์
2. อย่าให้ผู้คนมามุง และควรพัดตัวให้ผู้ป่วย
3. ให่ยากระตุ้น เช่น ยาต้ม

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

ช็อก (Shock) เป็นอาการอย่างหนึ่งที่เกิดจากหลายสาเหตุ อาการนี้ไม่ใช่โรค แต่เป็นอาการที่ในขณะนั้นหัวใจไม่สามารถสูบฉีดโลหิตไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกายได้อย่างเพียงพอ ทำให้ร่างกายมีความดันโลหิตต่ำ ไม่สามารถทรงตัวอยู่ได้

การปฐมพยาบาล

1. ให้ผู้ป่วยนอนราบ ไม่หนุนหมอน หากผู้ป่วยหายใจไม่สะดวก ต้องผายปอด
2. ถ้ามีบาดแผลต้องทำให้เรียบร้อย เช่น ห้ามเลือดในกรณีเลือดออก หรือเข้าเฝือก หากเกิดกระดูกหัก
3. รักษาตามอาการ เช่น หนาวก็ห่มผ้า ปวดบาดแผลก็ให้ยาแก้ปวด
4. รีบนำส่งโรงพยาบาล

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

การเกิดบาดแผล

บาดแผล หมายถึง ผิวหนัง เนื้อเยื่อและส่วนที่ลึกกว่าชั้นผิวหนัง เป็นรอยฉีกขาดหรือถูกทำลาย ทำให้แยกจากกัน จนเนื้อเยื่อได้รับอันตราย บาดแผลโดยทั่วไปจะมีอยู่ 2 ประเภท คือ

1.แผลฉ่ำ เป็นแผลที่ไม่มีรอยแยกของผิวหนัง เนื่องจากถูกของแข็งที่ไม่มีคม ทำให้มีเลือดออกและค้างอยู่ใต้ผิวหนัง บริเวณนั้นจึงบวมและเลือดฉ่ำ

2.แผลแยก มีอยู่ 5 ประเภท คือ

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

2.1 แผลถลอก มีเลือดออกเล็กน้อย

2.2 แผลตัดที่เกิดจากของมีคม จะมีเลือดออกมาก

2.3 แผลฉีกขาด เกิดจากวัตถุไม่มีคม แต่เกิดด้วยความรุนแรงจนเกิดบาดแผลฉีกขาด

2.4 แผลถูกแทง เกิดจากวัตถุปลายแหลม ปากแผลจะเล็กแต่ลึก หากมีความลึกมากและไปถูกอวัยวะที่สำคัญ ก็จะทำให้เกิดเลือดตกในได้

2.5 แผลถูกยิง อันตรายจากแผลแบบนี้ คือ จะมีเลือดออก เกิดการติดเชื้อได้ง่าย และหากเป็นแผลที่เกิดในจุดสำคัญของร่างกาย อาจจะมีผลกระทบต่อเส้นประสาท เส้นเอ็น และเส้นเลือด ซึ่งจะมีอันตรายต่อชีวิตได้

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

การปฐมพยาบาล

1. หากเป็นแผลถลอก ต้องล้างด้วยน้ำสบู่และน้ำสะอาด ใส่ยาฆ่าเชื้อแล้วปิดด้วยผ้าสะอาด
2. หากเป็นแผลลึกที่มีเลือดออก จะต้องห้ามเลือดก่อน โดยใช้ผ้ากดลงบนแผลจนเลือดหยุด และพันแผลไว้ อย่าเช็ดเลือด เพราะจะทำให้เลือดออกมามากอีก ไม่ควรล้างแผลด้วยตัวเอง เพราะจะทำให้แผลติดเชื้อได้ง่าย
3. บาดแผลทุกชนิด ควรฉีดยาป้องกันบาดทะยักด้วย
4. ในกรณีที่เป็นการบาดเจ็บเพราะไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก ซึ่งมีอาการปวดแสบปวดร้อน ควรจะใช้น้ำเย็นลดความเจ็บปวด โดยใช้ผ้าเย็นหรือน้ำเย็นที่สะอาด ประคบหรือราด บริเวณที่ถูกไฟไหม้ก่อนที่จะนำส่งแพทย์ ในกรณีที่แผลมาก

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

การห้ามเลือด

โดยปกติแล้วร่างกายมีวิธีทำให้เลือดหยุดไหลได้ตามธรรมชาติอยู่แล้ว คือ

1. การแข็งตัวของเลือด
2. ความดันโลหิตจะต่ำลง ทำให้กระแสเลือดไหลอ่อนลง
และเลือดมีโอกาสจะแข็งตัวได้เอง

ในกรณีที่เลือดไม่หยุดไหลเองตาม 2 วิธีข้างต้น ก็จะต้องมีวิธีการห้ามเลือด ซึ่งมีหลายวิธี คือ

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

1. ใช้นิ้วกดลงบนบาดแผลหรือตรงที่มีเลือดออก
2. ใช้ผ้าหรือสำลีที่สะอาดกดลงบนแผล หรือใช้ผ้าพันแผลไว้
3. ใช้เครื่องรัด ซึ่งอาจจะเป็นเนคไท ผ้าเช็ดหน้า หรือผ้าสะอาด หรือที่เรียกว่า ทูนิเกตต์ (Tourniquet)
4. การกดเส้นเลือดแดงตามจุดต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถกระทำ
ได้ทันที โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์อื่นใดมาช่วย

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

การช่วยเหลือคนตกน้ำ

ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ในกรณีที่เราเองว่ายน้ำไม่เป็น หรือว่ายน้ำไม่เก่งพอจะลงไปช่วยได้ อาจจะใช้วิธีต่อไปนี้
 - 1.1 ยื่นวัตถุสิ่งของที่มีความยาวไปให้ผู้ที่กำลังจะจมน้ำแล้วดึงเข้าหาฝั่ง
 - 1.2 ถ้าหากมีเรือ ให้นำออกไปช่วย ซึ่งเป็นวิธีที่ดีและจะช่วยให้เกิดความปลอดภัยทั้ง 2 ฝ่าย
 - 1.3 หากมีวัตถุต่างๆ ที่ลอยน้ำได้ ก็โยนลงไปให้เกาะ ก่อนจะลากเข้าสู่ฝั่ง
 - 1.4 ใช้เสื้อผ้าวหรือเชือก โดยโยนปลายข้างหนึ่งลงไปให้ผู้จะจมน้ำจับแล้วลากเข้าฝั่ง

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

2. ในกรณีที่ผู้ตกน้ำว่ายนํ้าเป็น อาจจะลงไปช่วยได้ แต่ทั้งนี้จะต้องระวังในการเข้าไปหาผู้จมนํ้า เพราะอาจจะถูกกอดคอเนื่องจากความตกใจ ซึ่งอาจจะทำให้ผู้ที่เข้าไปช่วยและผู้ขอความช่วยเหลือจมนํ้าเสียชีวิตทั้งคู่ การเข้าไปหาจึงอาจจะเป็นการว่ายนํ้าเข้าไปใกล้แล้วส่งทุ่นหรือวัตถุลอยนํ้าได้ให้เกาะก่อนดึงเข้าหาฝั่ง ซึ่งการดึงมีหลายวิธี ทั้งโดยวิธีการกอดไขว้หน้าอก ดึงด้วยวิธีการจับคาง หรือดึงผม

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

การปฐมพยาบาล

1. รีบผายปอด ซึ่งวิธีเป่าปากเป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุด แต่ผู้ที่จะปฐมพยาบาลจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือผ่านการฝึกฝนมาก่อน หากผายปอดด้วยวิธีนี้ไม่เป็นไม่ควรทำเป็นอันขาด เพราะอาจจะทำให้ผู้ป่วยหายใจไม่สะดวก และได้รับอันตรายมากขึ้น
2. ถ้าหัวใจหยุดเต้น ต้องนวดหัวใจไปพร้อมๆ กัน สิ่งสำคัญไม่ควรเสียเวลาในการฟังหัวใจ จับชีพจรหรือเปลื้องเสื้อผ้าให้หลวม
3. ต้องพยายามเอาน้ำออกจากปอดของผู้ป่วยให้เร็วที่สุด จะโดยวิธีใดก็ได้ที่เหมาะสม
4. หากผายปอดโดยการเป่าปากไม่ได้ผล ควรจับผู้ป่วยนอนตะแคง แล้วตบหลังช่วงระหว่าง สะบักหรือไหล่ทั้งสองข้าง เพื่อว่ามีอะไรมาอุดทางเดินหายใจจะได้หลุดออก จากนั้นจึงทำการผายปอดด้วยวิธีเป่าปากต่อ ก่อนที่จะนำส่งแพทย์

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

กระดูกหัก

การที่กระดูกหักนั้น ร่างกายอาจจะมีบาดแผลหรือไม่มีก็ได้ และการหักของกระดูกอาจจะมีทั้งลักษณะหักออกจากกันเหมือนถูกตัด หรืออาจจะมีลักษณะแตกเดาะ ร้าวก็ได้ ซึ่งสาเหตุของกระดูกหักเกิดขึ้นได้หลายกรณี

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

การปฐมพยาบาล

ผู้ที่กระดูกหักจะมีอาการเจ็บปวดมาก การปฐมพยาบาลจะช่วยลดอันตรายที่อาจจะได้รับในอนาคต หากได้รับการปฐมพยาบาลที่ถูกต้องก็จะทำให้กระดูกเข้าที่ได้ง่ายและไม่เป็นผู้พิการ ดังนั้น ผู้ป่วยกรณีนี้จึงควรได้รับการปฐมพยาบาลเร่งด่วน โดยปฏิบัติดังนี้

1. หากผู้ป่วยเป็นลม ควรรักษาให้ฟื้น และถ้าหากมีบาดแผลเลือดออกก็ต้องห้ามเลือดก่อน และล้างแผลให้สะอาด
2. การจับต้องบริเวณที่หักต้องทำอย่างระมัดระวัง และถ้าหากเป็นในที่สำคัญ และไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้โดยลำพัง รวมทั้งไม่แน่ใจในอาการ ก็ไม่ควรเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
3. หากจำเป็นต้องถอดเสื้อผ้า ควรใช้วิธีตัดให้ขาด
4. หากจำเป็นต้องทำควรทำอย่างรวดเร็ว แล้วรีบนำส่งแพทย์ โดยการเคลื่อนย้ายที่ระมัดระวัง

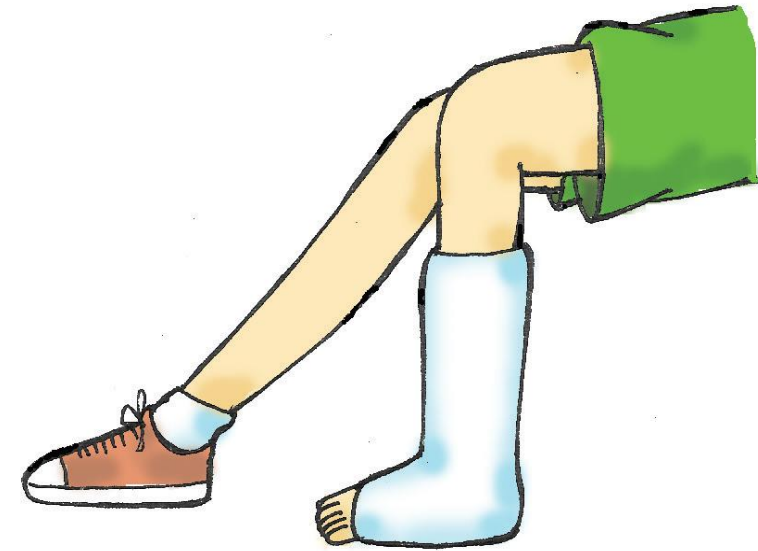
การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

การเข้าเฝือก ที่ใช้กับผู้ป่วยมีหลายประเภท คือ

1.เฝือกธรรมชาติ คือ เฝือกที่มีอยู่ในตัวของผู้ป่วย ได้แก่ อวัยวะหรือกระดูกที่อยู่ใกล้เคียงกับกระดูกที่หัก เพื่อขัดเป็นเฝือกชั่วคราวไปก่อน

2.เฝือกสำเร็จรูป ได้แก่ เฝือกที่ทำไว้แล้ว ซึ่งอาจทำด้วยไม้พลาสติก หรือเหล็กก็ได้

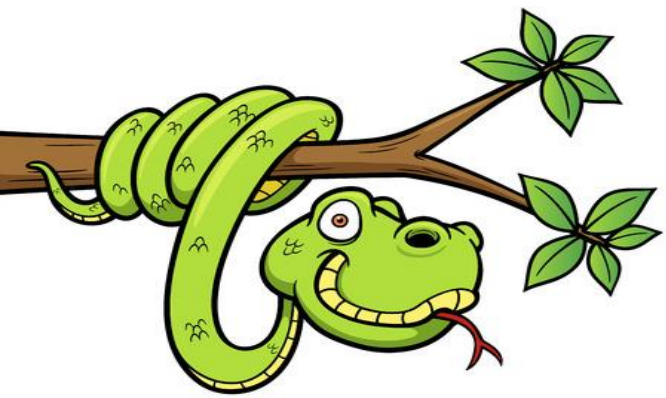
3.เฝือกชั่วคราว ได้แก่ เฝือกที่หาได้จากวัสดุต่างๆ ในบริเวณที่เกิดเหตุ

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

อันตรายจากสัตว์มีพิษ

สัตว์มีพิษมีอยู่หลากหลายประเภท และอันตรายที่ได้รับก็จะมากน้อยแตกต่างกัน บางชนิดมีพิษมาก จนทำให้มนุษย์เสียชีวิตได้ แต่บางชนิดก็เพียงทำให้เกิดอาการแพ้ทางผิวหนังเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อต้องประสบกับผู้ป่วยหรือตัวเองได้รับพิษจากสัตว์ต่าง ๆ นั้นก็ควรจะรู้วิธีปฐมพยาบาล เพื่อลดอันตรายหรืออาการที่จะรุนแรงต่อไปลง

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

อันตรายจากสารพิษ โดยทั่วไปแล้วสารพิษแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. สารพิษชนิดกัดทำลาย ได้แก่

กรด เป็นสารเคมีที่มีรสเปรี้ยว ละลายน้ำได้ เมื่อร่างกายได้รับสารพิษพวกนี้ทางปาก จะมีอาการเจ็บปวดมากตรงบริเวณที่กรดกัด โดยจะไหม้ตั้งแต่ปาก คอ ไปจนถึงท้อง บางราย อาจอาเจียนออกมาเอง อาจมีท้องเดิน เลือดออก หรืออุจจาระปนเลือดแล้วก็สลบไป

การปฐมพยาบาล

วิธีที่ดีที่สุด คือ การทำให้กรดนั้นเจือจาง โดยการให้ดื่มน้ำมากๆ หรือดื่มโซดา หรือโซเดียมไบคาร์บอเนตที่ใช้ผสมเพื่อทำให้ขนมปังฟูก็ได้ นอกจากนี้ยังต้องให้ดื่มไข่ที่ตีให้เข้ากันกับน้ำมันพืช เพื่อไม่ให้กระเพาะถูกกัดมาก ซึ่งการปฐมพยาบาลดังกล่าวต้องกระทำทันทีเมื่อได้รับสารพิษ แล้วรีบนำส่งแพทย์

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

ต่าง เป็นสารเคมีที่ละลายน้ำได้ดี จึงมีลักษณะสีนวลคล้ายสบู่ เมื่อร่างกายได้รับอันตรายจากต่าง อบริเวณนั้นจะยุบเป็นวัน คนที่กินเข้าไปก็จะเจ็บปวด แสบตั้งแต่ปาก คอ ไปจนถึงกระเพาะ ลำไส้ และจะอาเจียน หากได้รับสารเคมีเป็นเวลานานจะทำให้เสียชีวิต

การปฐมพยาบาล

วิธีที่ง่ายที่สุด คือ การทำให้ต่างเจือจาง โดยการดื่มน้ำ นม เข้าไปมากๆ และที่ดีที่สุด คือ การให้ดื่มน้ำส้มสายชูจางๆ หรือน้ำมะนาว ตามด้วยนม ซึ่งจะช่วยเคลือบผิวกระเพาะอาหาร การรับประทานน้ำมันพืชหรือไข่ขาวก็ช่วยเคลือบกระเพาะเช่นกัน จากนั้นจึงนำคนป่วยส่งโรงพยาบาล

2. สารพิษที่ไม่ใช่ชนิดกัดทำลาย สารพิษประเภทนี้จะมีพิษโดยตัวมันเอง เช่น

ยาฆ่าแมลง เป็นยาพิษที่โดยมากเกิดจากการจงใจดื่มเพื่อฆ่าตัวตาย มีหลายชนิด ซึ่งเป็นพวกที่ดูดซึมเข้าไปได้ทั้งทางผิวหนัง ทางลมหายใจ และทางปาก อาการที่จะเกิดแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

- **ระยะแรก** เมื่อได้รับยาแล้วประมาณ 1/2-2 ชั่วโมง จะคลื่นไส้ อาเจียน มึนงง อ่อนเพลีย ม่านตาหดเล็ก
- **ระยะที่สอง** หากได้รับยามากพอสมควร จะเกิดอาการกระสับกระส่าย น้ำลายไหล เหงื่อออก กล้ามเนื้อกระตุก พบบริเวณหนังตาและหน้าอก สั่น พุดไม่ชัด หายใจลำบาก

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ

- **ระยะที่สาม** เป็นระยะสุดท้าย หหมดสติ ชักกระตุก หายใจลำบากมากขึ้นและอาจทำให้เสียชีวิต

การปฐมพยาบาล

ถ้ากินยาเข้าไปมาก จะต้องทำให้อาเจียน โดยวิธีเดียวกับที่กล่าวมา หากระบบการหายใจขัดข้องก็ต้องผายปอด และรีบนำส่งโรงพยาบาล

ข้อควรคำนึง

ในการถูกสารพิษใดๆ ก็ตามที่ผิวหนัง ควรแก้ไขด้วยการเทน้ำใส่บริเวณที่ถูกสารพิษนานๆ หรือแช่น้ำ หรือล้างผิวหนังบริเวณนั้นด้วยสบู่และน้ำ หากมีผื่นแดงหรือแผลไหม้ ให้รักษาแผลแบบถูกไฟไหม้

หน่วยที่ 7

การเคลื่อนย้าย ผู้ป่วย

ข้อควรพิจารณาในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

ในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจึงควรมีหลักในการพิจารณาก่อนการเคลื่อนย้าย ดังนี้

1. ผู้ป่วยพร้อมที่จะเคลื่อนย้ายได้หรือไม่ และผู้ป่วยยังหายใจเองหรืออยู่ในช่วงที่ต้องการเครื่องช่วยหายใจอยู่
2. มีกระดูกส่วนใดหักหรือได้รับบาดเจ็บจนเคลื่อนไหวได้หรือไม่
3. บาดแผลของผู้ป่วยได้รับการดูแลเรียบร้อยแล้วหรือไม่
4. หากมีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย จะก่อให้เกิดอันตรายมากขึ้นหรือลดความเจ็บปวดลงได้อย่างไร
5. หากผู้ป่วยรู้สึกตัวควรบอกให้ทราบถึงการเคลื่อนย้ายเพื่อให้ผู้ป่วยรู้ตัวก่อน

หลักปฏิบัติและข้อควรระวังในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

1. ให้การปฐมพยาบาลที่จำเป็นก่อนเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

2. ปฏิบัติการช่วยเหลือให้เป็นไปอย่างรอบคอบและนุ่มนวล ไม่ควรรีบร้อน

3. การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยหนัก จะต้องมียุอุปกรณ์เข้ามาช่วย เพื่อลดความเจ็บปวดและอันตรายที่จะเกิดขึ้น

4. การเคลื่อนย้ายจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม และเกิดอันตรายน้อยที่สุด

หลักปฏิบัติและข้อควรระวังในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

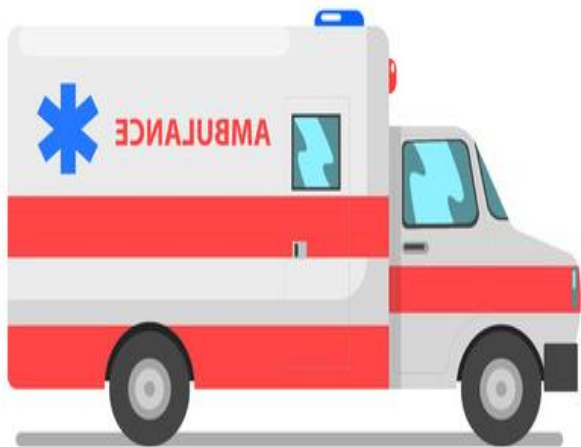
5. การเคลื่อนย้ายด้วยเปลควรมีสายรัดตัวผู้ป่วยให้ติดกับเปล เพื่อป้องกันการตก

6. จัดท่าที่จะเคลื่อนย้ายให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงอาการบาดเจ็บของผู้ป่วย

7. หากต้องใช้ยานพาหนะ ควรใช้พาหนะของทางสถานพยาบาล

8. ต้องรีบเคลื่อนย้ายผู้ป่วยให้ถึงมือแพทย์หรือโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดให้เร็วที่สุด และผู้เคลื่อนย้ายผู้ป่วยหรือผู้ร่วมในอุบัติเหตุ จะต้องเล่าเหตุการณ์หรืออาการที่เกิดขึ้นให้แพทย์ทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการรักษา

ประเภทของการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

1.การเคลื่อนย้ายฉุกเฉิน

1.1 จุดที่ผู้ป่วยนอนอยู่กำลังมีอันตราย

1.2 การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปที่ที่สามารถทำการช่วยเหลือได้ดีกว่า

1.3 การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรงมากออกไป เพื่อจะนำผู้ป่วยเจ็บสาหัสมากมาแทนที่

ประเภทของการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

2. การเคลื่อนย้ายไม่ฉุกเฉิน

2.1 สภาวะโดยรอบทำให้ผู้ป่วยมีอาการแย่ลงหรือผู้ป่วยแพ้สารบางอย่างในบริเวณนั้น

2.2 ผู้ป่วยมีความต้องการย้ายไปที่อื่นและพยายามช่วยตนเองอยากจะย้ายไปที่อื่น
การเคลื่อนย้ายไม่ฉุกเฉินจะต้องไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มมากขึ้น และจะต้องไม่ทำให้ผู้ป่วยเจ็บปวดหรือไม่สบาย โดยต้องปฏิบัติตามกฎดังต่อไปนี้

- ผู้ป่วยจะต้องยังมีสติสัมปชัญญะ
- จะต้องตรวจผู้ป่วยเรียบร้อยเสียก่อน
- จะต้องไม่มีเลือดออกรุนแรง หรือบาดแผลร้ายแรง
- จะต้องไม่มีอาการของกระดูกสันหลังบาดเจ็บ
- ถ้ามีกระดูกหักจะต้องได้รับการดามหรือเข้าเฝือกเรียบร้อยแล้ว

ประเภทของการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

3.การเคลื่อนย้ายปกติ

หมายถึง การนำตัวผู้ป่วยจากจุดที่พบขึ้นรถพยาบาล เพื่อส่งตัวไปสถานพยาบาล

วิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

1.การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยมีผู้ช่วยเหลือเพียงคนเดียว การเคลื่อนย้ายด้วยคนคนเดียวสามารถทำได้หลายวิธี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ไม่มียาบาดเจ็บตามร่างกาย

1.1 วิธีพยุงเดิน วิธีนี้เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บเล็กน้อย และพอช่วยเหลือตนเองได้บ้าง

1.2 วิธีแบกขึ้นบ่า วิธีนี้เหมาะสำหรับการช่วยเหลือผู้หมดสติออกจากบริเวณไฟไหม้ที่ต้องผ่านชั้นบันได ผู้ช่วยเหลืจะมีมือว่างสำหรับยึดเกาะทางที่ผ่านไป

วิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

1.3 วิธีอุ้มทาบหลัง วิธีอุ้มทาบหลังใช้สำหรับช่วยเหลือผู้ที่หมดสติ และมีผู้ช่วยเหลือเพียง 1 คน ใช้ผ้าหรือเชือกหรือผ้าขาวม้าที่แข็งแรงยาวพอผูกรอบอกผู้บาดเจ็บให้หลวม

1.4 วิธีกอดและทาบด้านหลัง วิธีนี้ใช้สำหรับผู้บาดเจ็บที่มีอาการไม่รุนแรง ห้ามใช้สำหรับผู้บาดเจ็บที่ได้รับอันตรายเกี่ยวกับสมองหรืออวัยวะภายใน

1.5 วิธีกอดและทาบด้านหน้า เป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งสำหรับผู้ช่วยเหลือเพียงคนเดียวที่ช่วยเหลือเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่รู้สึกตัว โดยมีมือทั้งสองวางไว้สำหรับใต้ หรือเกาะบนันได หรือเปิดประตู หากมีปัญหาระหว่างลงบันได ผู้ช่วยเหลืออาจพยุงผู้บาดเจ็บไว้กับบันไดจนกว่าจะมีผู้มาช่วยเหลือต่อไปหรือจนกว่าปัญหาจะสงบลง

วิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

1.6 วิธีอุ้ม วิธีอุ้มใช้สำหรับผู้ป่วยบาดเจ็บเล็กน้อย อาจเนื่องจากไม่สบาย หรือเป็นลม หรือใช้สำหรับผู้ป่วยที่มีข้อเท้าแพลง หรือมีบาดแผลบนฝ่าเท้า เหมาะสำหรับผู้ป่วยบาดเจ็บที่ตัวเล็กกว่า ผู้ช่วยเหลือ

1.7 วิธีลากด้วยผ้ารองใต้ตัวผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุ วิธีนี้สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายออกจากตึกที่กำลังมีไฟไหม้และพื้นที่เรียบ เป็นวิธีที่ใช้สำหรับผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือหมดสติ

วิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

1.8 วิธีลากผู้บาดเจ็บโดยไม่มีผ้ารองใต้ตัว เป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีผู้ช่วยเหลือเพียงคนเดียว วิธีนี้ใช้ได้ดีถ้าพื้นที่เรียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีไฟไหม้ในโรงพยาบาลหรือในบ้าน จะช่วยลดวันไฟ ทำให้ได้ออกซิเจนเพียงพอ

ข้อควรระวังสำหรับการช่วยเหลือวิธีนี้ก็คือ อย่าให้ศีรษะของผู้หมดสติลากกับพื้น

1.9 วิธีลากลงจากที่ลาดชัน เป็นวิธีที่สะดวกต่อการช่วยเหลือผู้หมดสติลงมาจากบันไดหรือที่ลาดชัน เมื่อผู้ได้รับอันตรายหมดความรู้สึก และมีผู้ช่วยเหลือเพียงคนเดียว โดยที่ผู้รับการช่วยเหลือไม่มีบาดแผลตามร่างกายที่จะเป็นอันตรายต่อการเคลื่อนย้าย

วิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

2.การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยมีผู้ช่วยเหลือตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

2.1 วิธีอุ้มแบบหนึ่ง วิธีอุ้มแบบหนึ่งโดยประสานแขนของผู้ช่วยเหลือทั้ง 2 คน เป็นเก้าอี้และพนักพิง ใช้อุ้มผู้บาดเจ็บหรือผู้ที่หมดสติ

2.2 วิธีทำที่หนึ่งด้วย 4 มือ วิธีนี้ใช้สำหรับผู้บาดเจ็บที่รู้สึกตัว แขนทั้งสองข้างใช้การได้ดี แต่ไม่สามารถเดินได้เนื่องจากมีบาดแผลที่ฝ่าเท้า หรือขาดหมดความรู้สึกไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

2.3 วิธีอุ้มพยุ่งแขนและขา วิธีอุ้มแบบนี้เป็นวิธีที่ทำได้สะดวก แต่ไม่ควรใช้สำหรับคนที่มีกระดูกหัก

วิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

2.4 วิธีอุ้มคนละด้าน เหมาะสำหรับยกผู้ป่วยที่นอน และคนที่หมดสติ

2.5 วิธีอุ้มเคียงสองคน วิธีนี้ใช้ได้ดีสำหรับคนที่รู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว

2.6 วิธีอุ้มเคียงสามคน การอุ้มเคียงสามคน ใช้สำหรับคนที่บาดเจ็บขั้นรุนแรง

วิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

2.7 วิธีอุ้มคนละด้านสามคน วิธีนี้เป็นวิธีเคลื่อนย้ายที่ใช้กันมาก และสามารถจะเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเจ็บได้ในระยะค่อนข้างไกล

2.8 วิธีอุ้มสี่คน ในกรณีที่ผู้ป่วยเจ็บตัวใหญ่ แนะนำให้จัดหาผู้ช่วยเหลือให้เพียงพอก่อนที่จะพยายามช่วยกันอุ้ม วิธีนี้เหมาะที่จะเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเจ็บในระยะใกล้ๆ หรือยกเพื่อวางบนเปลหาม

2.9 วิธีอุ้มแปดคน วิธีนี้ใช้เมื่อสงสัยว่าผู้ป่วยเจ็บมีกระดูกต้นคอ หรือกระดูกสันหลังหัก และผู้ป่วยเจ็บที่ได้รับอันตรายอย่างมาก

หน่วยที่ 8

ลูกเสือกับจิตอาสา
และสังคมสงเคราะห์

เพื่อประโยชน์ของ
ชุมชนและท้องถิ่น

เครื่องหมายวิชาพิเศษ

วิชาสังคมสงเคราะห์

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมายรูป
พระประทับตีสีเหลืองทอง ทำด้วยผ้าสีขาบขลิบริมสีเหลืองทอง
มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับเครื่องหมาย
ติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

ลูกเสือกับจิตอาสา

จิตอาสา หรือ จิตสาธารณะ (Public Consciousness หรือ Public mind) หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม และคำว่า “สาธารณะ” คือ สิ่งที่มีได้เป็นของผู้ใดคนหนึ่ง จิตสาธารณะ จึงเป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและ บำรุงรักษาร่วมกัน

คำว่า “จิตอาสา” (Public mind หรือ Volunteer Spirit) หมายถึง ผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ ซึ่งเป็นการเสียสละสิ่งที่ดีที่มี เพื่อส่วนรวม

ประโยชน์ของการมีจิตอาสา

1. ทำให้เกิดความสุขที่ได้เป็นผู้ให้
2. ทำให้ได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์
3. เป็นการสร้างขวัญและให้กำลังใจแก่ผู้ได้รับความเดือดร้อน
4. เป็นการสร้างความประทับใจแก่ผู้ได้รับการช่วยเหลือ
5. ทำให้เกิดความสมานฉันท์และความสามัคคี

6. ทำให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น
7. เป็นการแสดงบทบาทและคุณค่าของตนเอง
8. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
9. ได้รับการยกย่องเชิดชูในฐานะที่เป็นพลเมืองดี

คุณธรรมของการเป็นพลเมืองดี

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี การที่ลูกเสือมีคุณธรรมจึงหมายถึง การที่ลูกเสือมีหลักของความดี ความงาม ความถูกต้อง

- ➔ 1. ลูกเสือควรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- ➔ 2. ลูกเสือควรรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน และเคารพในมติของเสียงส่วนมาก
- ➔ 3. ลูกเสือต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต

ลูกเสือกับจิตอาสา

4. ลูกเสือต้องมุ่งเน้นความสามัคคี

5. ลูกเสือควรมีความละเอียดและเกรงกลัวต่อผลจากการกระทำชั่ว

6. ลูกเสือต้องมีความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเองต่อการกระทำที่ดี

7. ลูกเสือต้องส่งเสริมให้คนดีปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ

จริยธรรมของการเป็นพลเมืองดี

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้คำนิยามว่า
“จริยธรรม” คือ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

จริยธรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือวิสามัญ ได้แก่

1. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ - - - -

3. มีความกล้าหาญทางจริยธรรม - - - -

5. มีความเสียสละ - - - -

- - - - 2. ความมีระเบียบวินัย

- - - - 4. มีความรับผิดชอบ

- - - - 6. มีความตรงต่อเวลา

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์

การสังคมสงเคราะห์เริ่มมีมาตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 ในประเทศอังกฤษ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแก้ไขปัญหาสังคมที่มีอยู่ในขณะนั้น สำหรับในประเทศไทย เกิดขึ้นมานานแล้ว โดยเป็นการช่วยเหลือทั้งในระดับประชาชนกับประชาชน หรือ ความช่วยเหลือที่พระมหากษัตริย์ให้แก่ประชาชน

ลูกเสือวิสามัญซึ่งถือกฎว่า การบริการเป็นหน้าที่ ก็จะต้องมีหน้าที่สำคัญ อย่างหนึ่งก็คือ การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นหรือการสงเคราะห์ผู้ที่เดือดร้อนหรือ มีปัญหา จึงกล่าวได้ว่าการสังคมสงเคราะห์เป็นงานหลักของลูกเสือทุกคน

ความหมายและความสำคัญของการสังคมสงเคราะห์

การสังคมสงเคราะห์ หมายถึง การจัดให้มีมาตรการต่างๆ ที่จะดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขช่วยเหลือผู้ที่ประสบความเดือดร้อนต่างๆ โดยใช้หลักทฤษฎี วิธีการ และกระบวนการของการสังคมสงเคราะห์เป็นแนวปฏิบัติ เพื่อนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของกลุ่มชน และชุมชนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ต่อไป

ความหมายและความสำคัญของการสังคมสงเคราะห์

การสังคมสงเคราะห์มีความสำคัญ ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมาย ดังนี้

1.เป็นการแก้ไขปัญหา (Problem Solving) และบรรเทาปัญหา

2.เป็นการป้องกัน (Prevention)

3.เป็นการบำบัดรักษาหรือการบริการ (Treatment or Services)

4.เป็นการส่งเสริมหรือพัฒนา (Promotion or Development)

หลักการพื้นฐานของการสังคมสงเคราะห์

การที่ลูกเสือจะปฏิบัติหน้าที่สังคมสงเคราะห์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ก็จำเป็นจะต้องมีหลักในการปฏิบัติให้ถูกต้อง รู้กระบวนการในการปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ โดยจะต้องรู้กระบวนการดังต่อไปนี้

1

ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการและปัญหา

4

การดำเนินงานตามแผน

2

การตรวจสอบทรัพยากร

5

การติดตามและประเมินผล

3

การวางแผนสังคม

ลักษณะและวิธีการสังคมสงเคราะห์

งานสังคมสงเคราะห์มีลักษณะเป็นทั้งงานสังคมสงเคราะห์อาชีพ และเป็นงานสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร ซึ่งลักษณะงานทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด

ในลักษณะของงานสังคมสงเคราะห์ คือ ให้การสงเคราะห์มีทั้งนักสังคมสงเคราะห์ อาชีพ และนักสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร เช่น ลูกเสือ งานสังคมสงเคราะห์จะเกิดประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อนักสังคมสงเคราะห์รู้จักหลักการ ทฤษฎี วิธีการ และกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์โดยวิธีวิทยาศาสตร์และงานสังคมสงเคราะห์ก็จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยนักสังคมสงเคราะห์ที่ไม่มีหลักการ ทฤษฎี วิธีการ และกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์โดยวิธีวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อช่วยกันแบ่งเบาภาระในการช่วยเหลือสังคมให้มีความเป็นปกติสุข

ลักษณะและวิธีการสังคมสงเคราะห์

วิธีการสังคมสงเคราะห์ แบ่งออกได้เป็น 5 วิธี ดังนี้

- ➔ 1.การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย
- ➔ 2.การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน
- ➔ 3.การจัดระเบียบชุมชนและการพัฒนาชุมชน
- ➔ 4.การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์
- ➔ 5.การบริหารงานสวัสดิการสังคมหรือการบริหารงานสังคมสงเคราะห์

ปัญหาในหน่วยงานด้านการสังคมสงเคราะห์

1. ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

2. ปัญหาเรื่องที่ทำกิน

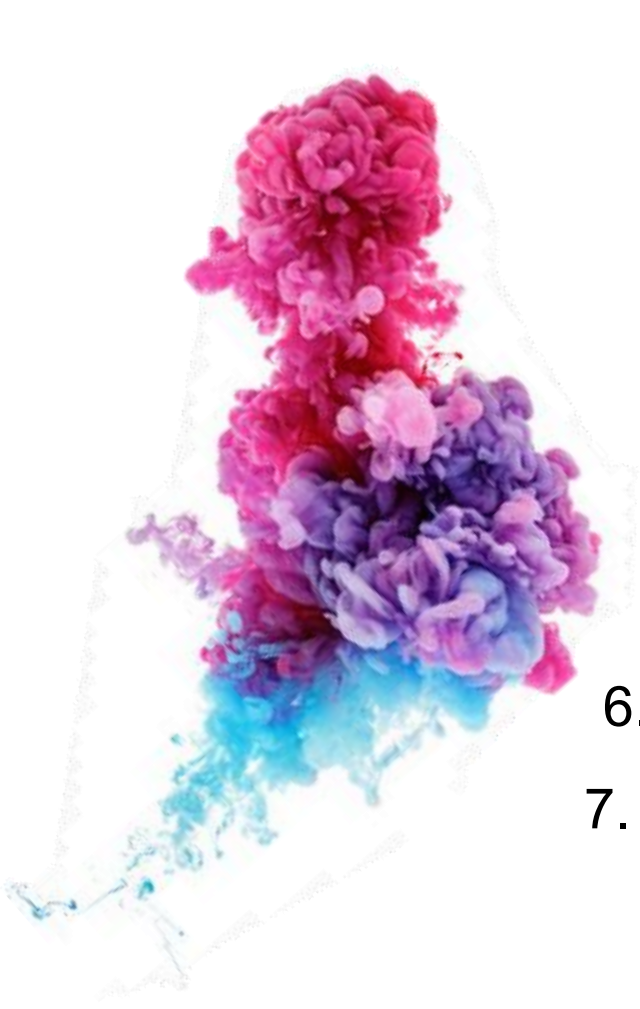

3. ปัญหาความไม่มั่นคงในชีวิต

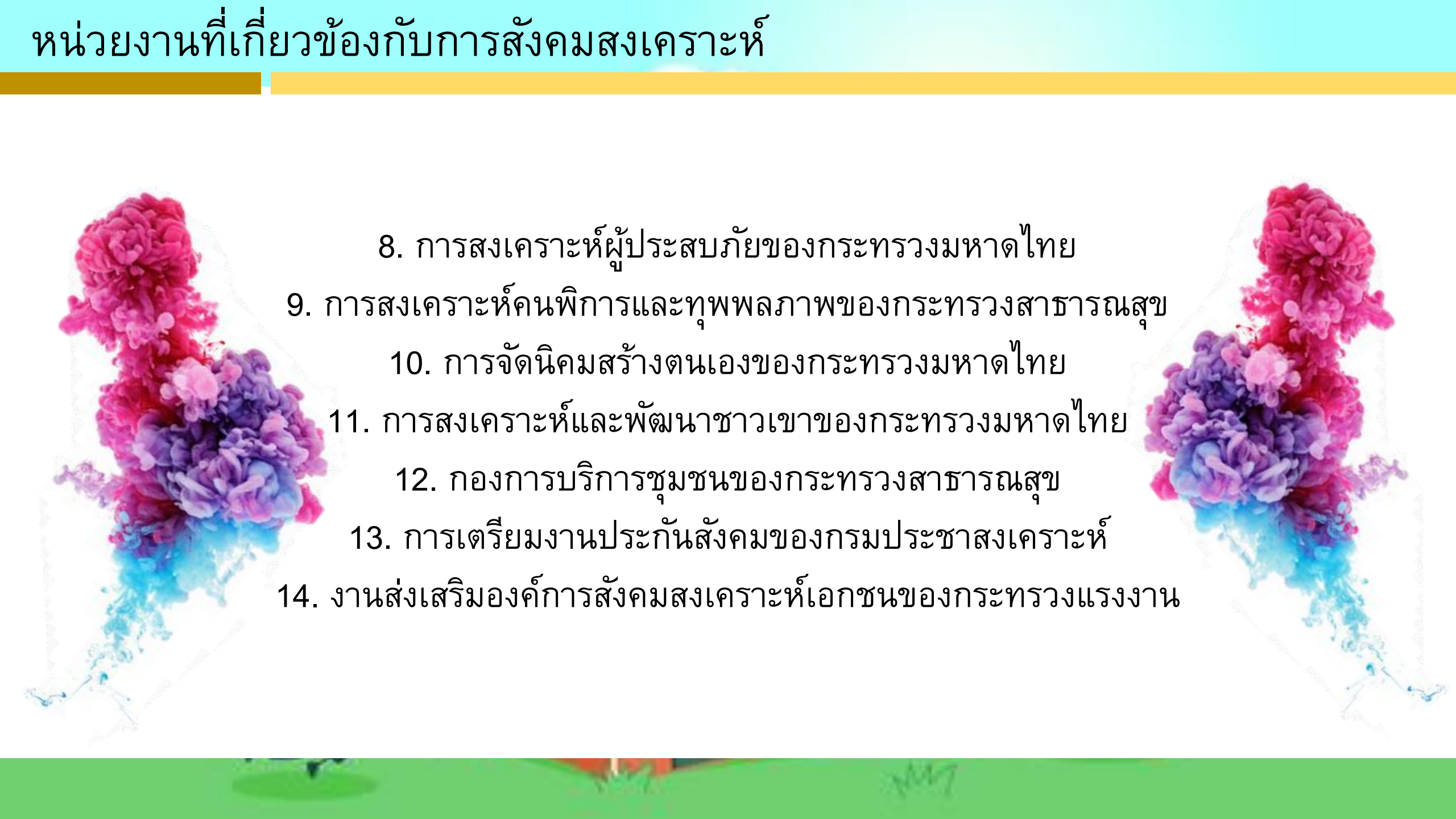
4. ปัญหาโสเภณี ขอทาน

5. ปัญหาชนกลุ่มน้อย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสังคมสงเคราะห์

-
-
1. การสงเคราะห์เด็กและวัยรุ่นของกระทรวงมหาดไทย
 2. การสงเคราะห์ครอบครัวของกระทรวงมหาดไทย
 3. การสงเคราะห์อาชีพของกระทรวงแรงงาน
 4. การสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งของกระทรวงมหาดไทย
 5. การสงเคราะห์คนชราของกระทรวงมหาดไทย
 6. การสงเคราะห์หญิงบางประเภทของกระทรวงมหาดไทย
 7. การสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาของกระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสังคมสงเคราะห์

-
8. การสงเคราะห์ผู้ประสบภัยของกระทรวงมหาดไทย
 9. การสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพของกระทรวงสาธารณสุข
 10. การจัดนิคมสร้างตนเองของกระทรวงมหาดไทย
 11. การสงเคราะห์และพัฒนาชาวเขาของกระทรวงมหาดไทย
 12. กองการบริการชุมชนของกระทรวงสาธารณสุข
 13. การเตรียมงานประกันสังคมของกรมประชาสงเคราะห์
 14. งานส่งเสริมองค์การสังคมสงเคราะห์เอกชนของกระทรวงแรงงาน

หน่วยที่ 9

กิจกรรมทำนุบำรุง

ขนบธรรมเนียม

ประเพณี

การทำนุบำรุง หมายถึง การให้ความสำคัญและเห็นถึงคุณค่าที่จะต้องดูแลรักษาให้คงอยู่ในสภาพที่ดีและสมบูรณ์ทั้งในปัจจุบันและเพื่ออนาคต

ขนบธรรมเนียม คือ สิ่งที่มีคุณค่าในสังคมหนึ่ง ๆ นิยมประพฤติปฏิบัติต่อเนื่องสืบกันมายาวนาน เป็นที่ยึดถือทางจิตใจ หากบุคคลได้ปฏิบัติตามจะเกิดสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว เกิดความเจริญรุ่งเรืองในการทำมาหากิน ในการดำรงชีวิต และเป็นที่ยอมรับนับถือในชุมชนที่อยู่ร่วมกัน

ความหมายของประเพณี

1. ประเพณี คือ ความเชื่อ ความคิด การกระทำ ค่านิยม ทัศนคติ ศีลธรรม จารีต ระเบียบ แบบแผนและวิธีการต่างๆ ที่สืบทอดกันมาแต่อดีต ลักษณะสำคัญของประเพณี คือความเชื่อถือที่ปฏิบัติจนกลายเป็นแบบอย่างทั้งความคิด การกระทำที่สืบทอดกันมาจนเป็นอิทธิพลในปัจจุบัน
2. ประเพณี คือ ระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติที่เห็นว่ามีคุณค่ากว่า ถูกต้องกว่า เป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในสังคม และปฏิบัติสืบทอดกันมา
3. ประเพณี คือ ความประเพณีที่สืบทอดกันมาจนเป็นที่ยอมรับของสังคมส่วนใหญ่ ในหมู่คณะจนเป็นนิสัยสังคมของคนไทยซึ่งได้รับมรดกตกทอดมาแต่ดั้งเดิม

ประเภทของประเพณี

1.จารีตประเพณี หรือกฎศีลธรรม (Mores)

2.ชนบประเพณี (Institution)

3.ธรรมเนียมประเพณี (Convention)

พิธีกรรมและประเพณีจัดเป็นจารีตประเพณี คือ แนวทางปฏิบัติสืบทอดกันมา นับว่าเป็นสมบัติที่ทรงคุณค่าอย่างยิ่ง จำเป็นที่ลูกเสือจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติให้รู้ถึงชนบธรรมเนียมประเพณีอย่างชัดเจน ต้องสามารถเผยแพร่ความรู้แก่เยาวชนหรือชุมชนในท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

การแบ่งประเภทของประเพณี

1. ประเพณีที่เกี่ยวกับชีวิตหรือประเพณีครอบครัว
2. ประเพณีท้องถิ่นของชุมชนหรือส่วนรวมตามเทศกาล
3. ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีที่เกี่ยวกับอาชีพ
4. ประเพณีราชการ หรือประเพณีที่ทางราชการเป็นผู้กำหนดขึ้น
จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

การแบ่งประเภทของประเพณี

รัฐพิธี เป็นพิธีประจำปีที่ทางราชการกำหนดขึ้นโดยพระมหากษัตริย์เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธาน หรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระราชวงศ์เสด็จแทนพระองค์

พระราชพิธี หมายถึง พิธีที่จัดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เป็นพิธีหลวง

ประเพณีการเกิด

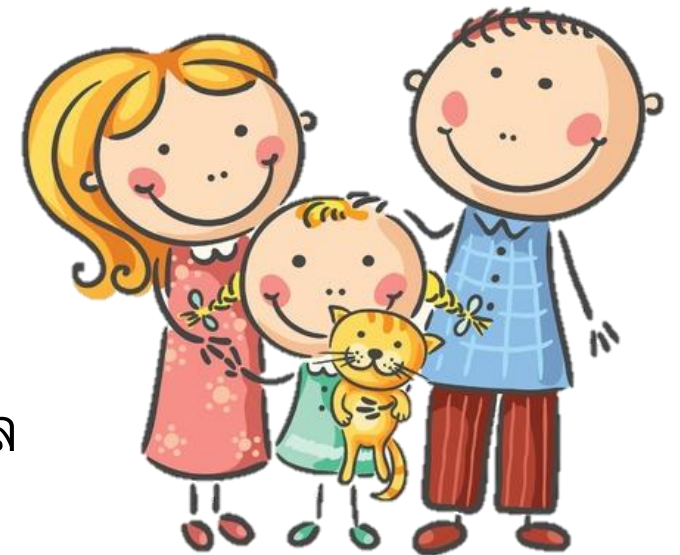
ในแต่ละท้องถิ่นจะมีพิธีกรรมแตกต่างกันไปตามที่สืบทอดตามเผ่าพันธุ์ ในชนบทที่ความเจริญเข้าไปไม่ถึงยังเชื่อในเรื่องผีสง และ มีข้อห้ามต่างๆ แต่ในปัจจุบันมารดาจะคลอดตามโรงพยาบาลและอยู่ในความดูแลของหมอ แต่ในเรื่องรับประทานอาหารมีความเชื่อเหมือนเดิม ผู้เป็นแม่จะรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์เพื่อผลิตน้ำนมให้ลูกกินมากๆ ในชนบทบางแห่งยังให้ความสำคัญกับมารดาและทารกแรกเกิด ยังปฏิบัติกันเพื่อความสบายใจ เช่น การผูกข้อมือทั้งมารดาและเด็กหลังคลอด

ประเพณีการเกิด

พิธีทำขวัญ เมื่อครบกำหนด 1 เดือนเด็กจะพ้นขีดอันตราย จึงจัดให้มีงานทำขวัญ ตั้งชื่อเพื่อเป็นสิริมงคล พิธีทำขวัญเดือนและโกนผมไฟจะทำพร้อมกัน เมื่อเสร็จพิธีจะนำเด็กลงอุ้งที่จัดเตรียมไว้ (เปลที่เด็กนอน) เอาของที่ใช้ในพิธีจัดวางให้เด็กตามขอบเปลใต้เบาะ ใต้หมอนจากนั้นนำแมวเลี้ยงที่สะอาด มีสร้อยที่คออุ้มลงในเปลแล้วอุ้มออก การที่เอาแมวลงเปลนั้นมีความเชื่อว่าเด็กจะเลี้ยงง่ายเหมือนแมว

ปัจจุบันพิธีทำขวัญเดือนและโกนผมไฟยังเป็นพิธีหลวง ใช้สมโภชพระเจ้าลูกเธอและลูกยาเธอเจ้าฟ้าเมื่อทรงพระเยาว์ สำหรับสามัญชนก็ยังจัดพิธีแบบรวบรัดคือนำสายสิญจน์ผูกข้อมือเด็ก เรียกมิ่งขวัญ ส่วนพิธีโกนผมก็ใช้เป็นขริบผมบางส่วนแทนเพื่อสิริมงคล

พิธีทำบุญวันเกิด

การทำบุญวันเกิด ในวันเกิดปกติจะทำง่ายๆ คือ ตักบาตรพระในตอนเช้า หรือนำภัตตาหารไปถวายพระที่วัด ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมตามศรัทธา พระสงฆ์ เจริญพระพุทธมนต์ให้พร อนุโมทนา กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล เป็นอันเสร็จพิธี

การประกอบพิธีจะนิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์ ถวายภัตตาหาร ถวายจตุปัจจัยไทยธรรม กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล เมื่อพระสงฆ์กลับวัดจะมีการกินเลี้ยงฉลองหรือมีการละเล่นรื่นเริง

ประเพณีทำบุญขึ้นบ้านใหม่

การสร้างครอบครัวใหม่ (ชายหญิงเข้าพิธีสมรสตามประเพณี) หมายถึง การมีบ้านใหม่ เพื่ออาศัยอยู่ร่วมกัน ครั้นได้ฤกษ์งามยามดีจะเข้าไปอาศัยอยู่ในบ้าน หัวหน้าครอบครัวจะอัญเชิญพระประจำบ้านไปประดิษฐานไว้ที่หิ้งบูชา จตุรูป เทียน อธิษฐานขอคุณพระรัตนตรัยคุ้มครองให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข หรือจะนิมนต์พระสงฆ์หนึ่งรูปมาประพรมน้ำพระพุทธมนต์ตามห้องต่างๆ ก่อนขนของเข้าไปอยู่จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ประเพณีทำบุญขึ้นบ้านใหม่

หลักปฏิบัติทั่วไปในงานพิธีขึ้นบ้านใหม่

1.กำหนดวัน

2.เตรียมงานและสิ่งของที่จำเป็น

- 2.1 ออกบัตรเชิญแขกมาร่วมพิธีหรือติดต่อทางการสื่อสารแล้วแต่ความสะดวก
- 2.2 ติดต่อนิมนต์พระที่วัดใกล้บ้านหรือวัดที่คนในบ้านเคารพนับถือ
- 2.3 เตรียมสถานที่เลี้ยงพระ และเลี้ยงแขกที่มาในงานตามความเหมาะสม
- 2.4 ห้องที่จัดเตรียมสำหรับเจริญพระพุทธมนต์ ให้จัดโต๊ะหมู่บูชา
- 2.5 ชันน้ำพระพุทธมนต์ หรือบาตรหม้อน้ำมนต์ใส่น้ำสะอาด

ประเพณีทำบุญขึ้นบ้านใหม่

2.6 ด้ายสายสิญจน์

2.7 การจัดเตรียมอาสนะสำหรับพระสงฆ์

2.8 เครื่องรับรองพระ

2.9 เตรียมน้ำล้างเท้าพระสงฆ์เมื่อมาถึงบ้าน พร้อมผ้าเช็ดเท้า

2.10 เมื่อถึงวันงานพิธี พระสงฆ์เข้าประจำที่เรียบร้อยแล้ว ประเคนของ
ที่เตรียมไว้พร้อมน้ำเย็นหรือน้ำชาถวายทีละรูปจนครบ

2.11 เตรียมม้านายก

2.12 ขณะที่พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ให้ทุกคนสงบนิ่ง ไม่พูดคุย หรือหยอกล้อ
ทำความรบกวนให้ผู้ที่มาในงานและพระสงฆ์

ประเพณีเกี่ยวกับการตาย

พิธีทำบุญที่เกี่ยวกับการตายเรียกว่า ทำบุญงานอวมงคล คือ งานทำบุญหน้าศพและงานทำบุญอัฐิ เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ถึงแก่กรรมไปแล้ว

การอาบน้ำศพ เป็นพิธีทำความสะอาดศพ ถ้าถึงแก่กรรมที่โรงพยาบาล ทางโรงพยาบาลจะจัดทำความสะอาดตกแต่งศพมาแล้ว เจ้าภาพเปลี่ยนเครื่องแต่งกายให้ศพ แล้วจัดพิธีรดน้ำศพ โดยจัดวางศพบนเตียงยื่นมือขวาของศพไว้บนพาน ผู้ที่มารดน้ำศพจะรดน้ำอบหรือน้ำหอมลงบนมือศพเป็นการขอขมา เวลารดน้ำศพในปัจจุบันนิยมคลุมด้วยผ้าแพรจีนมีสีสันสวยงาม หากเป็นผู้ที่ได้รับพระราชทานน้ำหลวงอาบศพผู้อื่นตลอดจนเจ้าภาพจะรดน้ำศพก่อน เมื่อประธานในพิธีรดน้ำศพพระราชทานแล้วก็จะบรรจุศพลงหีบเลยทีเดียว

ประเพณีเกี่ยวกับการตาย

พิธีทำบุญ

นิยมทำบุญ 7 วัน 50 วัน 100 วัน หรือวันครบรอบวันตายของผู้ตาย การทำบุญ 7 วัน นิยมนิมนต์พระสงฆ์เจ็ดรูปเท่านั้น เพราะถือเป็นงานอวมงคล เจ้าภาพจะทำบุญเลี้ยงพระตอนเช้า หรือตอนเพลแล้วมีเทศน์หลังจากทำบุญเลี้ยงพระ จะมีการบังสุกุลอุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ตายทุกครั้ง การทำบุญเจ็ดวันเจ้าภาพก็จัดเป็นสังฆทานที่เรียกว่า **मतกภัตต์** คือ บรรจุสิ่งของต่างๆ ที่เป็นของแห้งใส่ลงในชามอ่าง กะละมังหรือกระบุง พอพระสงฆ์ฉันภัตตาหารเสร็จแล้วจึงถวายสังฆทานที่จัดเตรียมไว้

ประเพณีเกี่ยวกับการตาย

พิธีฌาปนกิจ

ตอนเช้าหรือเพลมีการสวดพระอภิธรรม ทำบุญเลี้ยงพระ เทศน์ แล้วเมื่อถึงเวลา ก็เชิญศพขึ้นเมรุหรือฌาปนกิจสถาน การเคลื่อนศพขึ้นสู่เมรุ นำศพเวียนซ้ายรอบเมรุสาม รอบ แล้วจึงนำศพขึ้นตั้งบนเมรุ ใกล้เคียงเวลาฌาปนกิจเริ่มพิธีการทอดผ้าบังสุกุลโดยเชิญ แขนกผู้ใหญ่เป็นผู้ทอด แล้วนิมนต์พระสงฆ์ขึ้นชักผ้าบังสุกุลเสร็จแล้วถึงพิธีประชุมเพลิงถ้า เป็นศพได้รับพระราชทานเพลิง ประธานในพิธีจะเป็นผู้จัดเพลิงพระราชทานโดยการวาง ดอกไม้ขมาศพของพระราชพิธีก่อนแล้วจุดเพลิง จากนั้นผู้ร่วมพิธีวางดอกไม้จันทน์ หลังจากเผาจริงแล้ว ในเช้าวันรุ่งขึ้นจะมีพิธีเก็บอัฐิ

ประเพณีบวชนาค

คนไทยมีความเชื่อกันว่าเมื่อผู้ชายอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์แล้ว ควรบวชในบวรพระพุทธศาสนา ระยะเวลาหนึ่ง การบวชผู้บวชจะถูกอบรมให้เป็นผู้มีจิตใจดีงาม รู้จักบาปบุญคุณโทษ โดยศึกษาพระธรรม คำสอนของพระพุทธศาสนา ถือว่าเป็น **“คนสุก”** คือได้บวชเรียนแล้ว

ผู้ที่ทำการบวชโดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะพาไปพบเจ้าอาวาสของวัดที่จะบวชก่อนฤกษ์บวช ประมาณ 1-2 สัปดาห์ และแจ้งความประสงค์ให้ทราบ เจ้าอาวาสก็มอบให้พระรูปใดรูปหนึ่งในวัดเป็นผู้สอนให้บวชชานนาคอยู่ประมาณ 4-5 วันจนชำนาญได้ก่อนจะถึงวันบวช 1 หรือ 2 วัน ผู้บวชจะไปหาพระที่จะนำบวชเรียกว่า พระอุปัชฌาย์ เพื่อรับทราบเวลาที่จะทำพิธีต่างๆ ในวันก่อนวันบวชนั้น ส่วนมากจะมี **พิธีทำขวัญนาค**

ประเพณีบวชนาค

โดยอาจหาผู้มีความรู้ในการทำขวัญนาคมาร่วมพิธี กล่าวขานนาคให้ระลึกถึงพระคุณของบิดามารดา มีพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องและนิยมทำกันในตอนเย็นที่บ้าน “นาค” และทำพิธี ถวายภัตตาหารพระภิกษุในตอนเช้าวันรุ่งขึ้นก่อนนำนาคเข้าสู่ พิธีบวช มีการเชิญแขกและญาติพี่น้องมาร่วมในพิธีทำขวัญนาค ทำพิธีโกนผมบนศีรษะนาคโดยบิดา มารดา ญาติพี่น้อง คนแก่ คนเฒ่า อาบน้ำ ทาขมิ้น นุ่งห่มใส่เสื้อผ้าแต่งตัวให้นาคตาม พิธีกรรมอย่างสวยงาม ตกแต่งใส่เครื่องทอง

ประเพณีบวชนาค

วันรุ่งขึ้นก็นำนาคไปที่วัดซึ่งเจ้าของงานส่วนมากมักจัดขบวนแห่จากบ้านไปวัด บางท้องถิ่นมีการแห่โดยขี่ม้าหรือนั่งช้างไปก็มีแล้วแต่ประเพณีของท้องถิ่น เมื่อมาถึงวัดก็จะนำนาควนรอบโบสถ์ 3 รอบ แล้วนำเข้าโบสถ์ ต่อจากนั้นพระอุปัชฌาย์ และพระสงฆ์อื่นๆ ก็จะดำเนินการตามระเบียบ ประเพณีของสังคมต่อไปจนเสร็จพิธีเป็นพระภิกษุบวชใหม่

ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

1.วันมาฆบูชา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 (หากตรงกับปีอธิกมาส คือ ปีที่มีเดือน 8 สองหน วันมาฆบูชาจะเลื่อนไปวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4) เป็นการประชุมใหญ่ของพระสาวก เรียกว่า จาตุรงคสันนิบาต เดือน 3 ณ วัดเวฬุวันมหาวิหารใกล้กรุงราชคฤห์

คำว่าจาตุรงคสันนิบาต แปลว่า การประชุมของพระสาวก ประกอบด้วยองค์ 4 หรือ การประชุมพร้อมด้วยองค์สี่ ได้แก่

1. พระสงฆ์ที่มาประชุมวันนั้น ล้วนเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา คือ ได้อุปสมบทโดยตรงกับพระพุทธเจ้า
2. พระสงฆ์เหล่านั้นเป็นพระอรหันต์ผู้ได้อภิญญา 6 ทั้งสิ้น
3. พระสงฆ์ที่ประชุมวันนั้นเป็นจำนวนถึง 1,250 องค์ มาประชุมโดยมิได้นัดหมาย และพระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์
4. วันนั้นเป็นวันเพ็ญเดือนมาฆะ พระจันทร์เต็มดวงสมบูรณ์

ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

2. วันวิสาขบูชา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6

คำว่าวิสาขบูชา ย่อมาจากคำว่า “วิสาขปุรณมีบูชา” เป็นการบูชาพระในวันเพ็ญเดือนวิสาขะตรงกับวันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ถ้าเป็นปีอธิกมาสก็เลื่อนไปเป็น 15 ค่ำ เดือน 7 วันวิสาขบูชามีเหตุการณ์เกิดขึ้น 3 ประการ คือ

1. วันประสูติของพระพุทธเจ้า (เจ้าชายสิทธัตถะ) ณ สวนลุมพินีวัน ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
2. วันตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ณ พระมหาโพธิบัลลังก์ ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชราตะวันตก ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม แคว้นมคธ ในตอนเช้ามีดของวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ปีระกา ก่อนพุทธศักราช 45 ปี
3. วันปรินิพพานของพระพุทธเจ้า ณ ระหว่างต้นสาละ 2 ต้น ในสาลวโนทยานของมัลล กษัตริย์ใกล้กรุงกุสินารา วันอังคารขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ปีมะเส็ง

ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

3.วันอาสาฬหบูชา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เป็นการบูชาในเดือน 8 ก่อนวันเข้าพรรษา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันอาสาฬหบูชา

1. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา เทศนากัณฑ์แรก คือ พระธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
2. เป็นวันเกิดพระอริยสงฆ์สาวกองค์แรก คือ ท่านอัญญาโกณฑัญญะซึ่งเป็นหนึ่งในปัญจวัคคีย์ ทั้ง 5 ที่เคยรับใช้พระพุทธเจ้า เมื่อครั้งทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาเพื่อหาหนทางในการตรัสรู้ มีพระสาวก 5 รูป คือ พระโกณฑัญญะ พระวัปปะ พระภัททิยะ พระมหานามะ และพระอัสสชิ พระโกณฑัญญะผู้ได้ทรงเห็นธรรมเมื่อพระพุทธเจ้าสดับพระปฐมเทศนา ทรงบรรลุธรรมเป็นองค์แรก
3. เป็นวันเกิดพระสังฆรัตนะ ทำให้มีพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ครบ ทั้ง 3 รัตนะ (ดวงแก้ว 3 ดวงในพระพุทธศาสนา)

ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

4.วันอัฐมีบูชา ตรงกับวันแรม 8 ค่ำ เดือน 6 เป็นวันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลังจากทีพระพุทธเจ้าทรงดับขันธปรินิพพานแล้ว 8 วัน

ข้อปฏิบัติของพระพุทธศาสนิกชนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

1. ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาดังกล่าวตอนเช้าพุทธศาสนิกและลูกเสือควรเข้าวัดทำบุญ ตักบาตร รับอุโบสถศีล และฟังเทศน์ตามวัดในชุมชนของตนเอง หรือวัดที่คุ้นเคย
2. ในตอนค่ำ นำรูป เทียน ดอกไม้ไปประชุมพร้อมกันที่โบสถ์ หรือเจดีย์สถานเพื่อทำพิธีเวียนเทียน
3. เมื่อพระสงฆ์ประชุมพร้อมแล้ว คฤหัสถ์ทั้งหลายยืนถือรูป เทียน ดอกไม้ ประนมมืออยู่ถัดพระสงฆ์ออกไป เมื่อพระภิกษุที่เป็นประธานกล่าวนำบูชา ที่ประชุมทั้งหมดว่าตามพร้อมๆ กัน เมื่อกล่าวบูชาเสร็จ พระสงฆ์เดินนำหน้าเวียนขวารอบพระอุโบสถ หรือพระสถูปเจดีย์ 3 รอบ เรียกว่า **เวียนเทียน** คฤหัสถ์ก็เดินตามอย่างสงบ

ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

4. การวนรอบแรกให้ระลึกถึงพระพุทธรูปคุณพระพุทธรเจ้า ให้ระลึกในใจหรือกล่าวว่า

รอบแรก “พุทโธ” หรือ “อิปิติ โสภะคะวา อะระหังสัมมาสัมพุทโธ”

รอบที่สอง “ธัมโม” หรือ “สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม”

รอบที่สาม “สังโฆ” หรือ “สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ”

5. สิ่งที่เราควรทำเป็นพิเศษในวันนี้คือพิจารณาความหมายของการเว้นทำความชั่ว การทำความดี การทำจิตใจให้บริสุทธิ์หรือการบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือวัด

6. สำหรับภาครัฐบาล หน่วยงานทางราชการ คณะสงฆ์วัดต่างๆ และพุทธศาสนิกชนได้มีงาน สัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง และพุทธมณฑล วัดต่างๆ

ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

5.วันเข้าพรรษา แรกเริ่มตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ไปจนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 เป็นวันที่พระสงฆ์ต้องเข้าจำพรรษา จะไปค้างคืนที่อื่นไม่ได้ ต้องอยู่นอนประจำที่วัด 3 เดือน

6.วันออกพรรษา เป็นวันสิ้นสุดการอยู่จำพรรษาของพระสงฆ์ตลอด 3 เดือนในฤดูฝนจนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 พระสงฆ์จะทำพิธีออกพรรษา ซึ่งเป็นสังฆกรรมอย่างหนึ่งเรียกว่าวันมหาปวารณา

7.พิธีตักบาตรเทโว คือ การทำบุญพิเศษในวันออกพรรษา พุทธศาสนิกชนนิยมไปตักบาตรที่วัดในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 เรียกว่า “การตักบาตรเทโว” เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ หลังจากทรงประทับจำพรรษาอยู่ตลอด 3 เดือนเพื่อโปรดพุทธมารดา

พิธีกรรมในวันพระ (วันธรรมสวนะ) และวันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

วันธรรมสวนะ หรือวันพระ

ในหนึ่งเดือนจะมี 4 วัน คือวันขึ้น 8 ค่ำ วันแรม 8 ค่ำ วันขึ้น 15 ค่ำ และวันแรม 15 ค่ำ (ถ้าเดือนขาดจะเป็นวันแรม 14 ค่ำ) ของทุกเดือน

คำว่า “สวนะ” แปลว่า การฟัง “ธรรมสวนะ” แปลว่า การฟังธรรม หรือแปลว่า กำหนดประชุมฟังธรรม วันไปฟังเทศน์ วันในพระพุทธศาสนา เรียกว่า วันอุโบสถ ซึ่งแปลว่าวันจำศีลของอุบาสกอุบาสิกาผู้ต้องการบุญกุศลพิเศษ

พิธีกรรมในวันพระ (วันธรรมสวนะ) และวันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

ความสำคัญของวันธรรมสวนะ

- 1. เป็นวันที่พระสงฆ์และชาวพุทธมาประชุมพร้อมกัน โดยสนทนาธรรม
- 2. เป็นวันที่คนในครอบครัวได้มีกิจกรรมร่วมกัน
- 3. เป็นวันส่งเสริมอุปายในการอบรมสั่งสอนศีลธรรม หลักธรรม

พิธีกรรมในวันพระ (วันธรรมสวนะ) และวันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

การปฏิบัติตนในการไปวัด

1. การแต่งกายไปวัด ควรใช้เสื้อผ้าสีอ่อนๆ ไม่มีลวดลาย ผ้าไม่บางจนเกินไปไม่รัดรูป
2. การนำเด็กหรือบุคคลอื่นๆ ไปวัดควรอยู่ในความควบคุมได้
3. การเตรียมอาหารไปวัด อาหารที่เหมาะสมสำหรับการนำไปถวายพระภิกษุ ควรเป็นอาหารที่รับประทานทั่วๆ ไป
4. การเตรียมตัวก่อนไปวัด
 - 4.1 จัดทำภารกิจตนให้เรียบร้อยเพื่อจะได้ไม่ต้องกังวล
 - 4.2 ระลึกถึงคุณพระรัตนตรัยทำให้ใจบริสุทธิ์
 - 4.3 ทำจิตใจให้แจ่มใสระลึกถึงบุญกุศล และคุณความดีที่เคยปฏิบัติมา
 - 4.4 เตรียมอุปกรณ์ทำบุญให้ครบ

พิธีกรรมในวันพระ (วันธรรมสวนะ) และวันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

5. การปฏิบัติตนโดยทั่วไปในงานวัด ให้สำรวมฟังระว่างและปฏิบัติตนให้เหมาะสม
 - 5.1 สำรวม กาย วาจาใจ ให้สงบเรียบร้อย ปฏิบัติควบคุมกาย วาจา ใจ
 - 5.2 งดสูบบุหรี่โดยเด็ดขาด
 - 5.3 ควรนั่งตามระเบียบตามสถานที่ที่จัดกำหนดไว้
 - 5.4 การประกอบศาสนาพิธี ควรเปล่งวาจาให้ชัดเจนโดยพร้อมเพรียงกัน
 - 5.5 การสนทนากับพระภิกษุ หากเป็นผู้ชายไม่ค่อยมีระเบียบปฏิบัติที่เคร่งครัดเพียงแต่ให้ตระหนักว่าเป็นการสนทนากับพระ ใช้สรรพนามเรียกตนเองว่า “กระผม” หรือ “ดิฉัน” แล้วพิจารณาที่สถานะของท่าน โดยใช้สรรพนามแทนว่า “ท่าน” “พระคุณเจ้า” ตามความเหมาะสม

พิธีกรรมในวันพระ (วันธรรมสวนะ) และวันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

พิธีถวายสังฆทาน

เริ่มด้วยการจุดเทียนธูปบูชาพระรัตนตรัย อาราธนาศีล และสมาทานศีล จากนั้นผู้ถวายประนมมือตั้งนะโม 3 จบ แล้วกล่าวถวายสังฆทาน

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (3 ครั้ง)
อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ นิพพานายะ จะ
ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายซึ่งภัตตาหาร พร้อมด้วยบริวาร
ทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์ จงรับ ภัตตาหาร พร้อมด้วยบริวาร
ทั้งหลายเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข เพื่อมรรคผล นิพพานแก่ข้าพเจ้า
ทั้งหลายตลอดกาลนานเทอญ

พิธีกรรมในวันพระ (วันธรรมสวนะ) และวันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

การกรวดน้ำ

หมายถึง การเทน้ำสะอาดลงดินโดยไม่ต้องเอาน้ำรอง พร้อมกับกล่าวคำอุทิศบุญที่ตนได้กระทำให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว เจ้ากรรมนายเวร และแก่สรรพสัตว์ที่ได้รับความทุกข์อยู่ เป็นต้น

การกรวดน้ำด้วยตนเองหลังจากทำบุญและตักบาตรให้แก่พระภิกษุมาแล้ว เทน้ำสะอาดลงดินซึ่งนิยมเทตามใต้ต้นไม้ยืนต้น แล้วกล่าวสั้นๆ ว่า

กรวดน้ำจบบัณฑิต

อิหัง เม ญาติันัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาติะโยฯ
ขอบุญนี้จงสำเร็จแก่ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้าเถิด

พิธีกรรมในวันพระ (วันธรรมสวนะ) และวันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

ประเพณีสงกรานต์

สงกรานต์กระทำกันในช่วงวันที่ 13,14,15 ของเดือนเมษายน แต่เดิมประเพณีสงกรานต์มีขึ้น เพื่อต้อนรับพระอาทิตย์ เพราะในเดือนนี้พระอาทิตย์จะส่องตรงมาโลกเป็นเดือนที่ร้อนที่สุด จึงเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านถือโอกาสรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่มีการเล่นสาดน้ำ ให้ความเย็นฉ่ำดับความร้อนของอากาศในเดือนเมษายน

ต่อมาชาวไทยนับถือกันว่าวันสงกรานต์เป็นวันที่ระลึกถึง ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ยังมีชีวิตอยู่และพบปะญาติพี่น้อง

พิธีกรรมในวันพระ (วันธรรมสวนะ) และวันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

การบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

1. อามิสบูชา เป็นการบูชาด้วยสิ่งของ เช่น ดอกไม้ธูปเทียน เป็นต้น
2. การปฏิบัติบูชา บูชาด้วยการปฏิบัติ ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า โดยเสียสละ ให้นาน รักษาศีล

หน่วยที่ 10

ลูกเสือกับความรู้

เรื่องการยิงปืน

เครื่องหมายวิชาพิเศษ

วิชายิงปืน

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมายรูปปืนยาวสอง
กระบอกวางไขว้กันสีเหลืองทอง ทำด้วยผ้าสีขาบขลิบริมสีเหลืองทอง
มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับเครื่องหมายติดที่
อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

ความรู้เกี่ยวกับอาวุธปืน

อาวุธปืนเป็นประดิษฐกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในตอนเหนือของภาคพื้นทวีปยุโรป ช่วงยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 15 อาวุธปืนมีการพัฒนาตามลำดับ โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตและประสบการณ์ของนักแม่นปืน จนอาวุธปืนเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะใช้เพื่อการกีฬาและกิจกรรมอื่นๆ

การศึกษาเกี่ยวกับอาวุธปืนทำให้ผู้ศึกษาเกิดความเชื่อมั่นที่จะใช้อาวุธอย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นการยิงปืน วิธีการเพื่อความปลอดภัยเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืน และการปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดสำหรับตนเองและผู้อื่น

ความรู้เกี่ยวกับอาวุธปืน

ปืนและขนาดกระสุนปืน

1.ปืนยาว มีหลายประเภท ได้แก่ ปืนยาวประเภทบรรจุ 1 นัด ปืนยาวประเภทยิงซ้ำ บรรจุกระสุนได้มากกว่า 1 นัด และปืนยาวอัดลม เป็นต้น

2.ปืนพก หรือปืนสั้น เป็นอาวุธประจำกาย มีหลายประเภท เช่น ปืนพกบรรจุ 1 นัด ปืนพกประเภทยิงซ้ำ บรรจุกระสุนได้มากกว่า 1 นัด และปืนพกประเภทลั่นไกอัตโนมัติ

3.ปืนที่ใช้ในราชการสงคราม เช่น ปืนใช้แรงสะท้อน ปืนต่อสู้อากาศยาน และปืนใหญ่ เป็นต้น ขนาดกระสุนปืน มีมาตราวัด 2 ระบบ คือ

- วัดเป็นมิลลิเมตร เช่น 6.35, 7.65, 9 หรือ 11 มม.
- วัดเป็นนิ้ว เช่น .22, .25, .32, .38 และ .45 นิ้ว เป็นต้น

ความรู้เกี่ยวกับอาวุธปืน

กระสุนปืนประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- หัวกระสุน
- ปลอกกระสุน
- ดินปืน
- ชนวนหรือแก้ว

ปืนและขนาดกระสุนปืน

หลักในการยิงปืน

การยิงปืนมีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

การจับปืน

๑

๒

การหายใจ

๓

๔

การติดตามผล

๕

๖

การเล็งปืน

การลั่นไก

ทำยิง

การเก็บรักษาปิ่นและกระสุนปิ่น

1. ต้องเก็บรักษาไว้ในที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้

2. เก็บไว้ให้ห่างจากความร้อนที่เกิดจากการ hung ต้ม

3. เก็บไว้ให้ห่างจากตู้เย็นและเครื่องปรับอากาศ เพราะสภาพน้ำมันหล่อลื่นป้องกันสนิมปิ่นที่ชโลมปิ่นอยู่ในอุณหภูมิที่แตกต่างกัน

4. อย่าเก็บไว้ในกล่องกระดาศ หรือห่อกระดาศที่มีสภาพอากาศแห้ง

5. หมั่นตรวจสอบและทำความสะอาดอย่างน้อยเดือนละครั้ง และชโลมน้ำมันไว้เสมอ การทำความสะอาดและบำรุงรักษาตามปกติ จะทำให้ชิ้นส่วนต่างๆ ของอาวุธปิ่นไม่ขัดข้อง พร้อมทั้งจะใช้งานได้ตลอดเวลา

สิ่งที่ควรรู้เกี่ยวกับอาวุธปืน

บทบัญญัติของกฎหมายที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับอาวุธปืนมีดังนี้

1. การขออนุญาตมี/ใช้/และพกพาอาวุธปืน ผู้ที่ประสงค์จะขอมิเพื่อใช้หรือเก็บไว้ป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน ให้ยื่นคำร้องการขอมิ/ใช้และพกพาต่อนายทะเบียนท้องที่

กรุงเทพมหานคร ยื่นคำร้องต่อแผนกอาวุธปืน โดยนายทะเบียนท้องที่ คือ ผู้บังคับการกองทะเบียน กรมตำรวจ เป็นผู้อนุญาต

จังหวัดอื่น ๆ ยื่นคำร้องต่อนายอำเภอท้องที่ ทางอำเภอยื่นเรื่องราวต่อไปยังจังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนท้องที่อนุญาต

สิ่งที่ควรรู้เกี่ยวกับอาวุธปืน

กรณีการขออนุญาตพกพาทั่วราชอาณาจักร ผ.บ.ตำรวจเป็นผู้อนุญาต โดยยื่นผ่าน
กองทะเบียนกรมตำรวจ (ผู้ขอเป็นข้าราชการต้องมีคำรับรองความประพฤติและความจำเป็น
จากผู้บังคับบัญชา) บุคคลทั่วไปต้องมีคำรับรองจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

2.การรับมรดกอาวุธปืน เป็นหน้าที่ของทายาทหรือผู้ครอบครอง โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับการ
ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน โดยต้องแจ้งการตายของเจ้ามรดกต่อนายทะเบียนท้องที่ภายใน
30 วัน นับตั้งแต่วันที่ทราบการตาย และยื่นคำร้องขอรับมรดกอาวุธปืนภายใน 15 วัน

สิ่งที่ควรรู้เกี่ยวกับอาวุธปืน

3.ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดอ่านไม่ออก ให้ยื่นคำร้องขอรับใบแทนต่อนายทะเบียน ภายใน 30 วันนับแต่วันทราบเหตุ

4.อาวุธปืนหายหรือถูกทำลาย ให้เจ้าของแจ้งเหตุพร้อมด้วยหลักฐานและส่งมอบใบอนุญาตต่อนายทะเบียนท้องที่เกิดเหตุภายใน 15 วัน นับแต่วันทราบเหตุ

5.ความผิดและโทษของอาวุธปืน

5.1 มีและใช้อาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 20,000 บาท

สิ่งที่ควรรู้เกี่ยวกับอาวุธปืน

5.2 พกพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาต ให้พกเว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

5.3 ผู้ใดพกพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปที่ชุมนุมที่ได้จัดงานให้มีขึ้น การรื่นเริง การมหรสพหรือการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 1,000 บาทถึง 10,000 บาท แม้ว่าผู้นั้นจะได้รับอนุญาตพกพาอาวุธปืนหรือ กรณีเร่งด่วนก็ตาม

5.4 กรณีอาวุธสงครามทุกประเภท จะมีโทษตั้งแต่จำคุก 2 ปี ถึงประหารชีวิต ทั้งนี้เพราะ ถือเป็นอาวุธที่มีผลต่อความมั่นคงของประเทศ

หน่วยที่ 11

ลูกเสือกับความรู้

เรื่องอิเล็กทรอนิกส์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ

วิชาอิเล็กทรอนิกส์

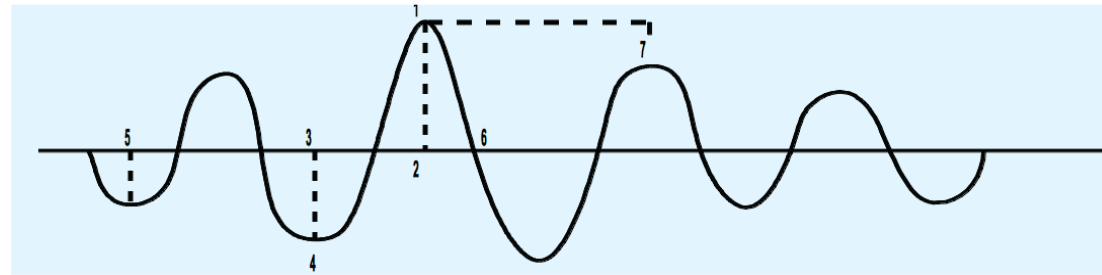
ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมายคลื่นไฟฟ้าสีเหลืองทอง ทำด้วยผ้าสีขาบขลิบริมสีเหลืองทอง มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่างผู้ที่สอบผ่านให้ประดับเครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องคลื่นเสียงและคลื่นวิทยุ

คลื่นคืออะไร

มีผู้ให้คำจำกัดความของคลื่นไว้มากมาย และสามารถสรุปรวมๆ กันได้ว่า คลื่น หมายถึง พลังงานรูปหนึ่งที่มีพาหะทำให้มันเคลื่อนที่ไปได้ จะแบ่งออกเป็นส่วนประกอบต่างๆ ได้ดังนี้

แสดงส่วนประกอบของคลื่นในน้ำ

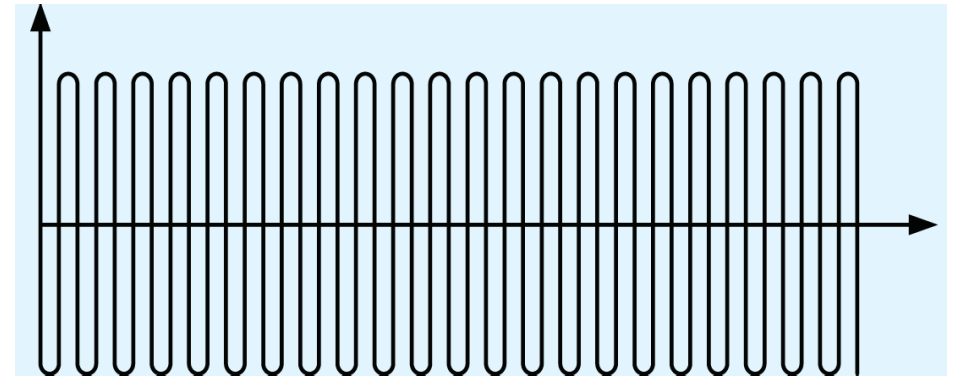
1.ระยะจาก 1-2 และ 3-4 เรียกว่า ความสูงของคลื่น หรือ Amplitude

2.ระยะจาก 1-7 เรียกว่า ความยาวคลื่น หรือ Wavelength

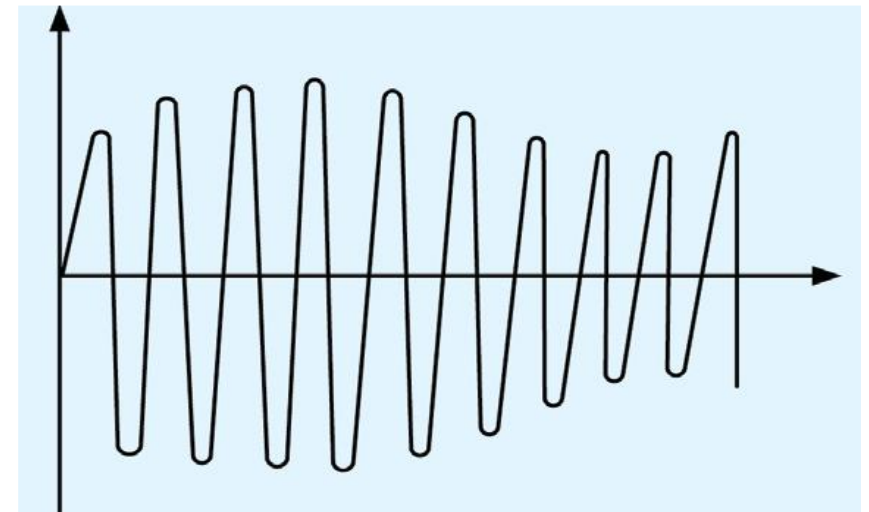
3.ระยะจาก 5-3 เรียกว่า 1 เฮิรตซ์ หรือ Hertz

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องคลื่นเสียงและคลื่นวิทยุ

คลื่นวิทยุเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่และความเร็วสูง คือ มีความถี่ระหว่าง 10,000-100,000 เฮิรตซ์ ต่อวินาที ลักษณะของคลื่นวิทยุจะมียอดคลื่นเท่ากัน

และเพื่อที่จะให้คลื่นเสียงเดินทางไปได้ไกลตามความต้องการ จึงมีการนำคลื่นเสียงมาผสมกับคลื่นวิทยุ จะได้คลื่นผสมที่ส่งไปยังเครื่องรับวิทยุตามบ้าน ลักษณะของคลื่นผสมจะมียอดไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับน้ำหนักรวมของคลื่นเสียงที่ไปเกาะอยู่กับคลื่นวิทยุ

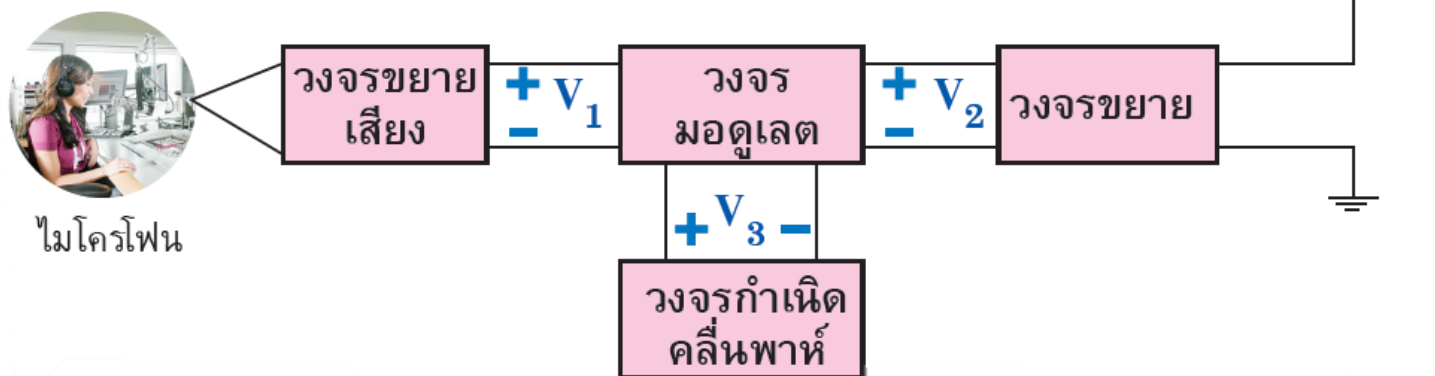
แสดงลักษณะคลื่นผสม

เครื่องส่งและเครื่องรับวิทยุ

เครื่องส่ง

การส่งกระจายเสียงจากสถานีส่งนั้น เป็นการเปลี่ยนคลื่นเสียงเป็นคลื่นไฟฟ้า และส่งออกไปพร้อมกับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่ทำหน้าที่เป็นตัวนำคลื่นเสียงไปในอากาศในความถี่สูง การส่งวิทยุโดยทั่วไปจะมี 2 แบบ คือ

1.การส่งวิทยุแบบ AM (Amplitude Modulation) คือ การใช้คลื่นเสียงซึ่งแปลงเป็นคลื่นไฟฟ้าไปรวมกับคลื่นที่สร้างขึ้นสำหรับเป็นตัวพาคลื่นเสียงไปยังเครื่องรับเมื่อเกิดการผสมกันของคลื่นเสียงและคลื่นพาห์ ก็ทำให้ส่วนสูงของคลื่นพาห์เปลี่ยนแปลงไป

2.การส่งวิทยุแบบ FM (Frequency Modulation) เป็นการผสมคลื่นเสียงและคลื่นพาห้ในทางความถี่ ซึ่งทำให้คลื่นวิทยุเปลี่ยนแปลงไปในทางกว้าง คือ คลื่นเสียงจะแคบบ้างหรือกว้างบ้าง แต่ความสูงของคลื่นไม่เปลี่ยนแปลง

เครื่องรับวิทยุ

เครื่องรับวิทยุมีหน้าที่รับคลื่นวิทยุที่ผสมมาจากเครื่องส่ง แล้วเปลี่ยนคลื่นผสมให้เหลือเพียงคลื่นเสียงเท่านั้น แล้ววิ่งออกสู่ลำโพง ทำให้เราได้ยิน โดยมีระบบการทำงานดังนี้

เครื่องส่งและเครื่องรับวิทยุ

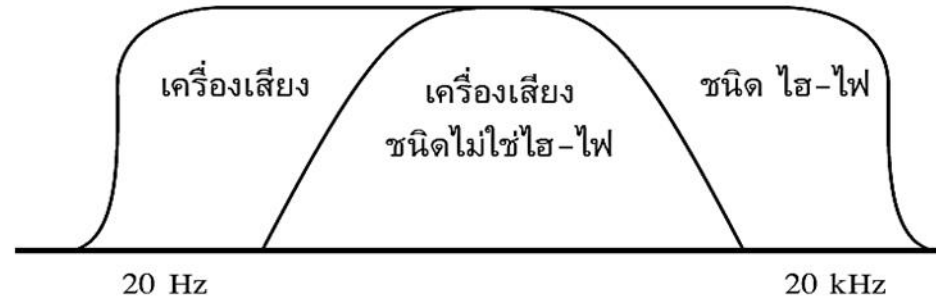
1. ระบบสายอากาศและสายดิน ทำหน้าที่จับสัญญาณที่ส่งมาจากสถานีส่ง
2. ระบบจูนเนอร์ เป็นระบบที่เลือกสัญญาณหรือคลื่นวิทยุเพียงคลื่นเดียวเข้าเครื่องรับ ส่วนคลื่นที่ไม่สามารถเข้ามาได้ ก็จะวิ่งอยู่ในระหว่างสายอากาศและสายดิน
3. ระบบ IF หรือ OSC (Open source Certified) เป็นระบบที่ช่วยลดความถี่ของคลื่นวิทยุลงอยู่ในระดับที่เครื่องจะรับได้
4. ระบบดีเทคเตอร์ (Detector) เป็นระบบที่เลือกเอาคลื่นส่วนบนที่เป็นปาก เพื่อส่งต่อไปยังระบบขยาย
5. ระบบขยายเสียง เป็นระบบที่ทำการขยายคลื่นเพื่อส่งไปยังลำโพง
6. ระบบลำโพง

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

คือ เครื่องเสียงที่ให้สัญญาณเสียงออกมาเหมือนเสียงจริงทุกประการ โดยไม่ผิดเพี้ยน และไม่มีเสียงแทรกแซง คำว่า ไฮ-ไฟ (HI-FI) เป็นคำย่อของคำว่า ไฮฟิเดลิตี (High fi delity) เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ จะมีคุณภาพเสียงแตกต่างจากเครื่องเสียงชนิดที่ไม่เป็นไฮ-ไฟ ส่วนที่เป็นตัวจำกัดของคำว่าไฮ-ไฟ ก็คือ ยานการตอบสนองความถี่ของเครื่องเสียงเหล่านั้น เครื่องเสียงที่ไม่ใช่ไฮ-ไฟ จะให้สัญญาณเสียงออกมาทางด้านเสียงทุ้มและเสียงแหลมออกมาน้อยหรือไม่ออก ส่วนเครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟจะให้สัญญาณเสียงออกมาครอบคลุมทั้งเสียงทุ้มและเสียงแหลม

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

ความถี่ต่ำหรือเสียงทุ้มกับความถี่สูงหรือเสียงแหลม โดธรรมชาติของมันแล้ว จะมีความดังต่ำกว่าความถี่ในย่านกลางหรือเสียงกลาง ฉะนั้นเครื่องเสียงชนิดที่ไม่ใช่ไฮ-ไฟ จึงมักไม่ได้ยินเสียงทุ้มและเสียงแหลมชัดเจนนัก ในเครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ โดยปกติจะมีปุ่มพิเศษสำหรับการปรับเร่งเสียงทุ้มและเสียงแหลมให้ดังขึ้นเป็นพิเศษ ทำให้ได้ยินชัดเจน และยังสามารถเร่งลดสัญญาณเสียงเหล่านั้นได้ด้วย

ภาพแสดงย่านความถี่ของเครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ และเครื่องเสียงชนิดไม่ใช่ไฮ-ไฟ

ภาพเครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

ภาพเครื่องเสียงชนิดไม่ใช่ไฮ-ไฟ

ระบบเสียงไฮ-ไฟที่สมบูรณ์แบบจะประกอบด้วยส่วนประกอบที่จะต้องปรุงแต่งเสียงให้ได้คุณภาพครอบคลุมย่านความถี่เสียง และปราศจากความผิดเพี้ยน แบ่งได้ดังนี้

1.ภาคกำเนิดเสียง ประกอบด้วย

1.1 FM และ FM สเตอริโอแมล์ติเพล็กซ์ จูนเนอร์

1.2 เครื่องเล่นแผ่นเสียง

1.3 เครื่องเล่นเทป

1.4 เครื่องเล่นคอมแพกต์ดิสก์ (Compact Disc : CD) หรือเครื่องเล่นดีวีดี (Digital Versatile Disc : DVD)

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

2.ภาคปรับแต่งเสียงและขยายเสียง ประกอบด้วย

2.1 ฟรี-โทน แอมป์

2.2 กราฟิค อีควอไลเซอร์

2.3 เพาเวอร์แอมป์

3.ภาคเปลี่ยนสัญญาณไฟฟ้าเป็นสัญญาณเสียง ประกอบด้วย

3.1 ลำโพงเสียงทุ้ม เสียงกลาง เสียงแหลม และหูล์ฟัง

3.2 ตู้ลำโพง

ภาพแสดงส่วนประกอบที่สมบูรณ์ของเครื่องเสียงระบบไฮ-ไฟ

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

จูนเนอร์ (Tuner) คือ เครื่องรับวิทยุ AM, FM และ FM สเตอริโอ มัลติเพล็กซ์ ที่ไม่มีภาคขยายเสียง โดยปกติจูนเนอร์ที่ใช้สำหรับเครื่องเสียงที่เป็นไฮ-ไฟ จะไม่ทำสำหรับรับวิทยุคลื่นสั้น (SW) ส่วนประกอบของภาคจูนเนอร์ไม่ว่าจะเป็น AM, FM จะประกอบด้วยภาครับ เรียกว่า ฟรอนเอนด์ สำหรับวิทยุ FM และเรียกว่า คอนเวอร์เตอร์ สำหรับวิทยุ AM, ภาคขยาย IF ของวิทยุ FM ใช้ความถี่ 10.7 MHz ของวิทยุ AM ใช้ความถี่ 455 KHz ภาคดีเทคเตอร์ และมีภาคสเตอริโอ-มัลติเพล็กซ์ ดีโคเดเตอร์ ในเครื่องรับวิทยุ FM สเตอริโอ มัลติเพล็กซ์ สัญญาณที่ถูกส่งออกจากภาคจูนเนอร์ จะเป็น สัญญาณเสียงที่ยังไม่ได้ถูกขยาย

ภาพสเตอริโอ มัลติเพล็กซ์ จูนเนอร์

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

เครื่องเล่นแผ่นเสียง (Turntable) ถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดเสียงอย่างหนึ่งในระบบเครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ ความนิยมในปัจจุบันมีแนวโน้มลดลง เพราะมีเครื่องเล่นแบบใหม่ที่ทำให้คุณภาพเสียงที่เป็นไฮ-ไฟ ได้ดีกว่า ที่นิยมเล่นในปัจจุบันจะเป็นแบบ ลองเพลย์ (Long Play) ใช้ความเร็วในการเคลื่อนที่ $33\frac{1}{2}$ รอบต่อนาที มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 12 นิ้ว

ภาพเครื่องเล่นแผ่นเสียง

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

เครื่องเล่นเทป (Tape) ในที่นี้จะทำงานได้ 2 ลักษณะ คือ

1.ทำหน้าที่เล่นเทป โดยเป็นตัวเปลี่ยนสัญญาณเสียงที่เก็บไว้ในรูปแม่เหล็กถาวรในตลับเทปออกมาเป็นสัญญาณเสียงในรูปสัญญาณไฟฟ้า

2.ทำหน้าที่บันทึกเทป หรือถ่ายเทป โดยทำการบันทึกเสียงที่มาจากแหล่งกำเนิดเสียงอื่นๆ นำสัญญาณเสียงดังกล่าวมาเก็บไว้ในตลับเทปในรูปของสัญญาณแม่เหล็กถาวร

ภาพเครื่องเล่นเทป
แบบคาสเซต (Cassette Deck)

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

เครื่องเล่นคอมแพคต์ดิสก์ (Compact Disc Digital Audio) ใช้คำย่อว่า CD หรือเครื่องเล่นเลเซอร์ดิสก์ (Laser Disc) หรือดิจิตัลดิสก์ (Digital Disc) คือ เครื่องเล่นชนิดเดียวกันที่มีระบบการบันทึกเสียงและการเล่นใช้หลักการของดิจิตัล โดยสัญญาณเสียงต่างๆ จะถูกแปลงสัญญาณจากสัญญาณแอนะล็อก (Analog) คือ สัญญาณเสียงเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในรูปของสัญญาณไซน์ (Sine Wave) ไปเป็นสัญญาณดิจิตัล (Digital) คือ สัญญาณเสียงเป็นลักษณะสัญญาณสี่เหลี่ยมที่มีคุณสมบัติเป็น 2 ลักษณะ คือ มีสัญญาณกับไม่มีสัญญาณ หรือเป็นตัวเลข คือ เลข “1” กับเลข “0” และเก็บสัญญาณเสียงลงแผ่น ในรูปของหลุมเล็กๆ ที่มีขนาดความกว้าง 6 ไมครอน และลึก 2 ไมครอน (1 ไมครอน เท่ากับ $1/1,000,000$ เมตร) หลุมเล็กๆ ที่เจาะไว้นี้จะอยู่สลับกับช่องว่าง หลุมและช่องว่างจะแทนรหัสของ ดิจิตัล คือ “0” และ “1”

เครื่องเล่นคอมแพคต์ ดิสก์ จะมีอยู่ 3 แบบ คือ แบบใช้เล่น CD เพลง แบบใช้เล่น VDO CD หรือชมภาพยนตร์ และแบบใช้เล่น CD เพลงและ VDO CD

ภาพเครื่องเล่นเลเซอร์ดิสก์

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

ปริ-โทน แอมป์ (Pre-Tone Amplifier) เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องขยายเสียงที่ถูกแยกออกมา โดยมีอัตราขยายสัญญาณไม่สูงมาก มีชื่อเรียกว่า ภาคปริแอมพลิฟายเออร์ (Pre Amplifier) สัญญาณที่ถูกขยายจะต้องไม่ผิดเพี้ยน นอกจากนั้นยังมีวงจรปรับแต่งเสียงทึ่ม เสียงแหลม ที่เรียกว่า โทน คอนโทรล (Tone Control) วงจรเร่งลดความดังของสัญญาณเสียงที่เรียกว่า วอลุ่ม (Volume) วงจรช่วยยกระดับเสียงทึ่มเสียงแหลมที่เรียกว่า ลาวด์เนส (Loudness) และวงจรอื่นๆ อีก แล้วแต่รุ่นและเครื่องของแต่ละบริษัท

ภายในภาคขยายเสียงปริ-โทน จะประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก 4 ส่วน คือ วงจรอินพุต (Input) วงจรปริแอมป์ (Pre Amp) วงจรวอลุ่ม (Volume) และลาวด์เนส (Loudness) วงจรโทน คอนโทรล (Tone Control) ภาคขยายเสียงปริ-โทนนี้ อาจเป็นแบบแยกส่วน หรือรวมกับเพาเวอร์ แอมป์ก็ได้

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

เพาเวอร์ แอมป์ (Power Amplifier) คือ ภาควิทยายกำลังหรือภาควิทยายเสียงภาคสุดท้ายก่อนส่งสัญญาณเสียงไปลำโพง หน้าทีของเพาเวอร์ แอมป์ คือ ขยายสัญญาณเสียงที่ส่งมาจากปรี-โทน แอมป์ หรือกกราฟิก อีควอไลเซอร์มาขยายสัญญาณให้แรงขึ้นทีละขั้น ให้แรงที่สุดแบบไม่ผิดเพี้ยน

ภาพกราฟิก อีควอไลเซอร์

ภาพเพาเวอร์ แอมป์

ลำโพงและตู้ลำโพง (Loudspeaker) เป็นอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณเสียงที่อยู่ในรูปสัญญาณไฟฟ้าให้กลับมาเป็นสัญญาณเสียงในรูปการสั่นสะเทือน ทำให้อากาศที่อยู่รอบๆ ลำโพงเกิดการสั่นสะเทือนไปด้วย การสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นนั้นก็คือ ความถี่ของสัญญาณเสียงนั่นเอง ถ้าสั่นสะเทือนเร็วก็ได้ความถี่สูง (เสียงแหลม) ออกมา ถ้าสั่นสะเทือนช้าก็ได้ความถี่ต่ำ (เสียงทุ้ม) ออกมา ดังนั้น ความสำคัญของลำโพงก็อยู่ที่การสั่นสะเทือนที่ตัวลำโพงสามารถทำได้ การสั่นสะเทือนดังกล่าวจะได้กว้างหรือแคบ ครอบคลุมย่านความถี่เสียงมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับโครงสร้างของลำโพงที่ผลิตขึ้นมา

เครื่องเสียงชนิดไฮ-ไฟ

ภาพลำโพงและตู้ลำโพง

ขนาดของตู้ลำโพงจะต้องจัดให้เหมาะสมกับขนาดของ
ลำโพงแต่ละชนิด และจะต้อง จัดวางตำแหน่งของลำโพง
เสียงทุ้ม เสียงกลาง และเสียงแหลม ในตำแหน่งที่ได้คุณภาพ
เสียงดีที่สุด นอกจากนี้วัสดุที่บุภายในตู้ลำโพงก็มีส่วนสำคัญ
ในการเพิ่มความหนักแน่นของเสียง และลดเสียงสะท้อนลง
บริษัทผู้ผลิตตู้ลำโพงจึงแข่งขันกันในการสร้างตู้ลำโพงที่ใช้วัสดุ
ป้องกันเสียงสะท้อน และเสียงรบกวนออกมาจำหน่าย ซึ่งจะใช้
วัสดุบุภายในตู้และออกแบบตู้แตกต่างกัน วัสดุที่ใช้อาจเป็นพวก
ใยแก้ว ไมโครไฟเบอร์ ฟองน้ำหรืออะคูสติกโฟม

หน่วยที่ 12

ลูกเสือกับความรู้

เรื่องการขั้บรณนธ์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ

วิชาขั้บรถยนต์

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมาย
พวงมาลัยรถยนต์สีเหลืองทอง ทำด้วยผ้าสีขาบขลิบริม
สีเหลืองทอง มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ริมด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้
ประดับเครื่องหมายติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

ความจำเป็นในการเรียนรู้วิธีการขับรถ

เมื่อเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถ ความสูญเสียในด้านต่าง ๆ ก็จะมา ทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ดังนี้

1. ความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ

2. ความสูญเสียด้านสุขภาพอนามัย

3. ความสูญเสียทางด้านสังคมและกำลังใจคน

4. ความสูญเสียทางด้านจิตใจ

ความสูญเสียที่เกิดจากปัญหาอุบัติเหตุรถชนนี้จำเป็นต้องมีการป้องกันเพื่อลดปัญหาและความสูญเสียต่าง ๆ ลง สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งของการเกิดปัญหา คือ ผู้ขับรถ พฤติกรรมของผู้ขับขี่เองที่มีความประมาท ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ทั้งนี้เพราะผู้ขับขี่ขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดความรอบคอบ

หลักในการเตรียมตัวและการขับรถยนต์

ผู้ขับรถยนต์ที่ดีต้องมีหลักในการเตรียมตัวและหลักในการขับรถยนต์ ดังนี้

1.หลักในการเตรียมตัวก่อนการขับรถยนต์

- 1.1 ผู้ขับจะต้องเรียนรู้และจดจำสัญญาณตลอดจนเครื่องหมายจราจรต่าง ๆ ให้เข้าใจก่อนการขับรถยนต์ เพื่อจะได้ลดอุบัติเหตุ
- 1.2 ผู้ขับต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจกลไกการทำงานของรถยนต์ให้ถ่องแท้ก่อน เพราะจะช่วยให้การขับรถยนต์เป็นไปด้วยความมั่นใจ
- 1.3 ผู้ขับต้องตรวจสอบความพร้อมและสภาพของรถยนต์ที่จะใช้ ว่ามีสภาพที่ดีอยู่หรือไม่

หลักในการเตรียมตัวและการขับรถ

2.หลักในการขับรถ

2.1 ต้องสตาร์ทเครื่องยนต์เมื่อเกียร์อยู่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง

2.2 เมื่อเครื่องยนต์ติดแล้ว ต้องตรวจสอบการทำงานของเครื่องยนต์จากหน้าปัดควบคุมระบบต่างๆ

2.3 ออกรถและเปลี่ยนเกียร์เดินหน้าจนถึงเกียร์สูงสุด แล้วขับขึ้นตามกฎจราจรโดยมีสติและจิตสำนึกที่ดีต่อความปลอดภัย

2.4 ลดความเร็วลงจนเหลือประมาณ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมง แล้วเบรกเพื่อหยุดรถ

2.5 ในกรณีเป็นรถยนต์ที่เป็นเกียร์อัตโนมัติ ซึ่งการขับจะง่ายกว่ารถยนต์ที่ใช้เกียร์มือ แต่ก็จะต้องระมัดระวังในการสตาร์ทและการออกรถ เพราะอาจจะบังคับไม่ได้และเกิดอุบัติเหตุได้

การตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องยนต์ประจำวัน

หน้าที่สำคัญของผู้ขับรถยนต์ที่จะต้องปฏิบัติทุกวัน หรือทุกครั้งที่จะขับจะต้องคอยตรวจสอบดูแลอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อความปลอดภัย ดังนี้

1. ต้องตรวจดูน้ำมันเครื่อง น้ำมันรถโดยจะต้องมีน้ำมันเต็มถังอยู่เสมอ หรืออยู่ในระดับที่เพียงพอกับระยะทางที่จะขับรถยนต์ไปถึง โดยไม่เกิดปัญหาระหว่างทาง
2. ตรวจดูน้ำมันเบรก ให้อยู่ในระดับที่สูงสุดเสมอ เพราะเบรกเป็นสิ่งสำคัญ หากเบรกเกิดขัดข้องก็จะเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

ก่อนการขับรถจะต้องตรวจดู
ความพร้อมของรถยนต์ทุกครั้ง

การตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องยนต์ประจำวัน

3. ตรวจสอบการหยดของน้ำมันบริเวณใต้ท้องรถ หากมีความผิดปกติให้ปรึกษาช่างหรือเข้าอู่ทันที เพื่อหาสาเหตุและแก้ไขให้อยู่ในสภาพปกติ
4. ตรวจสอบหม้อน้ำ ว่ามีน้ำเต็มอยู่หรือไม่ หากต้องเดินทางไกลก็จะต้องดูแลให้มีน้ำอยู่ในระดับที่เต็มอยู่เสมอ
5. ตรวจสอบไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกดวงทุกจุดให้เรียบร้อย
6. ตรวจสอบลมยางของรถทุกเส้น รวมทั้งยางอะไหล่ให้อยู่ในสภาพปกติ ต้องมีอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนยางรถไว้ให้พร้อม เพราะหากมีกรณีฉุกเฉินจะได้แก้ไขหรือเปลี่ยนยางได้

วิธีการขับรถให้ปลอดภัย

หากจะต้องใช้รถยนต์ ผู้ใช้จะต้องเรียนรู้การขับรถให้ปลอดภัย โดยยึดหลักการดังนี้

1. ต้องขับรถให้ถูกกฎจราจร โดยปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
2. ในชั่วโมงเร่งรีบจะต้องเพิ่มความระมัดระวัง
3. ต้องหมั่นดูแล ตรวจสอบสภาพของเบรก ไฟหน้า ไฟท้าย ที่ปัดน้ำฝนอยู่เสมอ
4. ต้องขับรถช้าลง ในกรณีที่ฝนตก ถนนลื่น หรือมีการก่อสร้างผิวจราจร

วิธีการขับรถให้ปลอดภัย

การจะขับรถให้ปลอดภัย ผู้ขับรถจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้กฎเกณฑ์ต่างๆ ดังนี้

1. การเรียนรู้เครื่องหมายจราจร

วิธีการขับรถให้ปลอดภัย

เครื่องหมายจราจร

ให้ชิดซ้าย

วงเวียน

ป้ายทางคู่ข้างหน้า

ป้ายทางคดเคี้ยว

ป้ายช่องลอดต่ำ

ป้ายทางลื่น

จำกัดความกว้าง

ป้ายสะพานแคบ

ป้ายทางขึ้นลาดชัน

ป้ายคนข้ามทาง

ป้ายทางข้ามทางรถไฟ

ป้ายแสดงเลขหมาย
ทางหลวง

วิธีการขับรถให้ปลอดภัย

2.การให้สัญญาณ

สัญญาณที่ใช้ในการจราจร มีทั้งสัญญาณไฟ และสัญญาณมือ การให้สัญญาณทั้ง 2 ประเภท จะมีความเหมาะสมในสภาพการณ์ที่ต่างกัน ซึ่งการใช้สัญญาณต่าง ๆ จะต้องมีการปฏิบัติดังนี้

- ให้ใช้ไฟส่องสว่างเมื่อเห็นคน รถ หรือสิ่งกีดขวางข้างหน้าบนเส้นทางที่ไม่ชัดเจน โดยต้องให้สัญญาณในระยะทางไม่น้อยกว่า 150 เมตร
- ห้ามใช้สัญญาณไฟวับวาบ ไซเรน นกหวีด หรือเสียงที่ดังเกินควรในทางเดินรถ เพราะสัญญาณเหล่านี้จะใช้ได้เฉพาะรถยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงเท่านั้น และการใช้เสียงดังเกินไป อาจทำให้ผู้ร่วมใช้เส้นทางเดินรถคันอื่นเสียสมาธิ ซึ่งอาจเกิดอุบัติเหตุได้

วิธีการขับรถให้ปลอดภัย

- รถที่บรรทุกสิ่งของเกินความยาวของรถ โดยยื่นออกมานอกตัวรถ หากเป็นกลางคืน จะต้องติดสัญญาณไฟ (สีแดง) ไว้ที่วัตถุที่ยื่นจากรถนั้น โดยจะต้องเป็นสัญญาณที่เห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร แต่ถ้าเป็นเวลากลางวันจะต้องใช้ธงสีแดงติดไว้ปลายสุดของวัตถุนั้น โดยจะต้องแสดงให้เห็นชัดเจนในระยะไม่ต่ำกว่า 150 เมตรเช่นกัน
- ผู้ที่ขับรถบรรทุกของเหลวไวไฟ หรือก๊าซไวไฟ หากรถนั้นมีปัญหาขัดข้องจะต้องรีบนำรถออกไปให้พ้นทางเดินรถโดยเร็ว
- การให้สัญญาณมือจะต้องให้เมื่อต้องการจะเลี้ยวขวา ให้คันอื่นแซง เปลี่ยนช่องทางเดินรถหรือหยุดรถ อาจใช้สัญญาณมือคู่กับสัญญาณไฟหรือในกรณีที่สัญญาณไฟไม่ชัดเจน

วิธีการขับรถให้ปลอดภัย

การจอดรถ

การเลี้ยว

การให้คันอื่นแซง

การใช้สัญญาณมือคู่กับสัญญาณไฟในบางกรณี

วิธีการขับรถให้ปลอดภัย

3.การแข่ง การขับรถแข่งคันอื่นควรปฏิบัติดังนี้

- 3.1 การแข่งจะต้องแข่งทางขวาเท่านั้น การแข่งซ้ายเป็นอันตรายมากจะกระทำในกรณีที่มีความจำเป็นจริงๆ เท่านั้น
- 3.2 การแข่งซ้ายกระทำได้ในถนนที่มีมากกว่า 2 เลนขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน และไม่ควรแข่งในช่วงทางโค้ง และทางที่เป็นเนินสูง
- 3.3 อย่าเปลี่ยนช่องทางเดินรถจนกว่าจะแน่ใจว่าช่องทางนั้นปลอดภัย
- 3.4 ต้องให้สัญญาณเมื่อต้องการจะแข่ง
- 3.5 การแข่งต้องแน่ใจว่ามีระยะพอ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับรถที่สวนมา
- 3.6 บนถนนที่มีมากกว่า 2 ช่องทาง ช่องทางขวาสุดจะใช้สำหรับแข่งเท่านั้น
- 3.7 ถ้าขับรถช้า จะต้องขับอยู่ในช่องทางซ้ายสุด
- 3.8 อย่าเร่งความเร็วขณะที่มีรถคันอื่นกำลังแข่งรถของท่าน

วิธีการขับรถให้ปลอดภัย

4.การเลี้ยวและการกลับรถ

4.1 รถเลี้ยวซ้ายให้ขับชิดขอบทางด้านซ้าย

4.2 รถเลี้ยวขวาให้ขับรถชิดทางขวาของแนวกึ่งกลางถนน ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร

4.3 ในกรณีทางร่วม ทางแยก ถ้ามีรถเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวาพร้อมกัน ให้รถเลี้ยวซ้ายให้ทางแก่รถเลี้ยวขวาก่อน

4.4 ในทางเดินรถที่สวนกันได้ ห้ามกลับรถเมื่อมีรถอื่นสวนหรือตามมาในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร

4.5 ห้ามกลับรถในทางร่วม ทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถได้

4.6 การเลี้ยวรถหรือกลับรถจะต้องรอสัญญาณ หรือในกรณีเป็นที่ไม่มีสัญญาณจะต้องคอยให้อยู่ในช่วงที่รถห่างพอสมควร หรือในขณะที่ยืนที่สวนมาชะลอให้

ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พุทธศักราช 2535

การขับรถที่ถูกต้องตามกฎหมายจราจร จะช่วยให้เกิดความปลอดภัยทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น แต่จากที่ผ่านมามีปรากฏว่าอุบัติเหตุอันเกิดจากรถยนต์ได้ทวีจำนวนขึ้นในแต่ละปี เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก โดยผู้ประสบภัยดังกล่าวไม่ได้รับการชดเชย ค่าเสียหายหรือได้รับชดเชยค่าเสียหายไม่คุ้มกับความเสียหายที่ได้รับจริง ดังนั้น เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับการชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นที่แน่นอนและรวดเร็ว จึงมีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถขึ้นมาใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2535

ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พุทธศักราช 2535

สำหรับผู้ที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พุทธศักราช 2535 นี้ ได้แก่ ผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย เนื่องจากอุบัติเหตุหรืออยู่ในทางหรือเนื่องจากสิ่งที่ยกหรือติดตั้งในรถนั้น และหมายความรวมถึงทายาท โดยธรรมชาติของผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตายด้วย ดังนั้น ประชาชนทุกคนที่ประสบภัยจากรถ ไม่ว่าจะเป็นผู้ขับรถ ผู้โดยสาร ผู้ซึ่งอยู่ในหรือบนหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของรถ ผู้ซึ่งกำลังขึ้นหรือลงจากรถ ผู้ใช้ถนนอื่นๆ หรือแม้แต่คนที่กำลังนอนอยู่ในบ้าน หากได้รับความเสียหายเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุที่เกิดจากรถ หรือเนื่องจากสิ่งที่ยกหรือติดตั้ง ในรถนั้นแล้ว ก็จะได้รับ ความคุ้มครอง โดยได้รับการชดเชยค่าเสียหายและ/หรือค่าเสียหายเบื้องต้นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้

หน่วยที่ 13

ลูกเสือกับความรู้

เรื่องศิลปะประยุกต์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ

วิชาศิลปประยุกต์

ลักษณะเครื่องหมาย

เป็นรูปไข่ ยาว 4 ซม. กว้าง 3.5 ซม. มีเครื่องหมายรูปปิ่น
จานสีขาวซ้อนพู่กันสีเหลืองทอง ทำด้วยผ้าสีขาบขลิบสีเหลืองทอง
มีอักษร ล.ว. อยู่ที่ยึดด้านล่าง ผู้ที่สอบผ่านให้ประดับเครื่องหมาย
ติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวา

ประโยชน์ของศิลปะประยุกต์

ศิลปะ ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 หมายถึง ฝีมือ ฝีมือทางการช่าง การแสดงออกซึ่งอารมณ์สะท้อนใจให้ประจักษ์เห็น

ศิลปะประยุกต์ หมายถึง การนำความรู้ทางฝีมือ ทางการช่าง และการแสดงออกต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์

ศิลปะทุกแขนง เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละสังคม การดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกขั้นตอนจะต้องเกี่ยวข้องกับศิลปะทั้งสิ้น นอกจากศิลปะต่าง ๆ ก็จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยเพื่อให้เหมาะสมกับสังคมที่เป็นอยู่ ที่เราเรียกว่า **ศิลปะประยุกต์** ซึ่งการรู้จักประยุกต์ศิลปะต่าง ๆ มาใช้นั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

ประโยชน์ของศิลปะประยุกต์

1.ประโยชน์ต่อตนเอง

2.ประโยชน์ต่องานด้านศิลปะและวัฒนธรรม

ศิลปะเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นมา เพื่อการพัฒนาและบ่งบอกถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม และจะสืบทอดต่อไปเป็นวัฒนธรรม ศิลปะไม่ใช่สิ่งที่ทำขึ้นมาเพื่อการทำลาย ไม่ใช่สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความไม่เป็นระบบระเบียบของคนหรือสังคม

การเลือกใช้สีในการเขียนภาพ

การรู้จักใช้สีกับงานศิลปะต่าง ๆ จึงมีความจำเป็น และสำคัญ เพราะจะทำให้
งานนั้นออกมาตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

แม่สีและการผสมสี

แม่สี หมายถึง สีที่เกิดจากวัสดุที่มีสีในตัวเอง
สามารถนำไปใช้ระบาย ย้อม หรือทาสีวัตถุต่าง ๆ
ให้เป็นสีได้ แม่สีมี 3 สี คือ

1. สีน้ำเงิน 2. สีเหลือง 3. สีแดง

เมื่อนำแม่สีทั้ง 3 มาจับคู่ผสมกันก็จะเกิดเป็นสี
ต่าง ๆ คือ

การเลือกใช้สีในการเขียนภาพ

เมื่อนำสีที่ได้ใหม่ไปผสมกับแม่สีทั้ง 3 สี ก็จะได้สีใหม่ คือ

เหลือง	ผสม	ส้ม	เป็น	ส้มเหลือง
แดง	ผสม	ส้ม	เป็น	แดงส้ม
แดง	ผสม	ม่วง	เป็น	แดงม่วง
น้ำเงิน	ผสม	ม่วง	เป็น	น้ำเงินม่วง
น้ำเงิน	ผสม	เขียว	เป็น	เขียวแก่
เหลือง	ผสม	เขียว	เป็น	เขียวอ่อน

- แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
1. **สีอุ่น** ได้แก่ เหลือง ส้มเหลือง ส้ม แดงส้ม แดง ม่วง และม่วงแดง
 2. **สีเย็น** ได้แก่ น้ำเงิน น้ำเงินม่วง เขียว เขียวอ่อน และเขียวแก่

การเลือกใช้สีในการเขียนภาพ

ความหมายของสี

สีขาว	หมายถึง	ความบริสุทธิ์ เรียบร้อย เบิกบาน
สีเหลือง	หมายถึง	ความสว่าง กว้างขวาง สดใส
สีเขียวอ่อน	หมายถึง	ความเย็นสบาย และความสดชื่น
สีม่วง	หมายถึง	ความเศร้า ความลึกลับ
สีแดง	หมายถึง	ความตื่นเต้น ความน่ากลัว
สีดำ	หมายถึง	ความเศร้าสลด

สีที่ตัดกัน

สีเหลือง	ตรงข้ามกับ	สีม่วง
สีส้มเหลือง	ตรงข้ามกับ	สีน้ำเงินม่วง
สีส้ม	ตรงข้ามกับ	สีน้ำเงิน
สีแดงส้ม	ตรงข้ามกับ	สีเขียวแก่
สีแดง	ตรงข้ามกับ	สีเขียว
สีเขียวอ่อน	ตรงข้ามกับ	สีแดงม่วง

ศิลปะการประยุกต์ตัวอักษร

การออกแบบตัวอักษร

1

รูปแบบทางราชการ

2

รูปแบบอาลักษณ์

3

รูปแบบสมเด็จพระนริศ

4

รูปแบบประดิษฐ์

ศิลปะการประยุกต์ตัวอักษร

ขนาดและสัดส่วนของตัวอักษร

1. แบบเต็มตัว

2. แบบตัวครึ่ง

3. แบบครึ่งตัว

ศิลปะการประยุกต์ตัวอักษร

สามารถนำมาใช้ในการออกแบบเพื่อประโยชน์ต่างๆ ได้ตามลักษณะของงาน แต่ลักษณะของการออกแบบและประดิษฐ์ตัวอักษรนั้นไม่จำเป็นจะต้องยึดรูปแบบตายตัว แต่ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ของความสูงที่เป็นมาตรฐาน เพื่อการอ่านง่ายและเห็นชัดเจนดังนี้ คือ

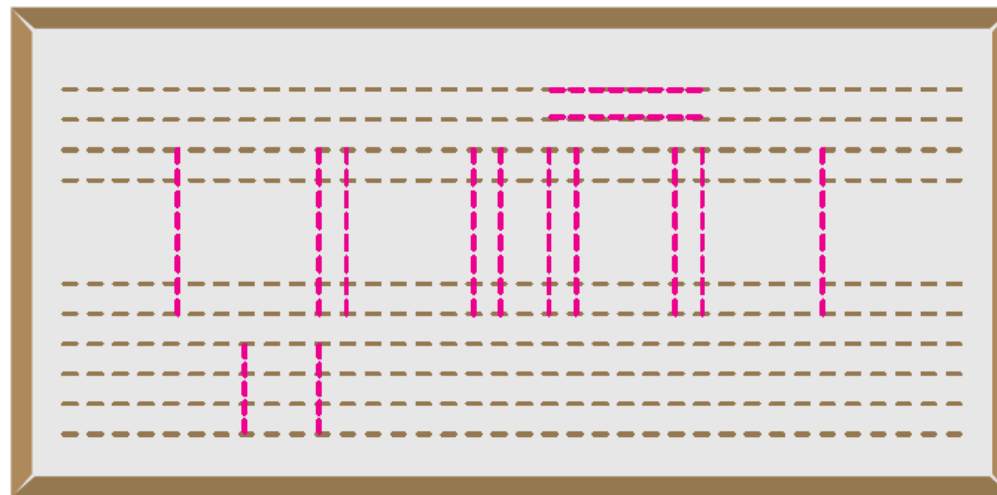
ระยะห่าง	ขนาดความสูง
64 ฟุต	2 นิ้ว
32 ฟุต	1 นิ้ว
16 ฟุต	1/2 นิ้ว
8 ฟุต	1/4 นิ้ว

ศิลปะการประยุกต์ตัวอักษร

ขั้นตอนการประดิษฐ์ตัวอักษร

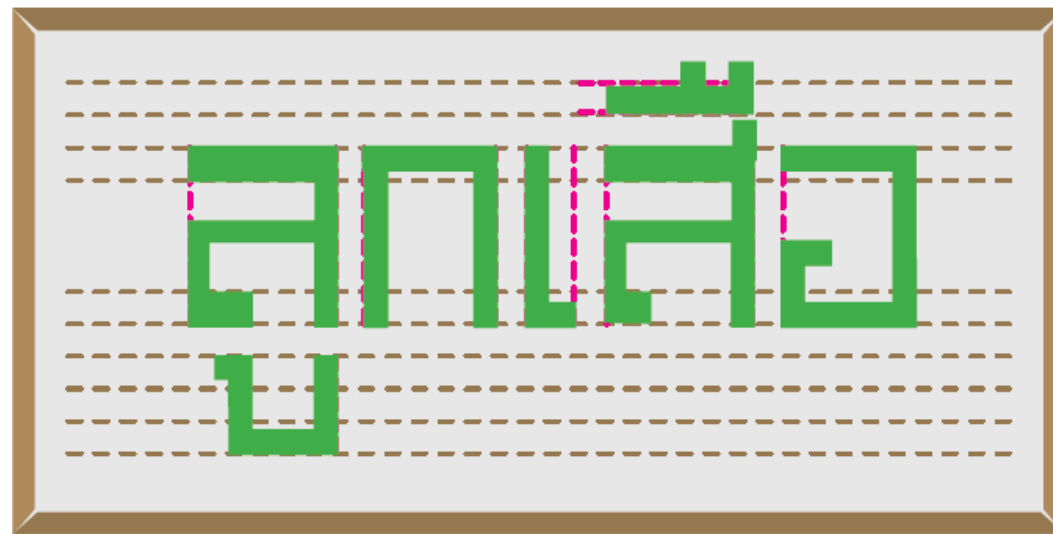
1. การตีเส้นบรรทัด เมื่อต้องการจะออกแบบตัวอักษรให้มีขนาดความสูงเท่าใด ก็ต้องตีเส้นกำหนดบรรทัดเพื่อที่จะให้ตัวอักษรทุกตัวมีขนาดเท่ากัน โดยจะต้องเว้นไว้สำหรับเขียนสระหรือวรรณยุกต์ด้วย

2. กำหนดขนาดความกว้างของตัวอักษร เพื่อให้เหมาะสมกับหน้ากระดาษหรือพื้นที่ที่จะเขียนตัวอักษร โดยนับจำนวนตัวอักษรทั้งหมดในแต่ละแถว แล้วขีดเส้นแบ่งช่องตัวอักษรและช่องไฟ

ศิลปะการประยุกต์ตัวอักษร

3. ร่างตัวอักษรลงในช่องที่ขีดไว้ โดยใช้ดินสอ เพื่อสะดวกแก่การลบในกรณีที่เขียนผิดหรือ ต้องการปรับปรุง

4. ลงเส้นด้วยน้ำหมึกหรือสีตามที่ต้องการ หลังจากออกแบบจนสวยงามเป็นที่พอใจแล้ว ก็ ลงเส้นหนักหรือสี เสร็จแล้วลบเส้นบรรทัดและ เส้นร่างออก ก็จะได้ตัวอักษร ดังภาพ

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนภาพการ์ตูน

1. ปากกาเขียนแบบ
2. ปากกาสปีดบอลล์
3. ปากกาคอแร้ง
4. พู่กัน
5. ดินสอ
6. ยางลบ

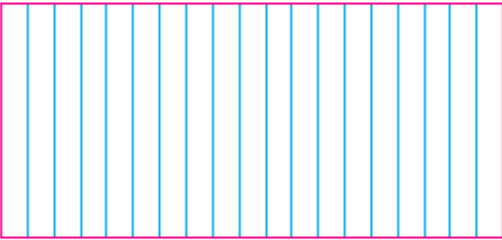

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

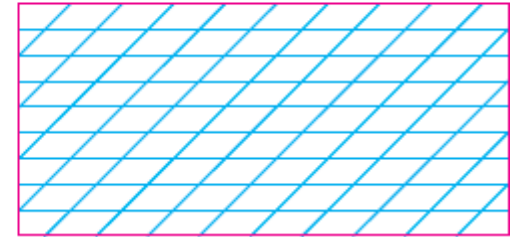
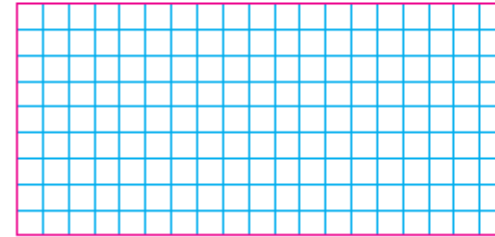
เส้นและภาพที่ใช้ในการเขียนการ์ตูน

1. เส้น

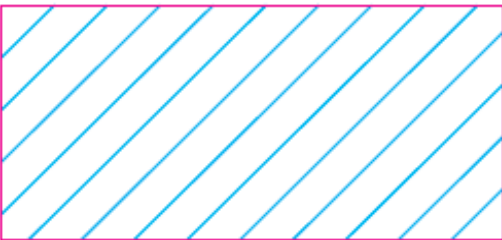
1.1 เส้นตรง

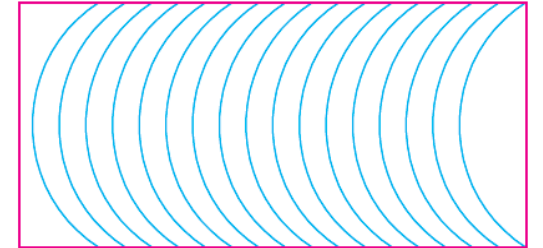
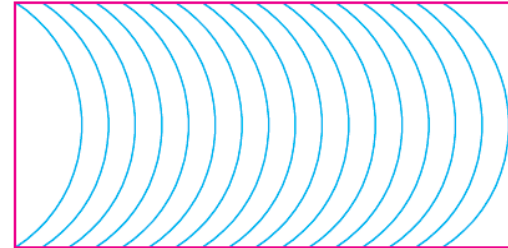
1.3 เส้นตัดกัน

1.2 เส้นเฉียง

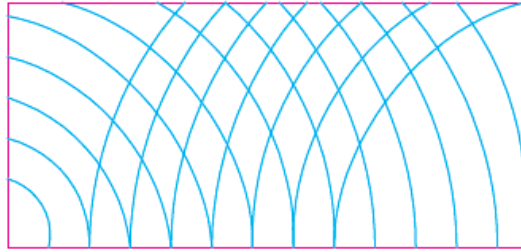
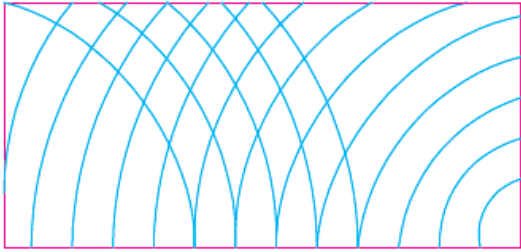

1.4 เส้นโค้ง

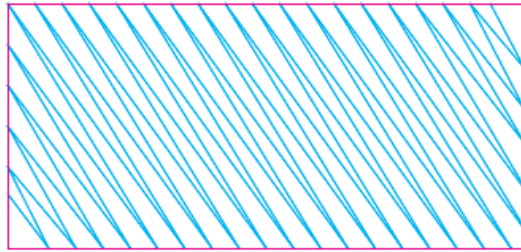
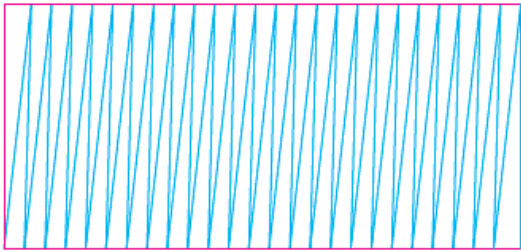

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

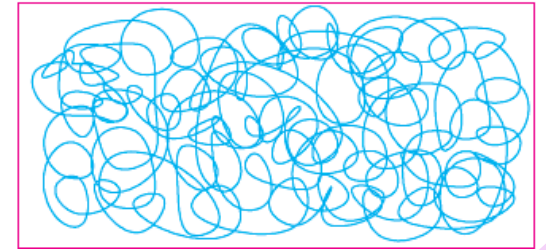
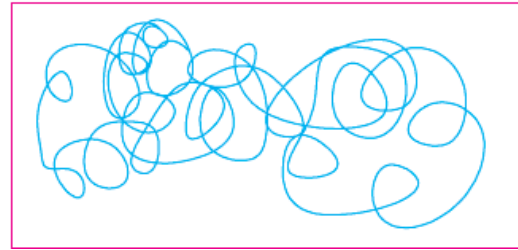
1.5 เส้นโค้งตัดกัน

1.6 เส้นหยัก

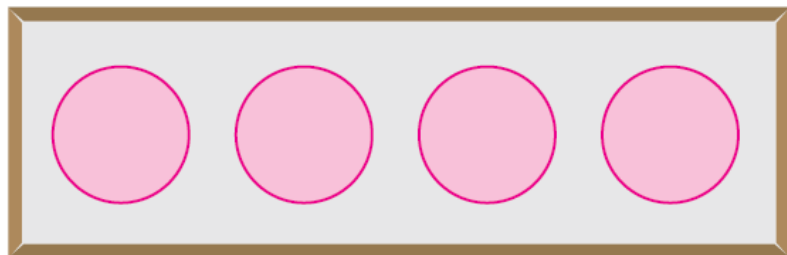
1.7 เส้นคดหรือเส้นขด

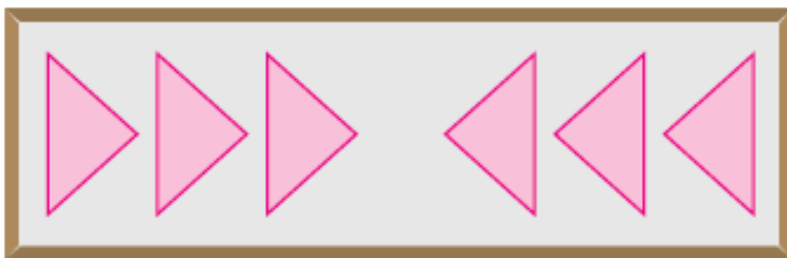
ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

2. ภาพต่าง ๆ ที่ช่วยในการเขียนการ์ตูน

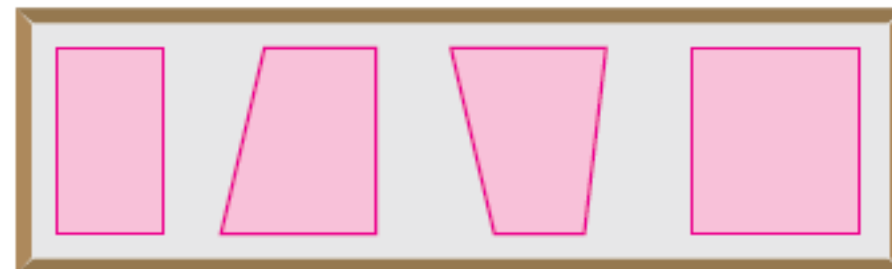
2.1 วงกลม

2.2 สามเหลี่ยม

2.3 สี่เหลี่ยมต่างๆ

2.4 วงรี

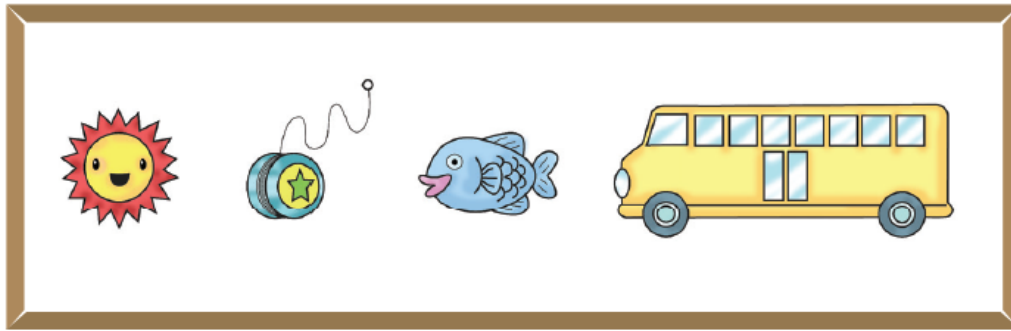
2.5 รูปบิดเบี้ยวต่างๆ

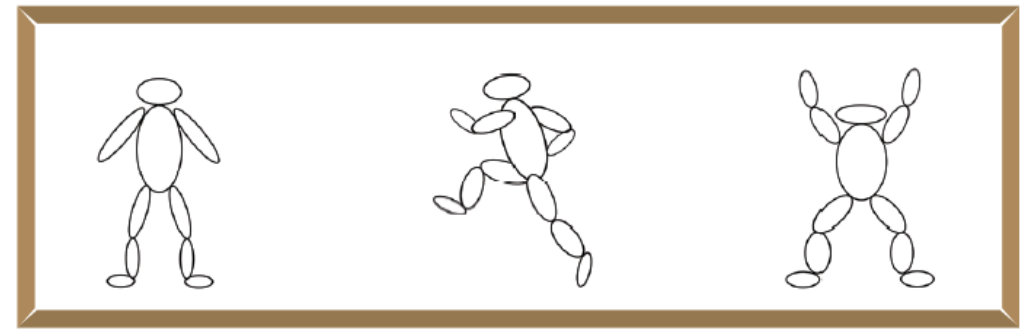
ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

3. การประกอบเส้นและรูปร่าง

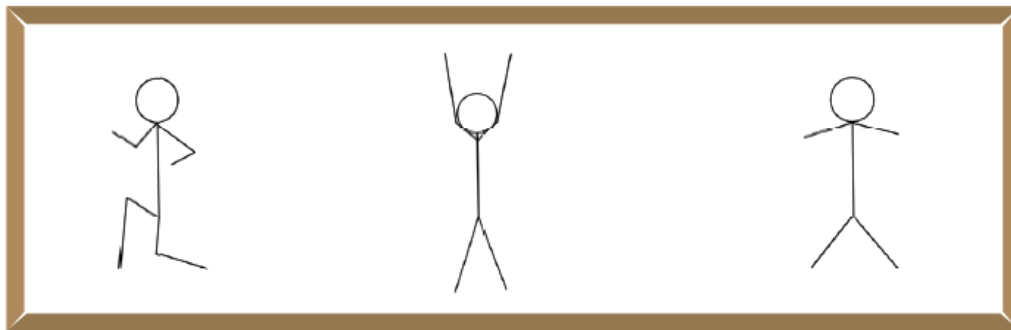
3.1 การเขียนรูปการ์ตูนจากรูปวงกลม วงรีและสี่เหลี่ยมผืนผ้า

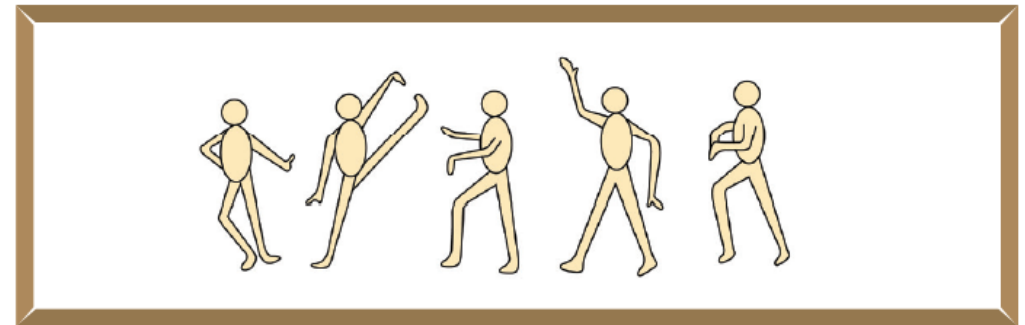
3.3 การเขียนคนโดยใช้วงรีหรือสี่เหลี่ยม

3.2 การเขียนคนในลักษณะเส้นเดียว

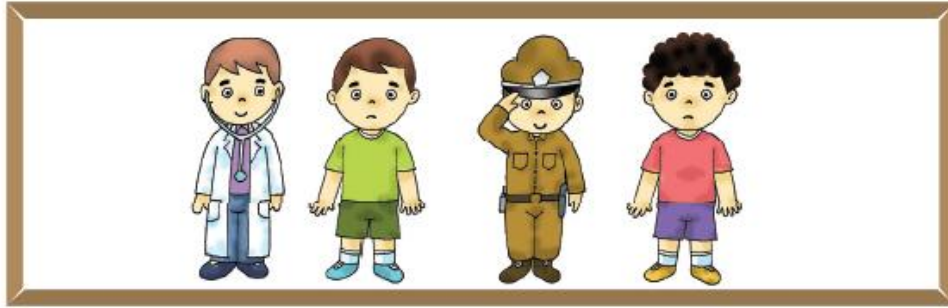

3.4 การเขียนคนในลักษณะเส้นคู่

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

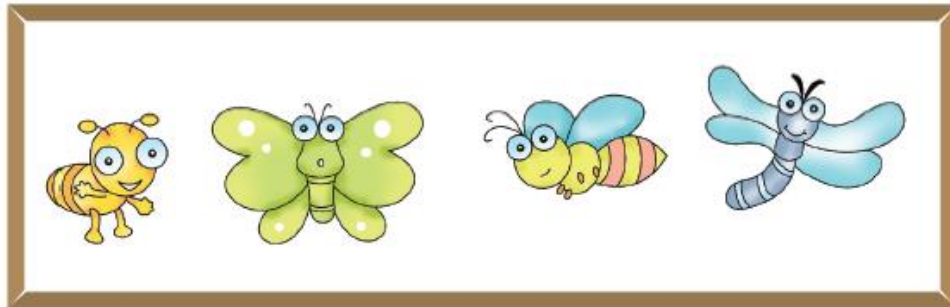
3.5 การเขียนการ์ตูนเลียนแบบคนจริง

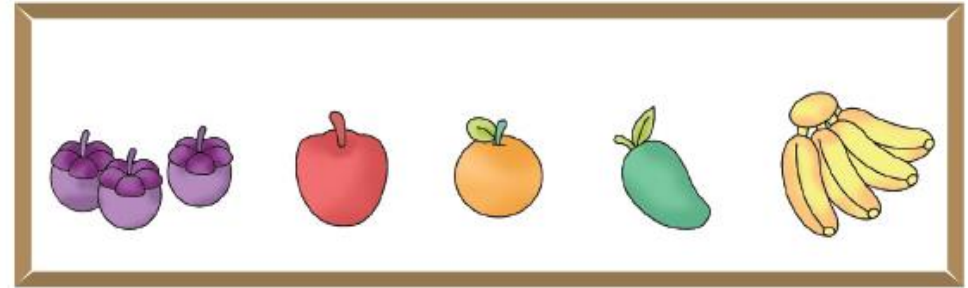
3.6 การเขียนรูปเครื่องใช้ต่างๆ

3.7 การเขียนรูปแมลงต่างๆ

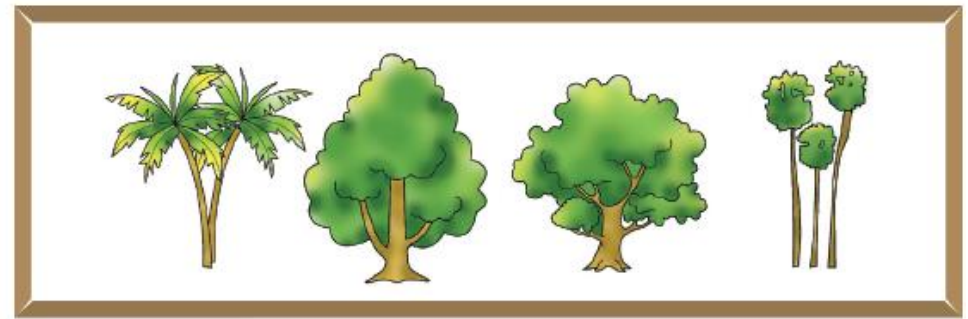
3.8 การเขียนรูปผลไม้

3.9 การเขียนรูปดอกไม้

3.10 การเขียนรูปต้นไม้

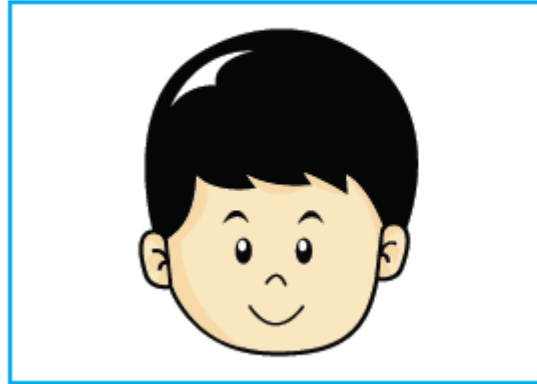

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

เส้นและภาพที่ใช้ในการเขียนการ์ตูน

1. การแสดงอารมณ์ของการ์ตูน

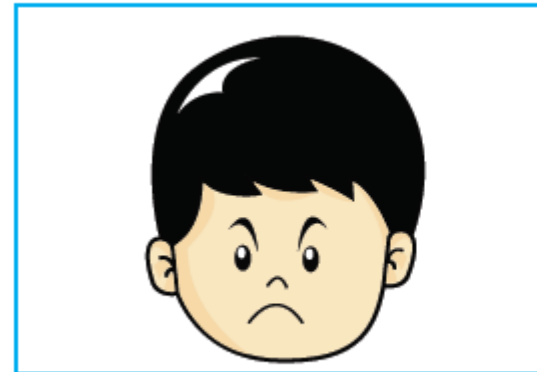
1.1 การแสดงอารมณ์ของตัว

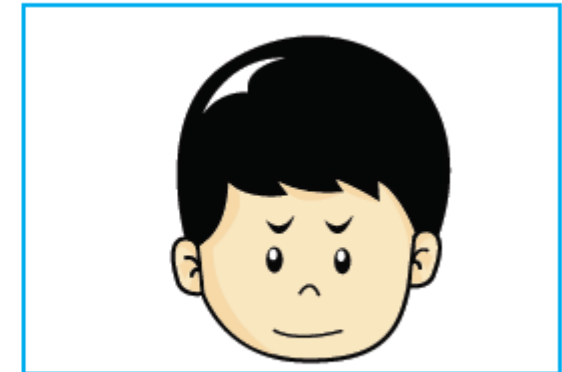
1) แสดงความรู้สึกปกติ

2) แสดงความรู้สึกเศร้า

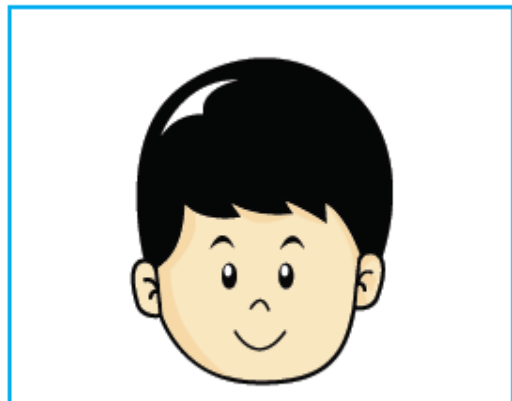
3) แสดงความรู้สึกโมโห โกรธ

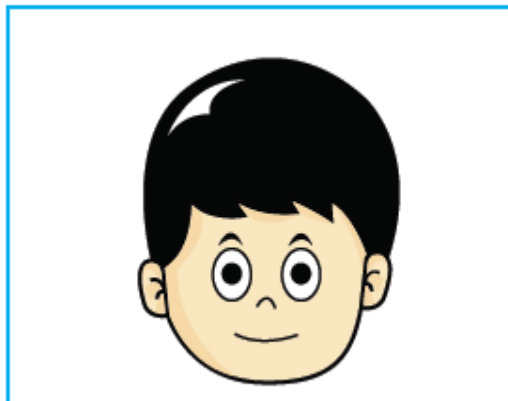
4) แสดงความรู้สึกลังเล

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

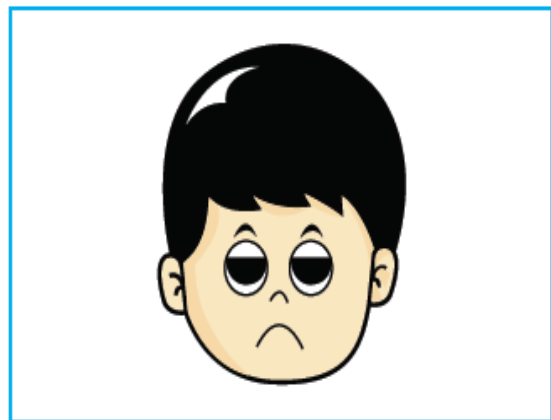
1.2 การแสดงอารมณ์ของตา

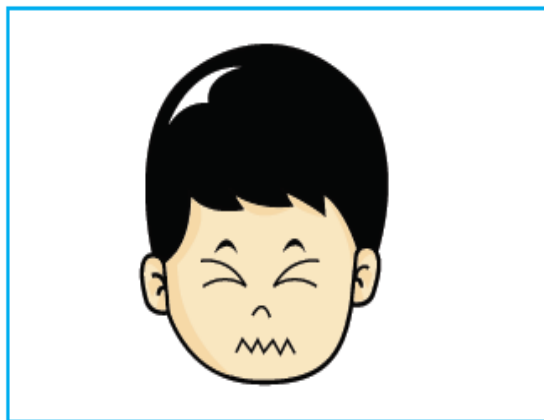
1) แสดงความรู้สึกปกติ

2) แสดงความตกใจ

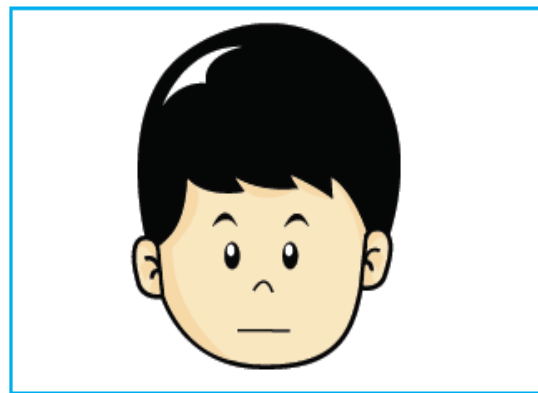

3) แสดงความเบื่อหน่าย

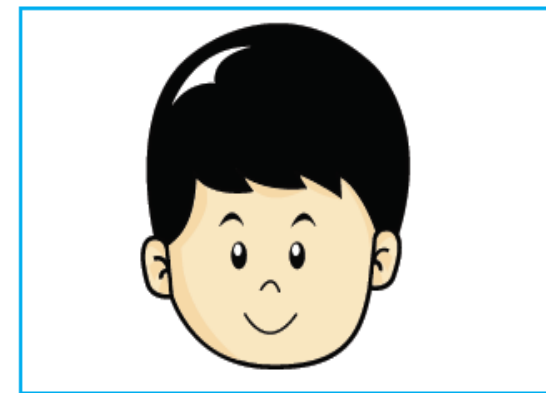

4) แสดงความเจ็บปวด

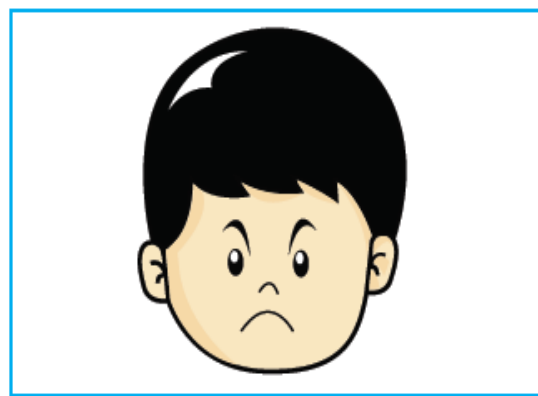
1.3 การแสดงอารมณ์ของปาก

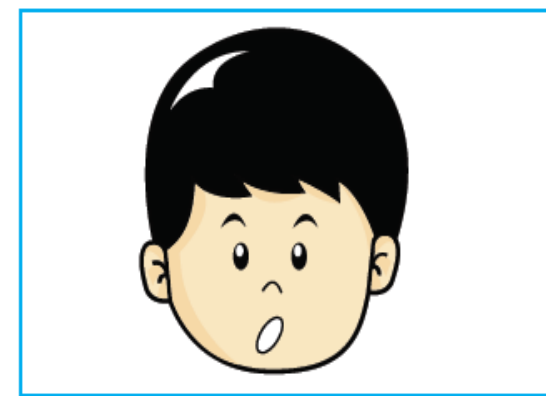
1) แสดงอารมณ์ปกติ

2) แสดงอารมณ์ในทางดี

3) แสดงอารมณ์ในทางไม่ดี

4) แสดงอารมณ์ตกใจ

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

1.4 การใช้ส่วนประกอบนอกหน้าแสดงอารมณ์

- ส่วนประกอบบนใบหน้า

1) ผมตั้งแสดงอาการตกใจสุดขีด

2) ผมตั้งแสดงอาการทะเล้น

1) หยดน้ำแสดงอาการกลัวสุดขีด

2) วงกลมเล็กๆ แสดงอาการมึนงง

3) แก้มแดงแสดงอาการอาย

4) หยดน้ำแสดงความเหนื่อย

3) คิ้วขึ้นแสดงอาการโกรธ

4) ขีดเล็กๆ แสดงอาการตกใจ

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

2. กิริยาท่าทางของการ์ตูน

2.1 ท่าประหลาดใจ

2.2 ท่าตกใจ

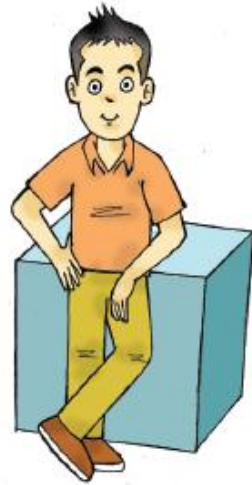

2.3 ท่าเหนียมอาย

ศิลปะการเขียนภาพการ์ตูน

2.4 ทำยืนพัก

2.5 ทำเดิน

2.6 ทำกระโดด

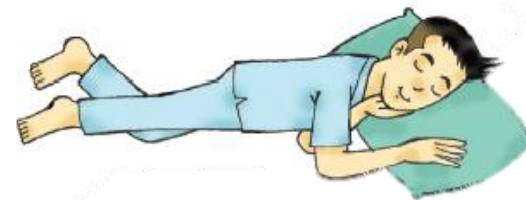
2.7 ทำวิ่ง

2.8 ทำนั่ง

2.9 ทำนอน

ศิลปะการสร้างหุ่นจำลอง

หุ่นจำลอง คือ การสร้างผลงาน 3 มิติ ที่ทำเลียนแบบของจริง โดยมีขนาดเท่ากับหรือเล็กและใหญ่กว่าของจริง เพื่อใช้ประโยชน์ต่างๆ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างและรูปทรงของผลงาน
2. เพื่อศึกษาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขส่วนต่างๆ ก่อนที่จะสร้างงานนั้นขึ้นมาจริง ๆ
3. เพื่อใช้ในการศึกษาแทนของจริงในกรณีที่ของจริงมีขนาดใหญ่โตมาก หรืออยู่ไกลมากไม่สะดวกที่จะไปศึกษา
4. เพื่อใช้แทนของจริงในกรณีที่ของจริงมีราคาแพงมาก
5. เพื่อทดลองใช้วัสดุและวิธีการผลิตก่อนผลิตจริง

หุ่นจำลอง

ศิลปะการสร้างหุ่นจำลอง

ประเภทของหุ่นจำลอง

1. ประเภทแสดงรายละเอียด

2. ประเภทใช้ทดสอบลักษณะ

3. หุ่นที่มีขนาดเท่าของจริง

4. หุ่นเพื่อทดสอบผลิตภัณฑ์

ศิลปะการสร้างหุ่นจำลอง

วัสดุที่ใช้ในการทำหุ่นจำลอง

1. กระดาษ
2. ไม้
3. พลาสติก
4. ปูนปลาสเตอร์
5. โลหะต่างๆ
6. วัสดุอื่นๆ เช่น ฟองน้ำ พรม เศษผ้า เป็นต้น

ศิลปะในการจัดสวน

เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่เป็นการเล่นแบบธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อน และเป็นสิ่งประดับอาคารสถานที่ให้สวยงามเพิ่มขึ้น ซึ่งลักษณะการจัดสวนที่ดี ได้แก่

1. สะดวกแก่ผู้มาพักผ่อน มีถนนและทางเดินที่สะดวกสบาย
2. สะดวกแก่การดูแลรักษา บริเวณที่เป็นสวนนั้นจะต้องได้รับการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ
3. เป็นพื้นที่ที่น้ำท่วมไม่ถึง และมีการระบายน้ำที่ดี

การปลูกต้นไม้

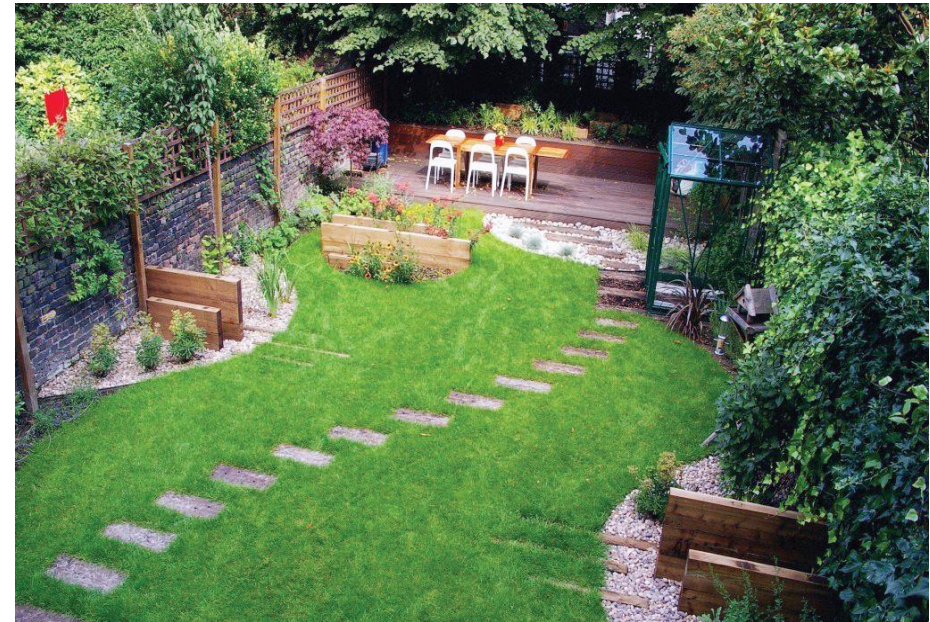
ต้นไม้ที่จะนำมาปลูกในบริเวณที่จะตกแต่งเป็นสวนนั้น
ควรมีขนาด ลักษณะและประเภท ให้เหมาะสมกับสวนและ
วัตถุประสงค์ของเจ้าของ โดยที่วัตถุประสงค์ของการปลูกต้นไม้
ในสวนนั้นจะแตกต่างกันออกไป

ศิลปะในการจัดสวน

สนามหญ้า

หญ้าที่ปลูกในสวนมีประโยชน์เพื่อความสวยงาม และใช้คลุมดินได้เป็นอย่างดี หญ้าที่นิยมปลูกกัน ได้แก่ หญ้าญี่ปุ่น หญ้านวลจันทร์ หญ้านวลน้อย เป็นต้น โดยจะต้องมีการปรับพื้นดินให้เหมาะสม

ศิลปะในการจัดสวน

การตกแต่งสวนด้วยวัสดุอื่น ๆ

นอกจากการปลูกหญ้าและต้นไม้แล้ว ในการตกแต่งสวนอาจจะจัดตกแต่งด้วยวัสดุอื่นๆ ได้อีก เช่น หิน รากไม้หรือตอไม้ บ่อน้ำ ทางเดิน เป็นต้น

